

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/25-01/50

URBROJ: 65-25-7

Zagreb, 3. srpnja 2025.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 3. srpnja 2025. godine.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra financija dr. sc. Marka Primorca, državne tajnike dr. sc. Davora Zoričića, Stipu Župana i dr. sc. Terezu Rogić Lugarić, ravnatelja Porezne uprave Božidara Kutlešu i ravnatelja Carinske uprave Marija Demirovića.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/24-01/76
URBROJ: 50301-05/16-25-17

Zagreb, 3. srpnja 2025.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra financija dr. sc. Marka Primorca, državne tajnike dr. sc. Davora Zoričića, Stipu Župana i dr. sc. Terezu Rogić Lugarić, ravnatelja Porezne uprave Božidara Kutlešu i ravnatelja Carinske uprave Marija Demirovića.

PREDSJEDNIK

dr. sc.

Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA
O USPOREDIVOSTI NAKNADA, PREBACIVANJU RAČUNA ZA PLAĆANJE I
PRISTUPU OSNOVNOM RAČUNU

Zagreb, srpanj 2025.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O USPOREDIVOSTI NAKNADA, PREBACIVANJU RAČUNA ZA PLAĆANJE I PRISTUPU OSNOVNOM RAČUNU

Članak 1.

U Zakonu o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu („Narodne novine“, broj 70/17.), članak 1. mijenja se i glasi:

„Ovim se Zakonom uređuje:

1. transparentnost i usporedivost naknada povezanih s računom za plaćanje
2. prebacivanje računa za plaćanje unutar Republike Hrvatske
3. olakšavanje prekograničnog otvaranja računa za plaćanje
4. otvaranje i korištenje osnovnog računa i
5. paket besplatnih usluga koji je vezan za račun za plaćanje na koji potrošač prima redovna primanja.“.

Članak 2.

U članku 3. stavku 1. iza točke 32. briše se točka i dodaju se točke 33. i 34. koje glase:

„33. *»paket besplatnih usluga«* je paket usluga koji je vezan za račun za plaćanje na koji potrošač prima redovna primanja i koji ima obilježja iz poglavlja IV.a ovoga Zakona

34. *»redovna primanja«* su plaća, mirovina, stipendija, naknada plaće za vrijeme privremene nesposobnosti za rad, novčana naknada za vrijeme nezaposlenosti te naknade iz članka 24. stavka 9. ovoga Zakona, kao i sva druga redovna primanja potrošača koja se isplaćuju na račun za plaćanje kod banke sukladno propisima kojima se uređuju radni odnosi, mirovinsko osiguranje i porez na dohodak te sukladno drugim važećim propisima u Republici Hrvatskoj ili koja su kao takva određena internim pravilima kreditne institucije.“.

Članak 3.

U članku 22. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Kreditna institucija koja prema revidiranim godišnjim financijskim izvještajima za prethodnu godinu ima ukupnu imovinu veću od 1,99 milijardi eura dužna je potrošačima nuditi osnovni račun, dok ga ostale kreditne institucije mogu nuditi prema vlastitom izboru.“.

U stavku 11. iza riječi: „usluga“ dodaju se riječi: „ili kupovinom udjela u kreditnoj instituciji, osim ako potonje predstavlja uvjet za sve potrošače kreditne institucije“.

Iza stavka 12. dodaje se stavak 13. koji glasi:

„(13) Financijska agencija ovlaštena je, na zahtjev kreditne institucije, dostaviti kreditnoj instituciji podatak ima li potrošač već otvoren osnovni račun, prema podacima iz Jedinственог registra računa.“.

Članak 4.

U članku 23. stavku 1. točki 4. podtočki c) iza riječi: „internetskog“ dodaju se riječi: „i mobilnog“.

Članak 5.

Članak 24. mijenja se i glasi:

„(1) Za usluge iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona kreditna institucija smije potrošaču naplatiti naknade samo ako mu ih i inače naplaćuje prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena.

(2) Ako kreditna institucija i inače prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena naplaćuje potrošaču naknade za pojedine usluge iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona, takve naknade moraju biti razumne, osim naknada za platne transakcije putem kreditnih kartica za koje kreditna institucija naplaćuje naknade prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena.

(3) Razumnu naknadu za pojedinu uslugu iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona određuje kreditna institucija uzimajući u obzir:

1. prosječnu mjesečnu isplaćenu netoplaću u Republici Hrvatskoj u skladu s priopćenjem Državnog zavoda za statistiku o prosječnim mjesečnim isplaćenim netoplaćama zaposlenih na temelju prosjeka I. - XII. mjeseca prethodne kalendarske godine (godišnji pokazatelj) i
2. prosječnu naknadu koju kreditna institucija naplaćuje potrošačima za tu uslugu u vezi s računom za plaćanje.

(4) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, kreditna institucija ne smije potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini iz stavka 9. ovoga članka, a kojem vodi osnovni račun, naplatiti naknadu za:

1. usluge otvaranja, vođenja i zatvaranja osnovnog računa
2. usluge internetskog ili mobilnog bankarstva prema odabiru kreditne institucije
3. usluge koje omogućuju polaganje gotovog novca na osnovni račun na šalteru ili bankomatu, izuzev obrade kovanog novca
4. usluge koje omogućuju podizanje gotovog novca s osnovnog računa na šalteru i bankomatu kreditne institucije koja vodi osnovni račun
5. priljev nacionalnih i prekograničnih platnih transakcija u eurima
6. usluge redovnog izdavanja debitne kartice i njezino korištenje
7. usluge izvršenja plaćanja debitnom karticom na fizičkim prodajnim mjestima.

(5) Kreditna institucija dužna je omogućiti potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini iz stavka 9. ovoga članka, mjesečno i bez naknade, izvršenje deset nacionalnih i/ili prekograničnih kreditnih transfera (što uključuje instant kreditne transfere i trajne naloge) i/ili izravnih terećenja u službenoj valuti Republike Hrvatske s osnovnog računa za koje kreditna institucija i inače naplaćuje potrošaču naknadu prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena.

(6) Broj besplatnih platnih transakcija iz stavka 5. ovoga članka isključuje kreditne transfere koji nisu zadani u poslovnicama kreditne institucije ili putem internetskog ili mobilnog bankarstva.

(7) Naknade koje kreditna institucija naplaćuje potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini iz stavka 9. ovoga članka za izvršenje platnih transakcija koje prelaze broj određen u skladu sa stavkom 5. ovoga članka moraju biti razumne.

(8) Za usluge koje kreditna institucija pruža potrošaču dodatno uz osnovni račun, a nisu navedene u članku 23. stavku 1. ovoga Zakona, kreditna institucija smije potrošaču naplatiti naknadu ako ju i inače naplaćuje prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena za račun za plaćanje koji nije osnovni račun, u iznosu koji za pojedinu uslugu ne može biti viši od naknade koju uobičajeno naplaćuje za svaku tu pojedinu uslugu.

(9) Potrošači koji pripadaju osjetljivoj skupini korisnici su sljedećih prava prema zakonima kojima je uređena socijalna skrb i inkluzivni dodatak:

1. zajamčene minimalne naknade
2. naknade za osobne potrebe
3. naknade za redovito studiranje
4. osobne invalidnine
5. doplatka za pomoć i njegu
6. inkluzivnog dodatka
7. koji imaju status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja.

(10) Ako kreditna institucija odbije izvršiti autoriziranu platnu transakciju zbog toga što na osnovnom računu potrošača nema dovoljno sredstava, kreditna institucija ne smije potrošaču za tu transakciju ili odbijanje izvršenja transakcije naplatiti naknadu.

(11) Ako osnovni račun potrošača zbog bilo kojeg razloga bude doveden u negativno stanje, kreditna institucija ne smije potrošaču naplatiti kamatu na negativno stanje.“.

Članak 6.

Iza članka 27. dodaju se naziv poglavlja IV.a i poglavlje IV.a, naslovi iznad članaka i članci 27.a, 27.b, 27.c, 27.d i 27.e koji glase:

„POGLAVLJE IV.a PAKET BESPLATNIH USLUGA

Primjena odredbi ovoga poglavlja Članak 27.a

(1) Odredbe ovoga poglavlja primjenjuju se na kreditne institucije koje u svojoj ponudi nude potrošačima uslugu računa za plaćanje u Republici Hrvatskoj.

(2) Kreditna institucija nudi potrošaču koji ima račun za plaćanje usluge iz ovoga poglavlja u mjeri u kojoj mu ih i inače nudi u okviru računa za plaćanje.

(3) Odredbe ovoga poglavlja primjenjuju se na potrošača koji svoja redovna primanja prima na račun za plaćanje u Republici Hrvatskoj.

Obilježja paketa besplatnih usluga
Članak 27.b

(1) Kreditna institucija će na zahtjev potrošača i nakon što potrošač, ako je to potrebno, dostavi odgovarajuću dokumentaciju o redovnim primanjima, omogućiti potrošaču korištenje paketa besplatnih usluga koji je vezan za račun za plaćanje na koji potrošač prima redovna primanja.

(2) Paket besplatnih usluga iz stavka 1. ovoga članka obuhvaća sljedeće usluge za koje kreditna institucija potrošaču ne smije naplatiti naknadu:

1. usluge otvaranja, vođenja i zatvaranja računa za plaćanje
2. usluge internetskog ili mobilnog bankarstva prema odabiru kreditne institucije
3. usluge koje omogućuju polaganje gotovog novca na račun za plaćanje na šalteru ili bankomatu, izuzev obrade kovanog novca
4. usluge koje omogućuju podizanje gotovog novca s računa za plaćanje na šalteru ili bankomatu kreditne institucije koja vodi račun za plaćanje prema odabiru kreditne institucije
5. priljev nacionalnih i prekograničnih platnih transakcija u eurima
6. usluge redovnog izdavanja debitne kartice i njezino korištenje, ako kreditna institucija tu uslugu pruža
7. usluge izvršenja plaćanja debitnom karticom na fizičkim prodajnim mjestima.

(3) Iznimno od stavka 2. točke 4. ovoga članka, kreditna institucija u okviru paketa besplatnih usluga, umirovljeniku i potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini iz članka 24. stavka 9. ovoga Zakona, ne smije naplatiti naknadu za usluge koje omogućuju podizanje gotovog novca s računa za plaćanje na šalteru i na bankomatu kreditne institucije koja vodi račun za plaćanje iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Uz usluge iz stavka 2. ovoga članka kreditna institucija potrošaču nudi i usluge izvršenja sljedećih platnih transakcija za koje može potrošaču naplatiti naknadu samo ako mu ih i inače naplaćuje prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena:

1. izravnih terećenja
2. izvršenja plaćanja debitnom karticom na internetskim prodajnim mjestima
3. kreditnih transfera, uključujući trajne naloge, na terminalima, šalterima i putem sustava internetskog i mobilnog bankarstva.

(5) Kreditna institucija ne smije potrošaču u okviru paketa besplatnih usluga nuditi usluge iz stavaka 2. do 4. ovoga članka u opsegu koji je manji od onoga u kojem ih i inače nudi u okviru računa za plaćanje.

(6) Iznimno od stavka 5. ovoga članka, kreditna institucija može potrošaču u okviru paketa besplatnih usluga nuditi usluge iz stavka 2. točke 2. ovoga članka u opsegu koji je manji od onoga u kojem ih i inače nudi u okviru računa za plaćanje.

(7) Kreditna institucija može potrošaču, uz paket besplatnih usluga, nuditi i druge usluge za koje može potrošaču naplatiti naknade samo ako mu ih i inače naplaćuje prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena.

(8) Račun za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga mora biti u službenoj valuti Republike Hrvatske.

(9) Kreditna institucija mora omogućiti potrošaču koji ima račun za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga izvršavanje neograničenog broja platnih transakcija i drugih radnji u vezi s uslugama iz stavaka 2. do 4. ovoga članka.

(10) Kreditna institucija mora omogućiti potrošaču koji ima račun za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga iniciranje i upravljanje platnim transakcijama u prostorijama kreditne institucije i putem internetskog i mobilnog bankarstva ako ga kreditna institucija i inače nudi.

(11) Ako potrošač ispunjava uvjete u skladu sa zakonom kojim je uređeno potrošačko kreditiranje kreditna institucija će na zahtjev potrošača ugovoriti prekoračenje po računu za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga, pri čemu efektivna kamatna stopa na prekoračenje ne smije biti veća od efektivne kamatne stope koja se plaća prilikom korištenja prekoračenja po ostalim računima za plaćanje.

(12) U slučaju odobrenja prekoračenja po računu za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga, na odgovarajući se način primjenjuju odredbe zakona kojim je uređeno potrošačko kreditiranje.

(13) Financijska agencija ovlaštena je, na zahtjev kreditne institucije, dostaviti kreditnoj instituciji podatak ima li potrošač već otvoren račun za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga, prema podacima iz Jedinstvenog registra računa.

Otvaranje računa za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga
Članak 27.c

(1) Kreditna institucija dužna je omogućiti potrošaču korištenje paketa besplatnih usluga koji je vezan za račun za plaćanje na koji potrošač prima redovna primanja u roku od deset radnih dana od primitka zahtjeva ili u istom roku odbiti zahtjev.

(2) Ako potrošač kod kreditne institucije već ima otvoren račun za plaćanje na koji prima redovna primanja i podnese zahtjev za korištenje paketa besplatnih usluga vezanog uz taj račun za plaćanje, kreditna institucija dužna mu je omogućiti nastavak korištenja istog broja računa za plaćanje (IBAN).

(3) Kreditna institucija može odbiti zahtjev potrošača za otvaranje računa za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga ako potrošač na području Republike Hrvatske već ima otvoren takav račun za plaćanje, neovisno o tome što može imati više računa za plaćanje na koje prima redovna primanja.

(4) Kreditna institucija dužna je odbiti zahtjev potrošača za otvaranje računa za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga ako bi otvaranje tog računa za plaćanje dovelo do povrede propisa kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma.

(5) U slučaju odbijanja iz stavka 4. ovoga članka kreditna institucija dužna je obavijestiti nadležno tijelo i provesti druge postupke u skladu s propisima kojima je uređeno sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma.

(6) Ako kreditna institucija odbije zahtjev potrošača za otvaranje računa za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga zbog razloga navedenih u stavcima 3. i 4. ovoga članka, dužna je bez odgađanja, pisanim putem, obavijestiti potrošača o toj odluci i razlogu odbijanja, osim ako bi otkrivanje razloga bilo protivno ciljevima nacionalne sigurnosti, javnom interesu ili propisima kojima je uređeno sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma.

(7) Za obavijest iz stavka 6. ovoga članka kreditna institucija ne smije potrošaču naplatiti naknadu.

(8) Obavijest iz stavka 6. ovoga članka mora sadržavati uputu o pravu na prigovor kreditnoj instituciji, na pritužbu Hrvatskoj narodnoj banci i na pokretanje postupka mirenja odnosno alternativnog rješavanja potrošačkog spora u skladu s člankom 30. ovoga Zakona.

(9) Kreditna institucija ne smije otvaranje računa za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga te korištenje prekoračenja u skladu s člankom 27.b stavkom 11. ovoga Zakona uvjetovati ugovaranjem dodatnih usluga.

Prestanak okolnosti vezanih uz račun za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga
Članak 27.d

(1) Ako potrošač prestane primati redovna primanja na račun za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga u razdoblju od tri uzastopna mjeseca i kreditna institucija namjerava potrošaču početi naplaćivati naknade za usluge za koje u okviru paketa besplatnih usluga potrošač nije plaćao naknadu, kreditna institucija dužna je o tome obavijestiti potrošača najkasnije 15 dana prije početka naplate tih naknada.

(2) U obavijesti iz stavka 1. ovoga članka moraju na jasan i transparentan način biti navedeni iznosi naknada koje će se potrošaču početi naplaćivati za usluge za koje u okviru paketa besplatnih usluga potrošač nije plaćao naknadu.

Zabrana naplate naknade za uslugu podizanja gotovog novca s bankomata druge kreditne institucije tijekom jednog mjeseca
Članak 27.e

(1) Kreditna institucija dužna je potrošaču omogućiti da bez naknade dva puta u mjesecu podigne gotov novac s računa za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga na bankomatu bilo koje druge kreditne institucije u Republici Hrvatskoj koja nije kreditna institucija u kojoj potrošač ima račun za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga.

(2) Kreditna institucija dužna je potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini iz članka 24. stavka 9. ovoga Zakona, a kojem vodi osnovni račun, omogućiti da bez naknade dva puta u mjesecu podigne gotov novac s osnovnog računa na bankomatu bilo koje druge kreditne institucije u Republici Hrvatskoj koja nije kreditna institucija u kojoj potrošač koji pripada osjetljivoj skupini iz članka 24. stavka 9. ovoga Zakona ima osnovni račun.“.

Članak 7.

U članku 31. stavku 1. u uvodnoj rečenici riječi: „50.000,00 do 500.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „6.630,00 do 66.360,00 eura“.

Točka 28. mijenja se i glasi:

„28. kao kreditna institucija koja prema revidiranim godišnjim financijskim izvještajima za prethodnu godinu ima ukupnu imovinu veću od 1,99 milijardi eura ne nudi potrošačima osnovni račun u skladu s člankom 22. stavkom 3. ovoga Zakona“.

Točka 33. mijenja se i glasi:

„33. kao kreditna institucija uvjetuje otvaranje osnovnog računa ugovaranjem dodatnih usluga ili kupovinom udjela u kreditnoj instituciji protivno članku 22. stavku 11. ovoga Zakona“.

Točke 41. do 43. mijenjaju se i glase:

„41. kao kreditna institucija naplati potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini, a kojem vodi osnovni račun, naknadu protivno članku 24. stavku 4. ovoga Zakona

42. kao kreditna institucija ne omogući potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini, mjesečno i bez naknade, izvršenje deset nacionalnih i/ili prekograničnih platnih transakcija kreditnih transfera (uključivo instant kreditnih transfera i trajnih naloga) i/ili izravnih terećenja u službenoj valuti Republike Hrvatske s osnovnog računa za koje kreditna institucija i inače naplaćuje potrošaču naknadu prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena, protivno članku 24. stavku 5. ovoga Zakona

43. kao kreditna institucija naplati potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini naknadu za izvršenje platnih transakcija u višem iznosu od onoga utvrđenog u skladu s člankom 24. stavkom 7. ovoga Zakona“.

Iza točke 43. dodaje se točka 43.a koja glasi:

„43.a kao kreditna institucija potrošaču naplati naknadu za usluge koje mu pruža dodatno uz osnovni račun protivno članku 24. stavku 8. ovoga Zakona“.

Točke 44. i 45. mijenjaju se i glase:

„44. kao kreditna institucija naplati potrošaču naknadu protivno članku 24. stavku 10. ovoga Zakona

45. kao kreditna institucija naplati potrošaču kamatu protivno članku 24. stavku 11. ovoga Zakona“.

Iza točke 49. dodaju se točke 50. do 67. koje glase:

„50. kao kreditna institucija na zahtjev potrošača i nakon što potrošač, ako je to potrebno, dostavi odgovarajuću dokumentaciju o redovnim primanjima, ne omogući potrošaču korištenje paketa besplatnih usluga koji je vezan za račun za plaćanje na koji potrošač prima redovna primanja u skladu s člankom 27.b stavkom 1. ovoga Zakona

51. kao kreditna institucija potrošaču naplati naknadu protivno članku 27.b stavku 2. ovoga Zakona

52. kao kreditna institucija nudi potrošaču paket besplatnih usluga koji ne obuhvaća usluge iz članka 27.b stavka 2. ovoga Zakona

53. kao kreditna institucija umirovljeniku i potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini u okviru paketa besplatnih usluga naplati naknadu za usluge koje omogućuju podizanje gotovog novca

s računa za plaćanje na šalteru i na bankomatu kreditne institucije koja vodi račun za plaćanje iz članka 27.b stavka 1. ovoga Zakona, protivno članku 27.b stavku 3. ovoga Zakona

54. kao kreditna institucija nudi potrošaču u okviru paketa besplatnih usluga usluge iz članka 27.b stavaka 2. do 4. ovoga Zakona u opsegu koji je manji od onoga u kojem ih i inače nudi u okviru računa za plaćanje protivno članku 27.b stavku 5. ovoga Zakona

55. kao kreditna institucija potrošaču koji ima račun za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga ne omogućiti izvršavanje neograničenog broja platnih transakcija i drugih radnji u vezi s uslugama iz članka 27.b stavaka 2. do 4. ovoga Zakona protivno članku 27.b stavku 9. ovoga Zakona

56. kao kreditna institucija potrošaču ne omogućiti iniciranje i upravljanje platnim transakcijama u prostorijama kreditne institucije i putem internetskog i mobilnog bankarstva protivno članku 27.b stavku 10. ovoga Zakona

57. kao kreditna institucija na zahtjev potrošača koji ispunjava uvjete u skladu sa zakonom kojim je uređeno potrošačko kreditiranje, ne ugovori prekoračenje po računu za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga protivno članku 27.b stavku 11. ovoga Zakona

58. kao kreditna institucija u odnosu na zahtjev potrošača za korištenje paketa besplatnih usluga koji je vezan za račun za plaćanje na koji potrošač prima redovna primanja ne postupi na način i u roku iz članka 27.c stavka 1. ovoga Zakona

59. kao kreditna institucija ne omogućiti potrošaču nastavak korištenja istog broja računa za plaćanje (IBAN) protivno članku 27.c stavku 2. ovoga Zakona

60. kao kreditna institucija ne odbije zahtjev potrošača za otvaranje računa za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga u skladu s člankom 27.c stavkom 4. ovoga Zakona

61. kao kreditna institucija ne obavijesti nadležno tijelo u skladu s člankom 27.c stavkom 5. ovoga Zakona

62. kao kreditna institucija u odnosu na obavijest potrošaču o odbijanju zahtjeva za otvaranje računa za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga postupi protivno članku 27.c stavku 6. ovoga Zakona

63. kao kreditna institucija potrošaču naplati naknadu za obavijest iz članka 27.c stavka 6. ovoga Zakona protivno članku 27.c stavku 7. ovoga Zakona

64. kao kreditna institucija uvjetuje otvaranje računa za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga te korištenje prekoračenja u skladu s člankom 27.b stavkom 11. ovoga Zakona ugovaranjem dodatnih usluga, protivno članku 27.c stavku 9. ovoga Zakona

65. kao kreditna institucija ne obavijesti potrošača u skladu s člankom 27.d stavkom 1. ovoga Zakona

66. kao kreditna institucija ne omogućiti potrošaču da bez naknade dva puta u mjesecu podigne gotov novac s računa za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga na bankomatu bilo koje druge kreditne institucije u Republici Hrvatskoj koja nije kreditna institucija u kojoj potrošač ima račun za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga, protivno članku 27.e stavku 1. ovoga Zakona

67. kao kreditna institucija ne omogućiti potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini iz članka 24. stavka 9. ovoga Zakona, a kojem vodi osnovni račun, da bez naknade dva puta u mjesecu podigne gotov novac s osnovnog računa na bankomatu bilo koje druge kreditne institucije u Republici Hrvatskoj koja nije kreditna institucija u kojoj potrošač koji pripada osjetljivoj skupini iz članka 24. stavka 9. ovoga Zakona ima osnovni račun, protivno članku 27.e stavku 2. ovoga Zakona.“.

U stavku 2. riječi: „10.000,00 do 50.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „1.320,00 do 6.630,00 eura“.

Članak 8.

U članku 32. stavku 1. u uvodnoj rečenici riječi: „20.000,00 do 200.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „2.650,00 do 26.540,00 eura“.

U stavku 2. riječi: „7000,00 do 20.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „920,00 do 2.650,00 eura“.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Korištenje osnovnog računa za osjetljive skupine potrošača i paketa besplatnih usluga

Članak 9.

(1) U slučaju postojećih osnovnih računa, izmjene okvirnog ugovora o korištenju osnovnog računa za potrošača koji pripada osjetljivoj skupini koje će kreditna institucija izvršiti na temelju ovoga Zakona i koje će biti povoljnije za potrošača provest će se bez slanja prijedloga izmjene okvirnog ugovora potrošaču u skladu s odredbom zakona kojim se uređuje platni promet.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, kreditna institucija dužna je omogućiti potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini nastavak korištenja istog broja osnovnog računa (IBAN).

(3) Iznimno od članka 27.c stavka 1. koji je dodan člankom 6. ovoga Zakona, kreditna institucija je po zahtjevu potrošača za otvaranje računa za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga, a koji je podnesen u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, obvezna postupiti u roku od 30 dana.

Stupanje na snagu

Članak 10.

Ovaj Zakon objavit će se u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu 1. siječnja 2026., osim članka 27.e koji je dodan člankom 6. ovoga Zakona i članka 31. stavka 1. točaka 66. i 67. koje su dodane člankom 7. ovoga Zakona, koji stupaju na snagu 1. siječnja 2027.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI I PITANJA KOJA SE NJIME UREĐUJU

Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu („Narodne novine“, broj 70/17.; u daljnjem tekstu: važeći Zakon) donesen je u srpnju 2017. godine, a stupio je na snagu 27. srpnja 2017. Važećim Zakonom u hrvatski pravni sustav prenesene su odredbe Direktive 2014/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o usporedivosti naknada povezanih s računima za plaćanje, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu računima za plaćanje s osnovnim uslugama (Tekst značajan za EGP) (SL L 257, 28.8.2014.; u daljnjem tekstu: Direktiva 2014/92/EU). Direktiva 2014/92/EU donesena je 23. srpnja 2014. u okviru nastojanja Europske unije (u daljnjem tekstu: EU) da poboljša transparentnost i usporedivost naknada koje se naplaćuju potrošačima na njihovim računima za plaćanje, prebacivanje računa za plaćanje te otvaranje i korištenje računa za plaćanje s osnovnim uslugama u EU-u.

Direktiva 2014/92/EU donesena je ponajprije zbog potrebe za daljnjim razvojem unutarnjeg tržišta EU-a, i to omogućavanjem otvaranja računa za plaćanje potrošačima bilo gdje u EU-u bez obzira na njihovo prebivalište ili iznos financijskih sredstava kojim raspolažu, povećavanjem usporedivosti naknada povezanih s računima za plaćanje i omogućavanjem jednostavnog prebacivanja računa za plaćanje. Navedeno je bitna pretpostavka za povećanje financijske uključenosti i mobilnosti potrošača jer su računi za plaćanje postali neophodni za sudjelovanje u gospodarskom i društvenom svakodnevnom životu modernog društva.

Važeći Zakon primjenjuje se na sve pružatelje platnih usluga, osim odredbi Poglavlja IV. važećeg Zakona (Pravo na račun za plaćanje), kojima je uređeno pravo na otvaranje osnovnog računa, a koje se primjenjuju samo na kreditne institucije koje nude osnovni račun.

Uspostavom jedinstvenih pravila propisanih u važećem Zakonu omogućila se jednostavna usporedba obuhvata usluga i visine naknada vezanih uz račun za plaćanje. Također, važećim Zakonom definirani su postupci prebacivanja računa za plaćanje i izbjegavanje diskriminacije na temelju boravišta prema potrošačima koji žele otvoriti račun za plaćanje u drugim državama članicama i koristiti se njime. Poboljšanjem transparentnosti i usporedivosti naknada potrošačima je omogućeno bolje razumijevanje naknada vezanih uz račune za plaćanje jer je potrošačima dana mogućnost usporedbe ponuda različitih pružatelja platnih usluga kako bi mogli donijeti odluku o tome koji račun za plaćanje najbolje odgovara njihovim potrebama. U tu svrhu važeći Zakon propisuje sadržaj i oblik informativnog dokumenta o naknadama koje pružatelji platnih usluga naplaćuju za najreprezentativnije, odnosno najčešće korištene usluge povezane s računom za plaćanje. Pritom su pružatelji platnih usluga u obvezi koristiti se standardiziranim pojmovima, odnosno nazivima usluga, čime se potrošaču dodatno olakšava uspoređivanje ponuda različitih pružatelja platnih usluga. Popis najreprezentativnijih usluga povezanih s računom za plaćanje utvrdila je Hrvatska narodna banka Odlukom o najreprezentativnijim uslugama povezanim s računom za plaćanje („Narodne novine“, broj 42/18.) koja je stupila na snagu 17. svibnja 2018. Najreprezentativnije usluge povezane s računom za plaćanje su one usluge kojima se potrošači najčešće koriste i koje potrošače izlažu najvećem ukupnom ili pojedinačnom trošku naknada ili kamata, kao što su na primjer vođenje računa za plaćanje, kreditni transfer, izravno terećenje, trajni nalog i sl.

Tablica 1: Popis najreprezentativnijih usluga povezanih s računom za plaćanje za Republiku Hrvatsku:

	Naziv usluge	Definicija
1	Vođenje računa	Pružatelj računa upravlja računom kako bi ga potrošač mogao koristiti.
2	On-line bankarstvo	Pružatelj računa potrošaču omogućuje korištenje usluga povezanih s računom za plaćanje putem interneta ili mobilne aplikacije.
3	Kreditni transfer nacionalni u kunama	Pružatelj računa u skladu s instrukcijom potrošača prenosi novčana sredstva s računa potrošača na drugi račun, u kunama.
4	Kreditni transfer nacionalni u eurima	Pružatelj računa u skladu s instrukcijom potrošača prenosi novčana sredstva s računa potrošača na drugi račun, u eurima.
5	Kreditni transfer u inozemstvo u eurima	Pružatelj računa u skladu s instrukcijom potrošača prenosi novčana sredstva s računa potrošača na drugi račun, izvan Republike Hrvatske u eurima.
6	Kreditni transfer u inozemstvo u valuti različitoj od eura	Pružatelj računa u skladu s instrukcijom potrošača prenosi novčana sredstva s računa potrošača na drugi račun, izvan Republike Hrvatske u valuti različitoj od eura.
7	Priljev iz inozemstva	Pružatelj računa zaprima novčana sredstva kreditnim transferom iz inozemstva na račun potrošača u Republici Hrvatskoj.
8	Trajni nalog	Pružatelj računa u skladu s instrukcijom potrošača izvršava redovite prijenose fiksnih iznosa novčanih sredstava s računa potrošača na drugi račun.
9	Izravno terećenje	Potrošač dozvoljava drugoj osobi (primatelju plaćanja) da pružatelju računa naloži prijenos sredstava s računa potrošača na račun primatelja plaćanja. Pružatelj računa potom prenosi novac primatelju plaćanja na datum ili datume koji/koje su potrošač i primatelj plaćanja međusobno ugovorili. Iznos se može mijenjati.
10	Izdavanje kreditne kartice	Pružatelj računa izdaje platnu karticu koja je povezana s računom za plaćanje potrošača. Ukupan iznos transakcija izvršenih putem kartice u ugovorenom razdoblju skida se u cijelosti ili djelomično s računa za plaćanje potrošača na ugovoreni datum. Ugovorom o kreditu sklopljenim između pružatelja i potrošača utvrđuje se hoće li se potrošaču obračunati kamate na pozajmljeni iznos.
11	Podizanje gotovog novca debitnom karticom na bankomatu	Potrošač podiže gotov novac sa svog računa, na bankomatu u Republici Hrvatskoj i u inozemstvu debitnom karticom.
12	Podizanje gotovog novca kreditnom karticom na bankomatu	Potrošač podiže gotov novac, na bankomatu u Republici Hrvatskoj i u inozemstvu kreditnom karticom.
13	Prekoračenje	Pružatelj računa i potrošač unaprijed ugovaraju da potrošač smije pozajmiti novac kada na računu više nema novčanih sredstava. Tim se ugovorom utvrđuje maksimalni iznos koji se može pozajmiti te hoće li se potrošaču obračunati naknade i kamate.

Izvor: Odluka o najreprezentativnijim uslugama povezanim s računom za plaćanje

Potrošačima je stoga slijedom primjene važećeg Zakona dostupan informativni dokument o naknadama, u obliku kratkog i samostalnog dokumenta, napisanog lako razumljivim riječima, koji je jednostavan za čitanje. Informacije koje su u njemu sadržane sažete su, standardizirane i jednostavne za usporedbu te pomažu potrošačima u još boljem razumijevanju naknada i njihovoj usporedbi između različitih pružatelja platnih usluga s obzirom na to da su sve ključne informacije sažete u jednom kratkom dokumentu uz korištenje standardiziranih pojmova. Pružatelj platnih usluga je dužan informativni dokument o naknadama potrošaču dati prije nego što se on obveže ponudom ili okvirnim ugovorom o računu za plaćanje.

Važećim Zakonom je pružateljima platnih usluga uvedena i obveza informiranja potrošača o naplaćenim naknadama. Naime, pružatelj platnih usluga dužan je potrošača, najmanje jednom godišnje, besplatno informirati o svim naplaćenim naknadama za izvršene usluge povezane s računom za plaćanje, a takvo izvješće o naknadama mora sadržavati i informaciju o kamatnoj stopi na ugovoreno prekoračenje, ako se primjenjuje na račun za plaćanje, te o ukupnom iznosu zaračunatih kamata na ugovoreno prekoračenje u odnosnom razdoblju. Na taj način potrošač je barem jednom godišnje, na jednom dokumentu, detaljno informiran o svim naknadama i kamata koje mu je zaračunao njegov pružatelj platnih usluga u proteklih godinu dana, što ranije nije bio slučaj. Time se potrošače nastojalo dodatno osvijestiti o stvarnom iznosu naknada za izvršene usluge povezane s računom za plaćanje koje plaćaju na godišnjoj razini.

Dodatno, kako bi se potrošačima omogućio pristup nepristranim i vjerodostojnim informacijama o visini naknada vezanih uz račun za plaćanje koje naplaćuju svi pružatelji platnih usluga u Republici Hrvatskoj, od 1. studenoga 2018., Hrvatska narodna banka na svojoj internetskoj stranici objavljuje i usporedbu naknada koje različiti pružatelji platnih usluga naplaćuju potrošačima za najreprezentativnije usluge povezane s računom za plaćanje. Takve informacije o naknadama redovito se ažuriraju na temelju podataka prikupljenih od pružatelja platnih usluga. Pristup navedenoj internetskoj stranici je besplatan i potrošačima omogućava da na jednom mjestu dobiju jasne, sažete i točne informacije o naknadama koje naplaćuju pružatelji platnih usluga u Republici Hrvatskoj vezano uz račun za plaćanje. Potrošačima je u istu svrhu dostupna i mobilna aplikacija Hrvatske narodne banke (mHNB) koja potrošačima pruža različite servisne informacije, uključujući i mogućnost usporedbe bankovnih naknada. Na taj se način potrošačima omogućila jednostavnija usporedba aktualnih naknada po pružateljima platnih usluga za najčešće korištene platne usluge.

Važećim Zakonom uređen je i način otvaranja i korištenja osnovnog računa u kreditnim institucijama, i to za potrošače sa zakonitim boravištem u EU-u te za potrošače koji nisu dobili dozvolu za boravak, a čije protjerivanje nije moguće iz pravnih ili stvarnih razloga. Obveza otvaranja i vođenja osnovnog računa određena je samo za one kreditne institucije u Republici Hrvatskoj čija financijska snaga i mrežna rasprostranjenost poslovnih jedinica osiguravaju široku dostupnost svim potrošačima koji žele otvoriti osnovni račun. Tako je važećim Zakonom određeno da je kreditna institucija koja prema revidiranim godišnjim financijskim izvještajima za prethodnu godinu ima ukupnu imovinu veću od 1,99 milijardi eura (ranije 15 milijardi kuna) dužna potrošačima nuditi osnovni račun. Međutim, nema zapreke da ga i ostale kreditne institucije nude. Slijedom navedenog, osnovni su račun potrošačima dužne nuditi sljedeće banke: Addiko Bank d.d., Erste&Steiermärkische Bank d.d., Hrvatska poštanska banka d.d., OTP banka d.d., Privredna banka Zagreb d.d., Raiffeisenbank Austria d.d. i Zagrebačka banka d.d.

Osnovni račun obuhvaća usluge otvaranja, vođenja i zatvaranja računa za plaćanje, usluge koje omogućuju polaganje novčanih sredstava na račun za plaćanje, usluge koje omogućuju podizanje gotovog novca s računa za plaćanje u državama članicama na šalteru ili bankomatu te usluge izvršenja platnih transakcija (izravnih terećenja, platnih transakcija putem platne kartice, uključujući plaćanja putem interneta, kao i kreditnih transfera, uključujući trajne naloge, na terminalima, šalterima i putem sustava internetskog bankarstva).

Također, na temelju odredbi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak („Narodne novine“, broj 151/22.), koje su stupile na snagu 1. siječnja 2023., više ne postoji obveza isplate pojedinih primitaka fizičkih osoba – građana na različite račune (tekući račun i žiro račun), već se primici mogu isplatiti na bilo koji račun za plaćanje koji građanin ima kod banke. Ukidanjem te obveze administrativno se rasteretilo građane, uključujući i poduzetnike, te pojednostavio način isplate s ciljem smanjenja dodatnih troškova, što obuhvaća sve porezne obveznike stjecatelje i isplatitelje primitka. Unatoč tome, prema podacima iz Tablice 2., na dan 31. prosinca 2024. bilo je otvoreno ukupno 1.204.159 žiro računa potrošača, za što više nema stvarne potrebe.

Iako su pružatelji platnih usluga i ranije određenim kategorijama potrošača (npr. studentima, umirovljenicima i dr.) nudili otvaranje i korištenje računa za plaćanje po povoljnijim uvjetima, očekivalo se kako će se slijedom primjene važećeg Zakona, za korištenje osnovnog računa odlučiti veći broj potrošača, osobito potrošača koji su važećim Zakonom određeni kao osjetljiva skupina. Navedeno se ipak nije dogodilo. Naime, trenutno osnovne račune ima vrlo mali broj potrošača. Prema podacima Hrvatske narodne banke na dan 31. prosinca 2024. u Republici Hrvatskoj bilo je evidentirano svega 6.791 osnovnih računa. Kada je riječ o osjetljivim skupinama, valja napomenuti kako je u Republici Hrvatskoj krajem veljače 2025. godine bilo evidentirano 44.426 korisnika zajamčene minimalne naknade, 4.292 korisnika naknade za osobne potrebe korisnika smještaja, 79 korisnika naknada za redovito studiranje, 9.242 korisnika osobne invalidnine, 22.016 korisnika doplatka za pomoć i njegu, a 4.524 osobe su koristile naknadu do zaposlenja. Inkluzivni dodatak je u međuvremenu zamijenio i objedinio četiri vrste pomoći osobama s invaliditetom – osobnu invalidninu, doplatka za pomoć i njegu, uvećani doplatka za djecu i naknadu do zaposlenja. Istovremeno su za ove osjetljive skupine potrošača u Republici Hrvatskoj na dan 31. prosinca 2024. bila evidentirana svega 2.864 osnovna računa.

Tablica 2: Broj računa za plaćanje u Republici Hrvatskoj

Broj računa za plaćanje	31.12.2023.	31.12.2024.	Povećanje/Smanjenje
Broj osnovnih računa	4.939	6.791	1.852
Broj osnovnih računa za osjetljivu skupinu	2.282	2.864	582
Broj otvorenih tekućih računa potrošača	4.718.136	4.780.372	62.236
Broj otvorenih žiro računa potrošača	1.233.849	1.204.159	-29.690

Izvor: Hrvatska narodna banka

Prema podacima iz Tablice 2., na dan 31. prosinca 2024. bilo je otvoreno ukupno 4.780.372 tekućih računa potrošača (porast za 62.236 u odnosu na 31. prosinca 2023. kad je bilo 4.718.136 tekućih računa potrošača). Od toga su se na dan 1. srpnja 2024. na 2.649.273 računa potrošača primala redovna primanja. Kako je prikazano u Tablici 3., kod banaka je vidljiv raspon iznosa godišnje naknade za vođenje eurskog tekućeg računa koji nije sadržan u paketu u rasponu od 8,28 eura do 39,81 eura. Prosječni iznos godišnje naknade za otvaranje i vođenje tekućeg računa

koji nije sadržan u paketu u Republici Hrvatskoj iznosi 22,34 eura, dok prosječan iznos te naknade kod sedam banaka koje predstavljaju preko 95% tržišta, kada je u pitanju broj otvorenih računa za plaćanje, iznosi 24,53 eura.

Tablica 3: Iznos godišnje naknade za vođenje eurskog tekućeg računa koji nije sadržan u paketu

Banka	Vođenje računa/Opis naknade	Iznos u eurima
Addiko Bank d.d.	Vođenje tekućeg računa s prometom (uz mogućnost ugovaranja prekoračenja), ukupna godišnja naknada	39,81
Erste&Steiermärkische Bank d.d.	Ukupna godišnja naknada	24,00
Hrvatska poštanska banka d.d.	Ukupna godišnja naknada	22,68
OTP banka d.d.	Ukupna godišnja naknada	22,80
Privredna banka Zagreb d.d.	Ukupna godišnja naknada	19,32
Raiffeisenbank Austria d.d.	Ukupna godišnja naknada	24,00
Zagrebačka banka d.d.	Aktivacija i vođenje tekućeg računa u eurima - ukupna godišnja naknada	19,08
Agram banka d.d.	Ukupna godišnja naknada	20,28
Banka Kovanica d.d.	Ukupna godišnja naknada	36,00
BKS Bank AG	Ukupna godišnja naknada	19,20
Croatia banka d.d.	Vođenje tekućeg računa - ukupna godišnja naknada	19,08
Imex banka d.d.	Vođenje tekućeg računa bez prekoračenja - Ukupna godišnja naknada	20,40
Istarska kreditna banka Umag d.d.	Ukupna godišnja naknada	19,20
J&T banka d.d.	Ukupna godišnja naknada	26,64
Karlovačka banka d.d.	Ukupna godišnja naknada	24,00
KentBank d.d.	Vođenje računa [multivalutni tekući račun] bez ugovorenog dopuštenog prekoračenja - ukupna godišnja naknada	21,60
Partner banka d.d.	Ukupna godišnja naknada	8,28
Podravska banka d.d.	Vođenje multivalutnog tekućeg računa - ukupna godišnja naknada	24,00
Samoborska banka d.d.	Vođenje tekućeg računa građana - Ukupna godišnja naknada	12,74
Slatinska banka d.d.	Ukupna godišnja naknada	23,88
Prosjek		22,34
Prosjek sedam najvećih banaka		24,53

Izvor: Hrvatska narodna banka (<https://www.hnb.hr/temeljne-funkcije/platni-promet/usporedba-naknada/prikaz-2> na dan 16. travnja 2025.)

Važećim Zakonom propisano je da naknada za osnovni račun za osjetljive skupine potrošača ne smije biti viša od 0,13% prosječne mjesečne isplaćene netoplaće u Republici Hrvatskoj u skladu s priopćenjem Državnog zavoda za statistiku o prosječnim mjesečnim isplaćenim netoplaćama zaposlenih na temelju prosjeka I. – XII. mjeseca prethodne kalendarske godine. Međutim, stvarno stanje na tržištu pokazuje da banke najčešće naknadu za osnovni račun za osjetljive skupine potrošača uopće ne naplaćuju ili ju naplaćuju u iznosu najviše do 0,13 eura mjesečno. U tablici u nastavku navodi se godišnji iznos naknada za uslugu vođenja osnovnog računa, i to pojedinačno po bankama.

Tablica 4: Godišnji iznosi naknada za uslugu vođenja osnovnog računa, pojedinačno po bankama (u eurima) na 31.12.2024.

Banka	Osnovni račun, godišnje	Osnovni račun – osjetljiva skupina, godišnje
OTP banka d.d.	0,00	0,00
Privredna banka Zagreb d.d.	30,24	1,56
Erste&Steiermärkische Bank d.d.	36,00	0,00
Zagrebačka banka d.d.	0,00	0,00
Addiko Bank d.d.	35,04	1,56
Hrvatska poštanska banka d.d.	31,80	0,00
Raiffeisenbank Austria d.d.	0,00	0,00

Izvor: Hrvatska narodna banka

S obzirom na izraziti značaj pitanja povećanja naknada koje banke naplaćuju u poslovanju s potrošačima, osobito u kontekstu obveze isplate plaća i mirovina na račun kod banke te planiranih zakonodavnih aktivnosti, Ministarstvo financija je u više navrata apeliralo i na banke i na regulatora, tj. na Hrvatsku narodnu banku, da se posebna pozornost usmjeri na povećanje transparentnosti i informiranosti o proizvodima i uslugama koje banke nude svojim klijentima, a osobito potrošačima. S obzirom na potrebu dorade pojedinih odredaba i određenih promjena, odnosno okolnosti koje je potrebno adresirati u hrvatskom pravnom sustavu, pripremljen je Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (u daljnjem tekstu: Konačni prijedlog zakona). Naime, uzimajući u obzir zakonsku obvezu isplate plaća, mirovina i drugih redovitih primanja na račun u banci, sukladno propisima koji uređuju radne odnose, mirovinsko osiguranje i porez na dohodak, cilj je ovim Konačnim prijedlogom zakona osigurati potrošačima temeljnu razinu financijske usluge koja će im biti dostupna bez naknade. Budući da banke imaju isključivo pravo zaprimanja redovitih novčanih primanja potrošača, čime ostvaruju povlaštenu tržišnu položaj u odnosu na druge financijske subjekte, opravdano je uvesti mehanizme koji osiguravaju veću dostupnost temeljnih usluga svim potrošačima, bez dodatnog financijskog opterećenja. Ova situacija dodatno naglašava potrebu za osiguravanjem odgovarajuće dostupnosti temeljne razine bankarskih usluga, kako bi se svim građanima omogućio jednak pristup financijskim tokovima koji su zakonski obvezni prolaziti kroz bankovni sustav. Stoga se ovim Konačnim prijedlogom zakona potrošačima omogućuje pristup njihovim redovnim primanjima bez dodatnih troškova.

Radi ostvarivanja gore navedenog cilja, ovim Konačnim prijedlogom zakona se u važeći Zakon dodaje novo poglavlje kojim se propisuje da kreditne institucije ne smiju naplaćivati naknade za određene usluge vezane za račun za plaćanje na koji potrošač prima svoja redovna primanja, tj. plaću, mirovinu, stipendiju i druge slične vrste stalnih priljeva koji se primaju na račune za

plaćanje. U odnosu na takav račun za plaćanje kreditna institucija neće smjeti naplatiti naknadu za: usluge otvaranja, vođenja i zatvaranja računa za plaćanje, usluge internetskog ili mobilnog bankarstva prema odabiru kreditne institucije, usluge koje omogućuju polaganje gotovog novca na račun za plaćanje na šalteru ili bankomatu, izuzev obrade kovanog novca, usluge koje omogućuju podizanje gotovog novca s računa za plaćanje na šalteru ili bankomatu kreditne institucije koja vodi račun za plaćanje prema odabiru kreditne institucije, priljev nacionalnih i prekograničnih platnih transakcija u eurima, usluge redovnog izdavanja debitne kartice i njezino korištenje, ako kreditna institucija tu uslugu pruža, usluge izvršenja plaćanja debitnom karticom na fizičkim prodajnim mjestima.

Poseban naglasak stavljen je na zaštitu interesa umirovljenika i osjetljivih skupina kojima će biti omogućeno da sa naprijed opisanih računa za plaćanje podižu gotov novac bez naknade i na šalteru i na bankomatu.

Dodatno, u svrhu smanjenja troškova za potrošače, inicirat će se i uspostava nacionalne bankomatske mreže u Republici Hrvatskoj. Naime, u Konačnom prijedlogu zakona je predviđeno kako je kreditna institucija dužna potrošaču omogućiti da bez naknade dva puta u mjesecu podigne gotov novac s računa za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga na bankomatu bilo koje druge kreditne institucije u Republici Hrvatskoj koja nije kreditna institucija u kojoj potrošač ima račun za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga. Također, u Konačnom prijedlogu zakona je predviđeno kako je kreditna institucija dužna potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini, a kojem vodi osnovni račun, omogućiti da bez naknade dva puta u mjesecu podigne gotov novac s osnovnog računa na bankomatu bilo koje druge kreditne institucije u Republici Hrvatskoj koja nije kreditna institucija u kojoj potrošač koji pripada osjetljivoj skupini ima osnovni račun. Međutim, važno je istaknuti kako bi ove odredbe trebale na snagu stupiti tek 1. siječnja 2027. Ove odredbe povezane su s inicijativom uspostave nacionalne bankomatske mreže koja je odgovor na potrebe građana za boljom dostupnošću gotovinskih usluga, smanjenjem troškova i jačanjem financijske uključenosti, osobito u područjima gdje je pristup bankomatima otežan. Smatrat će se da je nacionalna bankomatska mreža uspostavljena ako od 1. siječnja 2027. banke osiguraju da na bankomatima potrošač može podignuti gotov novac bez naknade. Uspostavom nacionalne bankomatske mreže ukinula bi se naplata naknada za podizanje gotovog novca s debitnih kartica na bankomatima drugih banka koju trenutno banke naplaćuju potrošačima, a bankomati nacionalne bankomatske mreže bi se u smislu svih važećih propisa u Republici Hrvatskoj smatrali vlastitim bankomatima banaka. Ako se nacionalna bankomatska mreža ne uspostavi do 1. siječnja 2027. ovim je Konačnim prijedlogom zakona predviđeno da će od 1. siječnja 2027. banke morati omogućiti potrošaču da bez naknade dva puta u mjesecu podigne gotov novac s računa za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga na bankomatu bilo koje druge kreditne institucije u Republici Hrvatskoj koja nije kreditna institucija u kojoj potrošač ima račun za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga. Također, i potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini, a kojem vodi osnovni račun, kreditna institucija će morati omogućiti da bez naknade dva puta u mjesecu podigne gotov novac s osnovnog računa na bankomatu bilo koje druge kreditne institucije u Republici Hrvatskoj koja nije kreditna institucija u kojoj potrošač koji pripada osjetljivoj skupini ima osnovni račun (članak 27.e koji je dodan člankom 6. ovoga Konačnog prijedloga zakona i koji bi trebao stupiti na snagu 1. siječnja 2027.). Uspostava nacionalne bankomatske mreže predstavlja mjeru koja bi doprinijela većoj dostupnosti gotovog novca, smanjenju financijskog opterećenja potrošača te jačanju povjerenja u financijske institucije.

Vezano za osnovi račun, ovim Konačnim prijedlogom zakona cilj je osigurati povoljnije uvjete za osjetljive skupine potrošača na način da kreditne institucije koje pružaju potrošačima uslugu

osnovnog računa ne naplaćuju naknade za pružanje određenih usluga u obuhvatu osnovnog računa potrošačima koji pripadaju osjetljivoj skupini. Stoga se ovim Konačnim prijedlogom zakona utvrđuje obveza kreditne institucije koja prema revidiranim godišnjim financijskim izvještajima za prethodnu godinu ima ukupnu imovinu veću od 1,99 milijardi eura da potrošačima koji pripadaju osjetljivoj skupini ponudi otvaranje osnovnog računa za koji kreditna institucija neće naplaćivati naknadu za određene usluge koje obuhvaća osnovni račun, i to za usluge otvaranja, vođenja i zatvaranja osnovnog računa, usluge internetskog ili mobilnog bankarstva prema odabiru kreditne institucije, usluge koje omogućuju polaganje gotovog novca na osnovni račun na šalteru ili bankomatu, izuzev obrade kovanog novca, usluge koje omogućuju podizanje gotovog novca s osnovnog računa na šalteru i bankomatu kreditne institucije koja vodi osnovni račun, priljev nacionalnih i prekograničnih platnih transakcija u eurima, usluge redovnog izdavanja debitne kartice i njezino korištenje te usluge izvršenja plaćanja debitnom karticom na fizičkim prodajnim mjestima. Također, osigurava se da se takvim potrošačima ne naplaćuje naknada za deset nacionalnih i/ili prekograničnih platnih transakcija mjesečno u službenoj valuti Republike Hrvatske. Pri tome su kao potrošači koji pripadaju osjetljivoj skupini određeni korisnici sljedećih prava prema zakonima kojima je uređena socijalna skrb i inkluzivni dodatak: zajamčene minimalne naknade, naknade za osobne potrebe, naknade za redovito studiranje, osobne invalidnine, doplatka za pomoć i njegu, inkluzivnog dodatka, kao i oni koji imaju status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja. Naime, Zakonom o inkluzivnom dodatku („Narodne novine“, broj 156/23.) pravo na inkluzivni dodatak priznaje se kao novčana naknada osobi s invaliditetom. Inkluzivni dodatak objedinio je postojeće novčane naknade koje su korisnici ostvarivali na temelju utvrđenog invaliditeta u jednu naknadu, i to pravo na osobnu invalidninu, pravo na doplatak za pomoć i njegu, pravo na novčanu pomoć za nezaposlene osobe s invaliditetom i pravo na doplatak za djecu s oštećenjem zdravlja, težim ili teškim invaliditetom. Međutim, u sustavu socijalne skrbi postoje još korisnici prava na osobnu invalidninu i prava na doplatak za pomoć i njegu iz razloga što još nisu okončani svi postupci utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za priznavanje prava na inkluzivni dodatak za navedene korisnike. Stoga je predloženo zadržati korisnike osobne invalidnine i doplatka za pomoć i njegu prilikom određivanja potrošača koji pripadaju osjetljivoj skupini, kako je i propisano Konačnim prijedlogom zakona.

Tijekom javnog savjetovanja koje je provedeno za Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (u daljnjem tekstu: Prijedlog zakona) od 27. veljače 2025. do 9. ožujka 2025., istaknuto je pitanje ustavnosti i usklađenosti s pravom EU-a ove zakonodavne inicijative. U tom dijelu potrebno je istaknuti kako je ograničenje temeljnih gospodarskih sloboda izuzetno dopušteno u skladu s opravdanjima propisanim u Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, konkretno u članku 65. stavku 1., te zbog prevladavajućih razloga od općeg interesa definiranim u praksi Suda Europske unije (u daljnjem tekstu: Sud EU), u koje se ubraja i zaštita potrošača, uz ispunjavanje uvjeta načela proporcionalnosti. Stoga je potrebno dokazati da mjere koje se predlažu uvesti ovim Konačnim prijedlogom zakona udovoljavaju kriterijima iz testa proporcionalnosti. Test proporcionalnosti detaljno je razrađen u sudskoj praksi Suda EU-a, osobito u kontekstu zaštite potrošača. U presudi Kásler (C-26/13) Sud EU-a je istaknuo kako se ugovorna odredba koja stvara značajnu neravnotežu na štetu potrošača može smatrati nepoštenom, čak i ako nije sklopljena u lošoj vjeri. Ovaj princip dodatno opravdava donošenje ovoga Konačnog prijedloga zakona koji osigurava pravednije ugovorne odnose između banaka i potrošača.

Prethodno treba podsjetiti kako je Hrvatska narodna banka u okružnici od 26. lipnja 2024. (Ur.br: 268-091/091/24-1) koju je uputila svojim subjektima nadzora, tj. pružateljima usluga iz

nadležnosti Hrvatske narodne banke, navela kako se Hrvatskoj narodnoj banci u posljednje vrijeme učestalo obraćaju klijenti financijskih institucija i zainteresirana javnost ističući u svojim upitima naplaćivanje naknada iza kojih klijenti ne prepoznaju nikakvu aktivnost pružatelja usluge ili smatraju da je naplaćivanje naknada u iznosu nesrazmjernom obavljenim uslugama od strane pružatelja usluga koji posluju na hrvatskom tržištu. Hrvatska narodna banka je također istaknula kako su u posljednjih nekoliko godina Sud EU-a, ali i hrvatski sudovi, počeli donositi presude kojima se utvrđuje ništavost ugovornih odredbi o naknadama, i to ne samo u području poslovanja s potrošačima, već i u poslovanju s drugim segmentima klijenata. Hrvatska narodna banka je pritom navela kako je potrebno uzeti u obzir potencijalno pokretanje sve većeg broja individualnih tužbi, ali i kolektivnih tužbi, vezano za naplatu pojedinih vrsta naknada, što bi moglo značajno utjecati na poslovanje, ali i reputaciju pružatelja usluga iz nadležnosti Hrvatske narodne banke, pri čemu bi postupanja pružatelja usluga iz nadležnosti Hrvatske narodne banke izvjesno bila ocijenjena kao protivna savjestnosti i poštenju i predstavljala bi nepoštenu poslovnu praksu, što rezultira značajnom neravnotežom u pravima i obvezama stranaka na štetu potrošača.

Test proporcionalnosti zahtijeva u prvom redu da mjera ima legitiman cilj. Ovim Konačnim prijedlogom zakona država ostvaruje više međusobno usko povezanih ciljeva. Prije svega, potrebno je ponoviti kako u Republici Hrvatskoj postoji obveza isplate plaća, mirovina i drugih redovnih primanja na račun kod banke sukladno propisima kojima se uređuju radni odnosi, porez na dohodak te mirovinsko osiguranje. Obveza isplate na račun kod banke propisana je kako bi se omogućilo praćenje novčanog tijeka i kako bi se osigurao nadzor uplaćenih javnih davanja prema isplatama. Naime, isplatom na račun kod banke, nedvojbeno se može utvrditi je li redovno primanje stvarno isplaćeno te se takvom isplatom može utvrditi osnovica za utvrđivanje javnih davanja vezanih uz takvu isplatu jer redovno primanje nije samo neto iznos za isplatu, već ga čine i sva javna davanja (doprinosi i porez na dohodak) koja su isplatelji dužni obračunati i uplatiti te na temelju kojih primatelj ostvaruje određena prava (iz mirovinskog i zdravstvenog osiguranja), odnosno obveze poreza na dohodak, uzimajući u obzir osobna svojstva svakog pojedinog poreznog obveznika. Takvom isplatom plaće na račun kod banke štite se i prava vjerovnika u ovršnim postupcima. Usput napominje se kako je odredba o obvezi isplate plaće na račun kod banke, koja je ranije bila propisana Pravilnikom o porezu na dohodak („Narodne novine“, br. 95/05., 96/06., 68/07., 146/08., 2/09., 9/09. - ispravak, 146/09., 123/10., 137/11., 61/12., 79/13., 160/13., 157/14. i 137/15.), bila i predmet provjere od strane Ustavnog suda Republike Hrvatske, kojemu je u odnosu na navedenu obvezu isplate plaće na račun kod banke bio podnesen prijedlog za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom Republike Hrvatske i zakonom. Ustavni sud Republike Hrvatske je rješenjem broj U-II-4370/2013 od 5. srpnja 2016. utvrdio kako obveza isplate plaće na račun kod banke nije u nesuglasnosti s Ustavom Republike Hrvatske i zakonom, kao ni s odredbama konvencijskog prava, pri čemu je Ustavni sud Republike Hrvatske zauzeo stav kako naprijed navedeni razlozi javnog interesa vezano za obvezu isplate plaće i drugih primanja preko računa kod banke pretežu nad interesom pojedinca da slobodno bira hoće li plaću i druga primanja primiti putem računa kod banke ili isplatom u gotovini.

Upravo slijedom toga, ovim se Konačnim prijedlogom zakona dakle predlaže da se na zahtjev potrošača omogući korištenje paketa besplatnih usluga koji je vezan za račun za plaćanje na koji potrošač prima redovna primanja, pri čemu kreditna institucija u okviru paketa besplatnih usluga neće smjeti potrošaču naplatiti naknadu za:

1. usluge otvaranja, vođenja i zatvaranja računa za plaćanje
2. usluge internetskog ili mobilnog bankarstva prema odabiru kreditne institucije

3. usluge koje omogućuju polaganje gotovog novca na račun za plaćanje na šalteru ili bankomatu, izuzev obrade kovanog novca
4. usluge koje omogućuju podizanje gotovog novca s računa za plaćanje na šalteru ili bankomatu kreditne institucije koja vodi račun za plaćanje prema odabiru kreditne institucije
5. priljev nacionalnih i prekograničnih platnih transakcija u eurima
6. usluge redovnog izdavanja debitne kartice i njezino korištenje, ako kreditna institucija tu uslugu pruža
7. usluge izvršenja plaćanja debitnom karticom na fizičkim prodajnim mjestima.

U tom smislu valja istaknuti kako je primarni cilj ove mjere zaštita potrošača i otklanjanje pravnih i ekonomskih posljedica. Uz to, cilj je osiguranje poštovanja i provođenja temeljnih načela ugovornog prava (posebno načela savjesnog i poštenog postupanja; načela jednake vrijednosti prestacija; načela zabrane zlouporabe prava; načela dužnosti suradnje u izvršavanju obveza), kao i načela i pojedinačnih normi prava zaštite potrošača, tj. normi nacionalnog i prava EU-a zaštite potrošača koje imaju pravni značaj normi javnog poretka.

U pogledu uvjeta prikladnosti mjere, potrebno je odgovoriti na pitanje hoće li ovaj Konačni prijedlog zakona ostvariti i u kojoj mjeri legitimne ciljeve radi kojih ga se predlaže usvojiti. U svjetlu navedenih legitimnih ciljeva treba prvenstveno naglasiti da je ova mjera *ad hoc* mjera, kojom zakonodavac intervenira vezano za točno strogo određenu kategoriju ugovornih odnosa, odnosno da nema nikakvog utjecaja na druge odnose, što je u potpunosti u skladu s temeljnim ciljem mjere, tj. osiguranjem određene temeljne razine financijskih usluga koje su vezane za račun za plaćanje na koji se primaju redovna primanja. Isto vrijedi i za činjenicu da je stupanje u takav pravni odnos za potrošače dobrovoljno. Budući da potrošači nemaju alternativu korištenju računa za plaćanje na koji primaju plaće, mirovine i socijalne naknade, država ima legitimnu obvezu osigurati da temeljni paket bankarskih usluga bude dostupan i pravedan. Pritom se ističe kako ova mjera ne predstavlja opće zamrzavanje svih bankarskih naknada, već osigurava temeljnu razinu, tj. standard besplatnih usluga kako bi se spriječila financijska isključenost. U okviru testa proporcionalnosti, potrebno je odgovoriti i na pitanje nameću li predložene mjere prekomjeran teret bankama. Ako se uzme u obzir da u Republici Hrvatskoj trenutno građani imaju više od 2,6 milijuna tekućih računa na koje primaju redovna primanja te da prosječna mjesečna naknada za vođenje računa iznosi 1,81 eura, kao i da prosječna mjesečna naknada za online bankarstvo iznosi 1,25 eura, čak i da svi potrošači koriste paket besplatnih usluga ne bi bilo naplaćeno 8.106.775,38 eura mjesečno, odnosno 97.281.304,56 eura godišnje. Taj iznos predstavlja 29,3% ukupnog prihoda od provizija i naknada koji se odnosi na sektor kućanstava u 2024. godini na temelju podataka iz financijskih izvještaja banaka. Međutim, kada se pogledaju ukupni prihodi banaka koji su na kraju 2024. godine bili na razini 4.340.282.405 eura ovaj iznos naknada koje se ne bi naplatile potrošačima predstavlja svega 2,24% ukupnih prihoda banaka. Iz navedenog jasno proizlazi, kako ekonomski teret ove mjere nikako ne može predstavljati prekomjeran teret bankama, već upravo suprotno sukladno uvjetima testa proporcionalnosti i u kontekstu relevantnih ekonomskih i pravnih okolnosti – donosi koristi koje se očituju kroz povećanje regulatorne jasnoće, predvidivosti te opće stabilnosti financijskog sustava, a sve radi ostvarenja nadređenog razloga općeg interesa zaštite stabilnosti unutarnjeg tržišta EU-a.

U odnosu na navode da predložene mjere nisu prikladne za ostvarenje legitimnog cilja jer su linearne, tj. obuhvaćaju sve potrošače, bez obzira na njihov socijalni status i stvarne okolnosti, potrebno je naglasiti kako bi prigovor bio osnovan jedino ako bi mjera slijedila isključivo socijalni cilj. Kako je objašnjeno, to je samo jedan od ciljeva koji je nerazdvojivo povezan s

ostalim ciljevima, a intervencija stručnog nositelja izrade propisa se osim na ostvarenje načela socijalne države, prvenstveno odnosi na otklanjanje posljedica na način da se u najvećoj mjeri zaštite interesi svih sudionika u ovim odnosima pritom posebno štiteći slabiju stranu, koja slijedom također ustavno opravdane zakonodavne intervencije nema druge opcije nego primati svoja redovna primanja na račun u banci. Linearni pristup opravdan je u svojoj suštini jer svaki potrošač ima jednake potrebe za transparentnošću i zaštitom od nepoštenih praksi, a uvođenje kriterija socijalnog statusa zahtijevalo bi dodatne administrativne mehanizme, što bi umanjilo učinkovitost mjere.

U pogledu utvrđivanja uvjeta nužnosti mjere, kao i odgovora na pitanje postoje li realno dostupne blaže mjere za ostvarenje legitimnih ciljeva, potrebno je naglasiti kako je legitiman cilj ove mjere zaštita javnog poretka. Naime, kako je i navedeno u naprijed spomenutoj okružnici Hrvatske narodne banke, u izvješću Europskog nadzornog tijela za bankarstvo (EBA) iz 2022. godine, koje se bavi upravo transparentnošću i visinom naknada u poslovanju s potrošačima na razini EU-a, u jednom od zaključaka je izneseno kako su za potrošače najnepovoljnije situacije kada visina naknade raste nakon ugovaranja usluge, osobito ako se potrošač suočava sa znatnim troškovima promjene pružatelja usluga. Uz to, kao najproblematičniji proizvod za potrošače izdvaja se račun za plaćanje, zbog netransparentnosti visine naknada za kartice povezane s računima. Nadalje, zbog niske razine standardizacije i usklađenosti usluga na razini EU-a, otežana je i usporedivost naknada. I na razini EU-a, ali i drugih međunarodnih organizacija, prepoznat je problem netransparentnih naknada i kontinuirano se ističe važnost pravednih i predvidivih troškova. Ovaj Konačni prijedlog zakona nadopunjuje ovaj okvir, osiguravajući dosljednu primjenu na nacionalnoj razini.

Hrvatska narodna banka također ističe kako je usprkos zakonodavnom okviru koji osigurava visoku razinu zaštite potrošača, iz nedavnih presuda sudova vidljivo da u poslovanju nekih pružatelja usluga ima određenih odstupanja od primjenjivih zakonskih odredbi u odnosu na određene vrste naknada. Iz obrazloženja tih presuda proizlazi, među ostalim, da su pružatelji usluga koji su tuženi u tim sudskim postupcima visinu troškova određivali jednostrano, bez pregovaranja s potrošačima i netransparentno, da naknade vezane uz konkretne ugovore nisu odgovarale stvarnim troškovima te da su uzrokovalе neravnotežu u pravima i obvezama na štetu klijenata. Dodatno je Hrvatska narodna banka skrenula pozornost na činjenicu da iako se na naknade u poslovanju s klijentima koji nisu potrošači ne primjenjuju ograničenja propisana zakonima kojima se regulira potrošačko kreditiranje ili područje zaštite potrošača, u jednoj od recentnih odluka Vrhovni sud Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Sud) je u revizijskom postupku pokrenutom od strane tužitelja - pravnih osoba, vezano uz naknadu za prijevremenu otplatu kredita, donio rješenje u korist tužitelja obrazlažući, među ostalim, da je ugovornom odredbom kojom se korisnika kredita obvezuje na izvršenje uplate naknade na preostali iznos kredita u visini 3%, sukladno poslovnoj politici banke, povrijeđen ne samo interes ugovorne strane – tužitelja, već i javni interes. Sud je također obrazložio da tuženik tijekom postupka nije dokazao koje je pravedne i objektivno nastale troškove izravno pretrpio prijevremenom otplatom kredita, niti je dokazao na što se točno odnosi visina troškova prijevremene otplate kredita. Slijedom toga, Sud je zaključio da pravila tuženika o naplaćivanju naknade za prijevremenu otplatu kredita predstavljaju nadoknađivanje dijela iznosa kamata koje je prema ugovoru tuženik trebao dobiti do kraja trajanja tog ugovora, tj. izmaklu dobit. Takva ugovorna odredba se, prema stavu Suda, smatra nepoštenom te posljedično i ništavom. Iako su sudovi donijeli niz presuda protiv nepoštenih naknada, individualni sporovi nisu bili dovoljni za postizanje sustavne zaštite potrošača. Stoga je zakonodavna intervencija nužna kako bi se spriječilo daljnje zloporabe i omogućila dosljedna primjena prava.

Kada je riječ o nužnosti i prikladnosti ove mjere, treba spomenuti kako od 2022. godine banke u EU-u bilježe značajan porast dobiti jer su se gospodarstva država članica oporavila od posljedica pandemijske krize, dok uslijed rasta inflacije nakon ruske agresije na Ukrajinu dolazi do pooštavanja monetarne politike. Iste su okolnosti i u Republici Hrvatskoj, pri čemu je zadržana visoka kapitaliziranost i likvidnost, koje ojačavaju otpornost bankarskog sektora.

Također je važno istaknuti i da se prihodi od naknada i provizija kontinuirano povećavaju. Prema javno dostupnim podacima:

- u 2023. godini prihod od naknada bio je 805,6 milijuna eura, a gotovo 40% tog iznosa odnosio se na sektor kućanstava
- u 2024. godini prihod od naknada iznosio je 876,2 milijuna eura, od čega se 331,1 milijun eura odnosio na sektor kućanstava, što je gotovo 38% (37,8%).

Kako je prikazano u Tablici 5. niže, naknade za vođenje računa su u razdoblju od 2016. do 2023. porasle za 97%, i to bez proporcionalnog povećanja troškova banaka, što ukazuje na neopravdano opterećenje potrošača.

Tablica 5: Usporedba prihoda od naknada i provizija

Prihodi od provizija i naknada	2016.	2023.	Stopa promjene
od toga: platni promet	228.065	267.044	17,1
od toga: kreditne kartice	125.583	213.159	69,7
od toga: vođenje tekućeg računa	46.247	91.031	96,8
od toga: akreditivi i garancije	33.543	38.142	13,7
od toga: ugovori za društva za osiguranje	19.215	21.798	13,4
od toga: Internet bankarstvo	16.791	21.638	28,9
od toga: ugovori za društva za upravljanje IF	10.467	15.445	47,6
od toga: ostalo	120.709	137.337	13,8
UKUPNO	600.620	805.594	34,1
Rashodi od provizija i naknada	161.976	249.075	53,8

Izvor: Hrvatska narodna banka

Ostale moguće mjere, kao što su primjerice diferencijacija temeljena na profilu korisnika tj. potrošača, ne bi dovele do ostvarenja legitimnog cilja otklanjanja povreda pravila javnog poretka i ostvarenja pravne sigurnosti u ugovornim odnosima.

Na kraju valja još jednom istaknuti kako je predložena zakonodavna inicijativa usmjerena kako na zaštitu potrošača, tako i na očuvanje financijskog sektora od težih ekonomskih poremećaja. Ovaj Konačni prijedlog zakona dakle ispunjava uvjete testa proporcionalnosti jer:

1. služi legitimnim ciljevima zaštite potrošača i javnog poretka
2. nema realno dostupnih blažih mjera
3. financijski teret za banke je minimalan u odnosu na njihove ukupne prihode, te
4. u potpunosti je usklađen s pravnom stečevinom EU-a.

Ovaj Konačni prijedlog zakona u tom smislu predstavlja uravnotežen regulatorni pristup koji štiti potrošače, ali ne ugrožava stabilnost bankarskog sektora. Osiguravanjem paketa temeljnih besplatnih bankarskih usluga jača se povjerenje građana u financijski sustav, a provedeni test proporcionalnosti potvrđuje da su mjere opravdane, nužne i prikladne te da se njima postiže javni interes uz minimalan utjecaj na bankarski sektor.

Slijedom svega navedenoga, ovim Konačnim prijedlogom zakona žele se osigurati pretpostavke kako bi sve kreditne institucije koje u svojoj ponudi nude potrošačima uslugu računa za plaćanje potrošaču na njegov zahtjev omogućile korištenje paketa besplatnih usluga koji je vezan za račun za plaćanje na koji potrošač prima redovna primanja. Također, vezano za osnovni račun, ovim Konačnim prijedlogom zakona cilj je osigurati povoljnije uvjete za osjetljive skupine potrošača na način da kreditne institucije koje pružaju potrošačima uslugu osnovnog računa ne naplaćuju naknade za pružanje određenih usluga u okviru osnovnog računa potrošačima koji pripadaju osjetljivoj skupini.

Naposljetku, ovim Konačnim prijedlogom zakona propisuju se prekršajne odredbe za kršenje odgovarajućih materijalnih odredbi ovoga Konačnog prijedloga zakona te se u svrhu usklađivanja s uvođenjem eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, prekršajne odredbe ovoga Konačnog prijedloga zakona, u odnosu na odgovarajuće odredbe važećeg Zakona koje sadrže pozivanja na hrvatsku kunu, sada uređuju na način da se iznosi novčanih kazni propisuju u odgovarajućim iznosima u eurima, sukladno Zakonu o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, br. 57/22. i 88/22.- ispravak).

II. OBRAZLOŽENJE POJEDINAČNIH ODREDBI

Uz članak 1.

Ovim člankom mijenja se članak 1. važećeg Zakona te se propisuje da se ovim Zakonom sada uređuje i paket besplatnih usluga koji je vezan za račun za plaćanje na koji potrošač prima redovna primanja.

Uz članak 2.

Ovim člankom dopunjuje se članak 3. važećeg Zakona određivanjem pojma paketa besplatnih usluga i pojma redovnih primanja.

Uz članak 3.

Ovim člankom mijenja se članak 22. stavak 3. važećeg Zakona na način da se propisuje da je kreditna institucija koja prema revidiranim godišnjim financijskim izvještajima za prethodnu godinu ima ukupnu imovinu veću od 1,99 milijardi eura dužna potrošačima nuditi osnovni račun, dok ga ostale kreditne institucije mogu nuditi prema vlastitom izboru. Radi osiguravanja pune usklađenosti s člankom 16. stavkom 9. Direktive 2014/92/EU ovim člankom propisuje se da osim što kreditna institucija ne smije otvaranje osnovnog računa uvjetovati ugovaranjem dodatnih usluga, ne smije otvaranje osnovnog računa uvjetovati niti kupovinom udjela u kreditnoj instituciji, osim ako potonje predstavlja uvjet za sve potrošače kreditne institucije. Ovim člankom dodaje se i odredba prema kojoj je Financijska agencija ovlaštena, na zahtjev kreditne institucije, dostaviti kreditnoj instituciji podatak ima li potrošač već otvoren osnovni račun, prema podacima iz Jedinstvenog registra računa.

Uz članak 4.

Ovim člankom dopunjuje se članak 23. važećeg Zakona na način da se preciznije propisuje koje usluge kreditnih transfera obuhvaća osnovni račun. Dopunom se izričito navodi da osnovni račun uključuje usluge kreditnih transfera, uključujući trajne naloge, koje se izvršavaju putem terminala, na šalterima, kao i putem sustava internetskog i mobilnog bankarstva. Cilj ove dopune je osigurati pravnu jasnoću te ista odražava praksu suvremenog bankarstva, u kojoj mobilno bankarstvo zauzima sve značajnije mjesto u obavljanju svakodnevnih platnih transakcija. Ujedno se osigurava da potrošači koji koriste osnovni račun imaju pristup ključnim

kanalima za izvršavanje kreditnih transfera, neovisno o korištenom uređaju ili lokaciji, čime se dodatno pridonosi financijskoj uključenosti.

Uz članak 5.

Ovim člankom mijenja se članak 24. važećeg Zakona i propisuje kako za usluge koje obuhvaća osnovni račun kreditna institucija smije potrošaču naplatiti naknade samo ako mu ih i inače naplaćuje prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena, pri čemu takve naknade moraju biti razumne, osim naknada za platne transakcije putem kreditnih kartica za koje kreditna institucija naplaćuje naknade prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena, uz propisivanje ovim člankom kriterija za određivanje razumne naknade.

Također, ovim člankom propisuje se da kreditna institucija ne smije potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini, a kojem vodi osnovni račun, naplatiti naknadu za:

1. usluge otvaranja, vođenja i zatvaranja osnovnog računa
2. usluge internetskog ili mobilnog bankarstva prema odabiru kreditne institucije
3. usluge koje omogućuju polaganje gotovog novca na osnovni račun na šalteru ili bankomatu, izuzev obrade kovanog novca
4. usluge koje omogućuju podizanje gotovog novca s osnovnog računa na šalteru i bankomatu kreditne institucije koja vodi osnovni račun
5. priljev nacionalnih i prekograničnih platnih transakcija u eurima
6. usluge redovnog izdavanja debitne kartice i njezino korištenje
7. usluge izvršenja plaćanja debitnom karticom na fizičkim prodajnim mjestima.

Također, osigurava se da se potrošačima koji pripadaju osjetljivoj skupini ne naplaćuje naknada za deset nacionalnih i/ili prekograničnih platnih transakcija mjesečno u službenoj valuti Republike Hrvatske. Ovim člankom propisuje se i da naknade koje kreditna institucija naplaćuje potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini za izvršenje platnih transakcija koje prelaze broj besplatnih transakcija moraju biti razumne.

Ovim člankom su kao potrošači koji pripadaju osjetljivoj skupini određeni korisnici sljedećih prava prema zakonima kojima je uređena socijalna skrb i inkluzivni dodatak:

1. zajamčene minimalne naknade
2. naknade za osobne potrebe
3. naknade za redovito studiranje
4. osobne invalidnine
5. doplatka za pomoć i njegu
6. inkluzivnog dodatka i
7. koji imaju status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja.

Uz članak 6.

Ovim se člankom iza članka 27. važećeg Zakona dodaje novo poglavlje i članci kojima se uređuje paket besplatnih usluga koji je vezan za račun za plaćanje na koji potrošač prima redovna primanja.

Ovim člankom, u dijelu kojim se istim dodaje članak 27.a, propisuje se da se odredbe novoga poglavlja primjenjuju na kreditne institucije koje u svojoj ponudi nude potrošačima uslugu računa za plaćanje u Republici Hrvatskoj te na potrošača koji svoja redovna primanja prima na račun za plaćanje u Republici Hrvatskoj.

Ovim člankom, u dijelu kojim se istim dodaje članak 27.b, uređuju se obilježja paketa besplatnih usluga te se propisuje da će kreditna institucija na zahtjev potrošača i nakon što potrošač, ako je to potrebno, dostavi odgovarajuću dokumentaciju o redovnim primanjima, omogućiti potrošaču korištenje paketa besplatnih usluga koji je vezan za račun za plaćanje na koji potrošač prima redovna primanja.

Propisuje se da će paket besplatnih usluga obuhvaćati sljedeće usluge za koje kreditna institucija potrošaču ne smije naplatiti naknadu:

1. usluge otvaranja, vođenja i zatvaranja računa za plaćanje
2. usluge internetskog ili mobilnog bankarstva prema odabiru kreditne institucije
3. usluge koje omogućuju polaganje gotovog novca na račun za plaćanje na šalteru ili bankomatu, izuzev obrade kovanog novca
4. usluge koje omogućuju podizanje gotovog novca s računa za plaćanje na šalteru ili bankomatu kreditne institucije koja vodi račun za plaćanje prema odabiru kreditne institucije
5. priljev nacionalnih i prekograničnih platnih transakcija u eurima
6. usluge redovnog izdavanja debitne kartice i njezino korištenje, ako kreditna institucija tu uslugu pruža
7. usluge izvršenja plaćanja debitnom karticom na fizičkim prodajnim mjestima.

Poseban naglasak stavljen je na zaštitu interesa umirovljenika i osjetljivih skupina potrošača kojima će biti omogućeno da u okviru paketa besplatnih usluga podižu gotov novac s računa za plaćanje bez naknade i na šalteru i na bankomatu kreditne institucije koja vodi račun za plaćanje.

Propisuje se i da paket besplatnih usluga uz navedene usluge obuhvaća najmanje i usluge izvršenja sljedećih platnih transakcija za koje kreditna institucija može naplaćivati naknadu ako naknadu i inače potrošačima naplaćuje prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena:

1. izravnih terećenja
2. izvršenja plaćanja debitnom karticom na internetskim prodajnim mjestima
3. kreditnih transfera, uključujući trajne naloge, na terminalima, šalterima i putem sustava internetskog i mobilnog bankarstva.

Propisuje se i kako kreditna institucija neće smjeti potrošaču u okviru paketa besplatnih usluga nuditi naprijed spomenute usluge u opsegu koji je manji od onoga u kojemu ih inače nudi u okviru računa za plaćanje, uz izuzetak usluge internetskog ili mobilnog bankarstva. Pritom kreditna institucija mora omogućiti potrošaču izvršavanje neograničenog broja platnih transakcija i drugih radnji u vezi s tim uslugama. Kreditna institucija će na zahtjev potrošača ugovoriti prekoračenje po računu za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga, ako potrošač ispunjava uvjete i u skladu sa zakonom kojim je uređeno potrošačko kreditiranje, pri čemu će potrošač plaćati efektivnu kamatu na prekoračenje koja ne smije biti veća od efektivne kamate koja se plaća prilikom korištenja prekoračenja po ostalim računima za plaćanje.

Ovim člankom, u dijelu kojim se istim dodaje članak 27.c, uređuje se otvaranje računa za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga te se propisuje da će kreditna institucija biti dužna potrošaču na njegov zahtjev omogućiti korištenje paketa besplatnih usluga koji je vezan za račun za plaćanje na koji potrošač prima redovna primanja u roku od deset radnih dana od primitka zahtjeva ili u istom roku odbiti zahtjev. Kreditna institucija neće smjeti otvaranje računa za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga ili odobravanje prekoračenja uvjetovati ugovaranjem dodatnih usluga, a važno je napomenuti da će kreditna institucija moći odbiti zahtjev potrošača za otvaranje računa za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga ako potrošač na području Republike Hrvatske već ima otvoren takav račun za plaćanje.

Ovim člankom, u dijelu kojim se istim dodaje članak 27.d, uređuje se prestanak okolnosti vezanih uz račun za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga te se propisuju posljedice za potrošača ako prestane primati redovna primanja na račun za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga.

Ovim člankom, u dijelu kojim se istim dodaje članak 27.e, propisuje se da je kreditna institucija dužna potrošaču omogućiti da bez naknade dva puta u mjesecu podigne gotov novac s računa za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga na bankomatu bilo koje druge kreditne institucije u Republici Hrvatskoj koja nije kreditna institucija u kojoj potrošač ima račun za plaćanje koji

sadrži paket besplatnih usluga. Također, propisuje se da je kreditna institucija dužna potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini, a kojem vodi osnovni račun, omogućiti da bez naknade dva puta u mjesecu podigne gotov novac s osnovnog računa na bankomatu bilo koje druge kreditne institucije u Republici Hrvatskoj koja nije kreditna institucija u kojoj potrošač koji pripada osjetljivoj skupini ima osnovni račun. Međutim, važno je istaknuti kako bi ove odredbe trebale na snagu stupiti tek 1. siječnja 2027. Naime, ove odredbe su povezane s inicijativom uspostave nacionalne bankomatske mreže koja je odgovor na potrebe građana za boljom dostupnošću gotovinskih usluga, smanjenjem troškova i jačanjem financijske uključenosti, osobito u područjima gdje je pristup bankomatima otežan. Smatrat će se da je nacionalna bankomatska mreža uspostavljena ako od 1. siječnja 2027. banke osiguraju da na bankomatima potrošač može podignuti gotov novac bez naknade. Uspostavom nacionalne bankomatske mreže ukinula bi se naplata naknada za podizanje gotovog novca s debitnih kartica na bankomatima drugih banka koju trenutno banke naplaćuju potrošačima, a bankomati nacionalne bankomatske mreže bi se u smislu svih važećih propisa u Republici Hrvatskoj smatrali vlastitim bankomatima banaka. Ako se nacionalna bankomatska mreža ne uspostavi do 1. siječnja 2027. predviđeno je ovim Konačnim prijedlogom zakona da će od 1. siječnja 2027. banke morati omogućiti potrošaču da bez naknade dva puta u mjesecu podigne gotov novac s računa za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga na bankomatu bilo koje druge kreditne institucije u Republici Hrvatskoj koja nije kreditna institucija u kojoj potrošač ima račun za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga. Također, i potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini, a kojem vode osnovni račun, kreditne institucije će morati omogućiti da bez naknade dva puta u mjesecu podigne gotov novac s osnovnog računa na bankomatu bilo koje druge kreditne institucije u Republici Hrvatskoj koja nije kreditna institucija u kojoj potrošač koji pripada osjetljivoj skupini ima osnovni račun (članak 27.e koji je dodan ovim člankom i koji stupa na snagu 1. siječnja 2027.). Važno je istaknuti kako uspostava nacionalne bankomatske mreže predstavlja mjeru koja bi doprinijela većoj dostupnosti gotovog novca, smanjenju financijskog opterećenja potrošača te jačanju povjerenja u financijske institucije.

Uz članke 7. i 8.

Ovim člancima se mijenjaju članci 31. i 32. važećeg Zakona na način da se dorađuju prekršajne odredbe. Također, iznosi u kunama preračunati su u eure sukladno odredbama Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, br. 57/22. i 88/22. - ispravak).

Uz članak 9.

Ovim se člankom uređuje prijelazno razdoblje te se vezano za postojeće osnovne račune propisuje da će se izmjene okvirnog ugovora o korištenju osnovnog računa za potrošača koji pripada osjetljivoj skupini koje će kreditna institucija izvršiti na temelju ovoga Zakona i koje će biti povoljnije za potrošača provesti bez slanja prijedloga izmjene okvirnog ugovora potrošaču u skladu s odredbom zakona kojim se uređuje platni promet, u kojem slučaju je kreditna institucija dužna omogućiti potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini nastavak korištenja istog broja osnovnog računa (IBAN-a). Propisuje se i da je kreditna institucija po zahtjevu potrošača za otvaranje računa za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga, a koji je podnesen u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, obvezna postupiti u roku od 30 dana.

Uz članak 10.

Odredbom ovoga članka propisuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Na 6. sjednici Hrvatskoga sabora održanoj 6. lipnja 2025., Hrvatski sabor donio je zaključak o prihvatanju Prijedloga zakona. Hrvatski sabor uputio je predlagatelju primjedbe, prijedloge i mišljenja radi pripreme Konačnog prijedloga zakona.

Razlike između rješenja koja se predlažu Konačnim prijedlogom zakona u odnosu na rješenja iz Prijedloga zakona posljedica su utvrđene potrebe za doradom pojedinih odredbi Prijedloga zakona te prihvaćenih prijedloga Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora o potrebi nomotehničkih dorada izričaja pojedinih odredbi Prijedloga zakona.

Prihvaćen je prijedlog Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora o potrebi nomotehničke dorade izričaja članak 6. u kojem je u dodanom članku 27.a odredba stavka 4. suvišna zbog jedinstvenosti pravnog sustava.

Predlagatelj je izvršio dorade koje se odnose na:

- članak 6. u kojem je u dodanom članku 27.a u odredbi stavka 1. Konačnog prijedloga zakona sada određeno da se odredbe novoga poglavlja IV.a primjenjuju na kreditne institucije koje u svojoj ponudi nude potrošačima uslugu računa za plaćanje u Republici Hrvatskoj, i to radi osiguravanja jednakih uvjeta poslovanja za sve kreditne institucije koje u svojoj ponudi nude potrošačima uslugu računa za plaćanje u Republici Hrvatskoj, umjesto rješenja koje je bilo predviđeno Prijedlogom zakona, prema kojem su se odredbe novoga poglavlja IV.a imale primjenjivati na kreditne institucije osnovane u Republici Hrvatskoj, podružnice kreditnih institucija osnovanih u drugim državama članicama sa sjedištem u Republici Hrvatskoj i podružnice kreditnih institucija iz trećih država sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koje u svojoj ponudi nude potrošačima uslugu računa za plaćanje
- članak 6. u kojem je u dodanom članku 27.d u odredbi stavka 1. Konačnog prijedloga zakona sada određeno da je, ako potrošač prestane primati redovna primanja na račun za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga u razdoblju od tri uzastopna mjeseca i kreditna institucija namjerava potrošaču početi naplaćivati naknade za usluge za koje u okviru paketa besplatnih usluga potrošač nije plaćao naknadu, kreditna institucija dužna o tome obavijestiti potrošača najkasnije 15 dana prije početka naplate tih naknada, i to radi osiguravanja fleksibilnosti pravnog okvira vezanog uz paket besplatnih usluga, umjesto rješenja koje je bilo predviđeno Prijedlogom zakona, prema kojem je, ako potrošač prestane primati redovna primanja na račun za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga u razdoblju od tri uzastopna mjeseca i kreditna institucija namjerava potrošaču početi naplaćivati naknade za usluge za koje u okviru paketa besplatnih usluga potrošač nije plaćao naknadu, kreditna institucija bila dužna o tome obavijestiti potrošača u roku od 15 dana od isteka tog razdoblja
- članak 6. u kojem je radi osiguravanja povoljnijih uvjeta za osjetljive skupine potrošača vezano za osnovni račun, u dodanom članku 27.e dodana odredba stavka 2. prema kojoj je kreditna institucija dužna potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini, a kojem vodi osnovni račun, omogućiti da bez naknade dva puta u mjesecu podigne gotov novac s osnovnog računa

na bankomatu bilo koje druge kreditne institucije u Republici Hrvatskoj koja nije kreditna institucija u kojoj potrošač koji pripada osjetljivoj skupini ima osnovni račun, pri čemu je u vezi s gore navedenim dorađen i članak 7., i to tako što je nomotehnički dorađena prekršajna odredba članka 31. stavka 1. točke 66., upućivanjem na stavak 1. članka 27.e, dok je dodana prekršajna odredba članka 31. stavka 1. točke 67. u vezi s novom materijalnom odredbom članka 27.e stavka 2.

- članak 9. u kojem su uslijed novog izričaja članka 10. Konačnog prijedloga zakona članak 9. stavci 2. i 4. Prijedloga zakona brisani kao suvišni, pri čemu je članak 9. stavak 3. Prijedloga zakona sada numeriran kao članak 9. stavak 2. Konačnog prijedloga zakona, a članak 9. stavak 5. Prijedloga zakona kao članak 9. stavak 3. Konačnog prijedloga zakona, te je u članku 9. stavku 3. Konačnog prijedloga zakona određeno da se trajanje prijelaznog aranžmana računa od dana stupanja na snagu ovoga Zakona i traje šest mjeseci, umjesto rješenja koje je bilo predviđeno Prijedlogom zakona, prema kojem se trajanje prijelaznog aranžmana računalo od dana stupanja na snagu članka 6. ovoga Zakona te je trajalo devet mjeseci

- članak 10. kojim je radi pojednostavljenja prijelaznih aranžmana sada određeno da ovaj Zakon stupa na snagu 1. siječnja 2026., osim članka 27.e koji je dodan člankom 6. ovoga Zakona i članka 31. stavka 1. točaka 66. i 67. koje su dodane člankom 7. ovoga Zakona, koji stupaju na snagu 1. siječnja 2027., dok je Prijedlogom zakona bilo predviđeno da ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“, osim članaka 27.a do 27.d koji su dodani člankom 6. ovoga Zakona, koji stupaju na snagu u roku od 30 dana od dana objave u „Narodnim novinama“, članka 31. stavka 1. točaka 50. do 65. koje su dodane člankom 7. ovoga Zakona, koje stupaju na snagu u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu članka 6. ovoga Zakona te članka 27.e koji je dodan člankom 6. ovoga Zakona i članka 31. stavka 1. točke 66. koja je dodana člankom 7. ovoga Zakona, koji stupaju na snagu 1. siječnja 2027.

V. PRIJEDLOZI, PRIMJEDBE I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM

Nije prihvaćen prijedlog Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora o potrebi nomotehničke dorade izričaja članak 10., i to uslijed izmjene izričaja članka 10. kako je gore obrazloženo.

Tijekom rasprave u Hrvatskome saboru o Prijedlogu zakona, zastupnica Marija Lugarić iznijela je tri prijedloga dorada Prijedloga zakona.

Prvim prijedlogom predložena je dorada članka 6. Prijedloga zakona, i to dodanog članka 27.b stavka 1. na način da se potrošaču osigura automatsko korištenje paketa besplatnih usluga u odnosu na račun za plaćanje na koji potrošač prima redovna primanja.

Ovaj prijedlog se ne prihvaća. Naime, uzimajući u obzir zakonsku obvezu isplate plaća, mirovina i drugih redovitih primanja na račun u banci, sukladno propisima koji uređuju radne odnose, mirovinsko osiguranje i porez na dohodak, cilj je ovim Konačnim prijedlogom zakona osigurati potrošačima temeljnu razinu financijske usluge koja će im biti dostupna bez naknade. Budući da banke imaju isključivo pravo zaprimanja redovitih novčanih primanja potrošača, čime ostvaruju povlašteni tržišni položaj u odnosu na druge financijske subjekte, opravdano je uvesti mehanizme koji osiguravaju veću dostupnost temeljnih usluga svim potrošačima, bez dodatnog financijskog opterećenja. Stoga se ovim Konačnim prijedlogom zakona potrošačima omogućuje pristup njihovim redovnim primanjima bez dodatnih troškova. Radi ostvarivanja gore navedenog cilja, ovim Konačnim prijedlogom zakona se u važeći Zakon dodaje novo poglavlje kojim se propisuje da kreditne institucije ne smiju naplaćivati naknade za određene usluge vezane za račun za plaćanje na koji potrošač prima svoja redovna primanja. Budući da

potrošači nemaju alternativu korištenju računa za plaćanje na koji primaju plaće, mirovine i socijalne naknade, država ima legitimnu obvezu osigurati da temeljni paket bankarskih usluga bude dostupan i pravedan. Pritom se ističe kako ova mjera ne predstavlja opće zamrzavanje svih bankarskih naknada, već osigurava temeljnu razinu, tj. standard besplatnih usluga kako bi se spriječila financijska isključenost. U skladu s time, ovim se Konačnim prijedlogom zakona predlaže da se na zahtjev potrošača omogućí korištenje paketa besplatnih usluga koji je vezan za račun za plaćanje na koji potrošač prima redovna primanja. Pri tome se posebno napominje da sukladno Konačnom prijedlogu zakona kreditna institucija neće smjeti potrošaču u okviru paketa besplatnih usluga nuditi usluge iz dodanog članka 27.b stavaka 2. do 4. u opsegu koji je manji od onoga u kojemu ih inače nudi u okviru računa za plaćanje, uz izuzetak usluge internetskog ili mobilnog bankarstva. Drugim riječima, potrebno je osigurati potrošaču mogućnost donošenja odluke o tome koji račun za plaćanje i s njime povezane usluge najbolje odgovaraju njegovim potrebama, što predmetni prijedlog ne odražava.

Drugim prijedlogom predložena je dorada članka 6. Prijedloga zakona, i to dodanog članka 27.b stavka 2. točke 2. na način da se propiše da su paketom besplatnih usluga koji je vezan za račun za plaćanje na koji potrošač prima redovna primanja obuhvaćene usluge internetskog ili mobilnog bankarstva, i to prema odabiru potrošača.

Ovaj prijedlog se ne prihvaća. Kao što je gore već obrazloženo, cilj je ovim Konačnim prijedlogom zakona osigurati potrošačima temeljnu razinu financijske usluge koja će im biti dostupna bez naknade, uzimajući u obzir zakonsku obvezu isplate plaća, mirovina i drugih redovitih primanja na račun u banci, sukladno propisima koji uređuju radne odnose, mirovinsko osiguranje i porez na dohodak. Ovaj Konačni prijedlog zakona predstavlja uravnotežen regulatorni pristup koji štiti potrošače, ali ne ugrožava stabilnost bankarskog sektora. Osiguravanjem paketa temeljnih besplatnih bankarskih usluga jača se povjerenje građana u financijski sustav, dok provedeni test proporcionalnosti potvrđuje da su mjere opravdane, nužne i prikladne te da se njima postiže javni interes uz minimalan utjecaj na bankarski sektor.

Trećim prijedlogom predložena je dorada Prijedloga zakona njegovim dopunjavanjem odredbom kojom bi se spriječilo da kreditne institucije povećanjem drugih naknada koje smiju naplaćivati vezano za račun za plaćanje koji sadrži paket besplatnih usluga kompenziraju gubitak prihoda od naknada za usluge za koje u okviru paketa besplatnih usluga potrošač neće plaćati naknadu, odnosno odredbom kojom bi se regulirao način na koji se određuje iznos naknada za usluge koje ne obuhvaća paket besplatnih usluga koji je vezan za račun za plaćanje na koji potrošač prima redovna primanja.

Ovaj prijedlog se ne prihvaća. Naime, za kreditne institucije, predložena rješenja predstavljaju obvezu prilagodbe poslovnih modela u dijelu ponude računa za plaćanje, budući da se uvodi zahtjev za pružanje određenih temeljnih usluga bez naknade. Time dolazi do ograničenja u naplati naknada, što može imati neposredan financijski učinak na prihode od naknada, iako bi isti trebao biti zanemariv. Neovisno o tome, postoji mogućnost da bi kreditne institucije dio izgubljenih prihoda mogle pokušati nadomjestiti kroz povećanje drugih naknada ili redefiniranje uvjeta za ostale proizvode i usluge. Međutim, uzimajući u obzir kako je Hrvatska narodna banka okružnicom od 26. lipnja 2024. naložila bankama izradu internih metodologija za utvrđivanje strukture svih vrsta naknada te reviziju postojećih tarifa, uz obvezu javne objave revidiranih tarifa, smatra se kako bi u slučaju da kreditne institucije pokušaju nadoknaditi izgubljene prihode povećanjem naknada za druge usluge koje nisu obuhvaćene ovim Konačnim prijedlogom zakona, Hrvatska narodna banka trebala takve situacije prepoznati tijekom provođenja budućih nadzora te ih na adekvatan način i po potrebi posljedično sankcionirati izdavanjem

odgovarajućih mjera. Naime, prema očitovanju Hrvatske narodne banke, spomenuta okružnica bi trebala dovesti do pozitivnih pomaka i unapređenja postojećih praksi u smislu odgovornijeg strukturiranja i određivanja visine naknada na hrvatskom financijskom tržištu.

ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

ODJELJAK 1. PREDMET ZAKONA

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju:

1. transparentnost i usporedivost naknada povezanih s računom za plaćanje
2. prebacivanje računa za plaćanje unutar Republike Hrvatske
3. olakšavanje prekograničnog otvaranja računa za plaćanje i
4. otvaranje i korištenje osnovnog računa.

ODJELJAK 2.

POJMOVI

Članak 3.

(1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. »država članica« je država članica Europske unije i država potpisnica Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru

2. »kreditna institucija« je kreditna institucija kako je definirana u članku 4. stavku 1. točki (1) Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (Tekst značajan za EGP) (SL L 176, 27. 6. 2013.)

3. »kreditni transfer« je nacionalna ili prekogranična platna usluga kojom se račun za plaćanje primatelja plaćanja odobrava za iznos novčanih sredstava prenesen platnom transakcijom ili nizom platnih transakcija na teret platiteljeva računa za plaćanje od strane pružatelja platnih usluga kod kojeg se vodi platiteljov račun za plaćanje, na osnovi instrukcije koju daje platitelj

4. »izravno terećenje« je nacionalna ili prekogranična platna usluga za terećenje platiteljeva računa za plaćanje kada platnu transakciju inicira primatelj plaćanja na osnovi suglasnosti platitelja

5. »nacionalna platna transakcija« ili »nacionalna platna usluga« je platna transakcija ili platna usluga u čijem izvršavanju odnosno pružanju sudjeluju platitelj pružatelj platnih usluga i pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja ili samo jedan pružatelj platnih usluga koji posluje u Republici Hrvatskoj u skladu sa zakonom kojim se uređuje platni promet

6. »nadležno tijelo« je tijelo koje je imenovala država članica kao nadležno, a u Republici Hrvatskoj nadležna tijela su Hrvatska narodna banka i Ministarstvo financija, Financijski inspektorat

7. »naknade« jesu sve naknade i troškovi koje potrošač plaća pružatelju platnih usluga za usluge povezane s računom za plaćanje ili u vezi s tim uslugama

8. »nalog za plaćanje« je instrukcija koju platitelj ili primatelj plaćanja daje svojem pružatelju platnih usluga, a kojom se traži izvršenje platne transakcije

9. »novčana sredstva« jesu novčanice i kovani novac, elektronički novac u smislu zakona kojim se uređuje poslovanje institucija za elektronički novac te novčana potraživanja prema pružatelju platnih usluga (knjižni novac)

10. »okvirni ugovor« je ugovor o platnim uslugama kojim se uređuje buduće izvršenje platnih transakcija, a koji sadržava uvjete otvaranja i vođenja računa za plaćanje

11. »osnovni račun« je račun za plaćanje koji ima obilježja iz članka 23. ovoga Zakona

12. »pasivna kamatna stopa« je kamatna stopa po kojoj pružatelj platnih usluga plaća kamate potrošaču na novčana sredstva na računu za plaćanje

13. »*platitelj*« je fizička ili pravna osoba koja ima račun za plaćanje i daje nalog ili suglasnost za plaćanje s tog računa ili, ako račun za plaćanje ne postoji, fizička ili pravna osoba koja daje nalog za plaćanje

14. »*platni instrument*« je svako personalizirano sredstvo i/ili skup postupaka ugovorenih između potrošača i pružatelja platnih usluga koje potrošač primjenjuje za iniciranje naloga za plaćanje

15. »*platna transakcija*« je polaganje, podizanje ili prijenos novčanih sredstava koje je inicirao platitelj ili primatelj plaćanja, bez obzira na to kakve su osnovne obveze iz odnosa između platitelja i primatelja plaćanja

16. »*platna usluga*« je usluga koja je kao platna usluga uređena zakonom kojim se uređuje platni promet

17. »*potrošač*« je svaka fizička osoba koja djeluje izvan svoje gospodarske djelatnosti ili slobodnog zanimanja

18. »*prebacivanje*« ili »*usluga prebacivanja*« je usluga iz članka 11. stavka 2. ovoga Zakona

19. »*prekogranična platna transakcija*« ili »*prekogranična platna usluga*« je platna transakcija ili platna usluga u čijem izvršavanju odnosno pružanju sudjeluju dva pružatelja platnih usluga, od kojih jedan pružatelj platnih usluga (primatelja plaćanja ili platitelja) posluje u Republici Hrvatskoj u skladu sa zakonom kojim se uređuje platni promet, a drugi pružatelj platnih usluga (platitelja ili primatelja plaćanja) posluje prema propisima druge države članice

20. »*prešutno prekoračenje*« je iznos novčanih sredstava koji pružatelj platnih usluga prešutno stavlja na raspolaganje potrošaču, a koji prelazi pozitivno stanje na računu za plaćanje ili iznos ugovorenog prekoračenja

21. »*primatelj plaćanja*« je fizička ili pravna osoba za koju su namijenjena novčana sredstva koja su predmet platne transakcije

22. »*pružatelj platnih usluga*« je osoba koja prema zakonu kojim se uređuje platni promet smije pružati platne usluge

23. »*pružatelj platnih usluga koji obavlja prijenos*« ili »*PPU prenositelj*« je pružatelj platnih usluga koji prenosi informacije potrebne za prebacivanje

24. »*pružatelj platnih usluga koji je primatelj*« ili »*PPU primatelj*« je pružatelj platnih usluga koji prima informacije potrebne za prebacivanje

25. »*radni dan*« znači dan na koji posluje pružatelj platnih usluga kako bi se mogla izvršiti platna transakcija

26. »*račun za plaćanje*« je račun koji vodi pružatelj platnih usluga na ime jednog ili više potrošača, a putem kojeg potrošač može barem uplaćivati novčana sredstva, podizati gotov novac te izvršavati i primati platne transakcije, uključujući kreditne transfere u korist druge osobe ili od druge osobe

27. »*ugovoreno prekoračenje*« je iznos novčanih sredstava koji prelazi pozitivno stanje na računu za plaćanje, a koji pružatelj platnih usluga stavlja na raspolaganje potrošaču na temelju ugovora

28. »*usluge povezane s računom za plaćanje*« jesu sve usluge u vezi s otvaranjem, vođenjem i zatvaranjem računa za plaćanje, uključujući platne usluge i platne transakcije na temelju čekova i mjenica u skladu sa Ženevskom konvencijom o jedinstvenom zakonu o čekovima od 19. ožujka 1931. i Ženevskom konvencijom o jedinstvenom zakonu o trasiranim i vlastitim mjenicama od 7. lipnja 1930. i sličnim čekovima i mjenicama uređenim pravom država koje nisu stranke tih konvencija, bonova, putničkih čekova i poštanskih novčanih uputnica prema definiciji Svjetske poštanske unije te ugovoreno prekoračenje i prešutno prekoračenje

29. *»trajni nalog«* je instrukcija koju je platitelj dao pružatelju platnih usluga koji vodi platiteljev račun za plaćanje za izvršavanje kreditnih transfera u redovitim vremenskim razmacima ili na unaprijed utvrđene datume

30. *»trajni nosač podataka«* je svako sredstvo koje potrošaču omogućuje pohranu informacija upućenih njemu osobno na način da su mu one dostupne za buduću uporabu u razdoblju koje odgovara svrsi informacija i koje omogućuje reproduciranje pohranjenih informacija u nepromijenjenom obliku

31. *»treća zemlja«* je država koja nije država članica

32. *»zakonito boravište u Europskoj uniji«* je pravo fizičke osobe boraviti u državi članici na temelju prava Europske unije ili prava države članice, uključujući potrošača koji nema stalnu adresu i tražitelja azila na temelju Ženevske konvencije o statusu izbjeglica od 28. srpnja 1951., njezina Protokola od 31. siječnja 1967. i ostalih relevantnih međunarodnih ugovora.

(2) Svi izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

Osnovni račun

Članak 22.

(1) Potrošač koji ima zakonito boravište u Europskoj uniji i potrošač koji nije dobio dozvolu za boravak, a čije protjerivanje nije moguće iz pravnih ili stvarnih razloga, imaju pravo na otvaranje i korištenje osnovnog računa.

(2) Osnovni račun je račun za plaćanje koji ima sva obilježja iz članka 23. ovoga Zakona.

(3) Kreditna institucija koja prema revidiranim godišnjim financijskim izvještajima za prethodnu godinu ima ukupnu imovinu veću od 15 milijardi kuna dužna je potrošačima nuditi osnovni račun, a ostale ga kreditne institucije mogu nuditi.

(4) Kreditna institucija koja nudi osnovni račun dužna je potrošaču na njegov zahtjev otvoriti osnovni račun u roku od deset radnih dana od primitka zahtjeva ili u istom roku odbiti zahtjev.

(5) Kreditna institucija koja nudi osnovni račun može odbiti zahtjev potrošača za otvaranje tog računa ako potrošač na području Republike Hrvatske već ima otvoren račun za plaćanje koji mu omogućuje korištenje usluga iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona.

(6) Kreditna institucija može kao dokaz nepostojanja razloga za odbijanje iz stavka 5. ovoga članka prihvatiti pisanu izjavu potrošača o tome da nema otvoren takav račun za plaćanje u Republici Hrvatskoj ili da će takav račun za plaćanje biti zatvoren.

(7) Kreditna institucija koja nudi osnovni račun dužna je odbiti zahtjev potrošača za otvaranje osnovnog računa ako bi otvaranje tog računa dovelo do povrede propisa kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma.

(8) U slučaju odbijanja iz stavka 7. ovoga članka kreditna institucija dužna je obavijestiti nadležno tijelo i provesti druge postupke u skladu s propisima kojima je uređeno sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma.

(9) Ako kreditna institucija odbije zahtjev potrošača za otvaranje osnovnog računa zbog razloga navedenih u stavcima 5. ili 7. ovoga članka, dužna je bez odgađanja, pisanim putem, obavijestiti potrošača o toj odluci i razlogu odbijanja, osim ako bi otkrivanje razloga bilo protivno ciljevima nacionalne sigurnosti, javnom interesu ili propisima kojima je uređeno sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma. Za takvu obavijest kreditna institucija ne smije potrošaču naplatiti naknadu.

(10) Obavijest iz stavka 9. ovoga članka mora sadržavati uputu o pravu na prigovor kreditnoj instituciji, na pritužbu Hrvatskoj narodnoj banci i na pokretanje postupka mirenja odnosno alternativnog rješavanja potrošačkog spora u skladu s člankom 30. ovoga Zakona.

(11) Kreditna institucija ne smije otvaranje osnovnog računa uvjetovati ugovaranjem dodatnih usluga.

(12) Kreditna institucija ne smije omogućiti raspolaganje novčanim sredstvima putem platnih instrumenata koji su povezani s osnovnim računom potrošača u iznosu koji prelazi stanje na tom računu.

Obilježja osnovnog računa Članak 23.

(1) Osnovni račun obuhvaća:

1. usluge otvaranja, vođenja i zatvaranja računa za plaćanje
2. usluge koje omogućuju polaganje novčanih sredstava na račun za plaćanje
3. usluge koje omogućuju podizanje gotovog novca s računa za plaćanje u državama članicama na šalteru ili bankomatu i
4. usluge izvršenja sljedećih platnih transakcija:
 - a) izravnih terećenja
 - b) platnih transakcija putem platne kartice, uključujući plaćanja putem interneta i
 - c) kreditnih transfera, uključujući trajne naloge, na terminalima, šalterima i putem sustava internetskog bankarstva.

(2) Kreditna institucija ne smije potrošaču nuditi usluge iz stavka 1. ovoga članka u okviru osnovnog računa u opsegu koji je manji od onoga u kojemu ih inače nudi u okviru računa za plaćanje koji nije osnovni račun.

(3) Osnovni račun mora biti u službenoj valuti Republike Hrvatske.

(4) Osnovni račun mora omogućiti potrošaču izvršavanje neograničenog broja platnih transakcija i drugih radnji u vezi s uslugama iz stavka 1. ovoga članka.

(5) Osnovni račun mora omogućiti potrošaču iniciranje i upravljanje platnim transakcijama u prostorijama kreditne institucije i putem internetskog bankarstva ako ga kreditna institucija i inače nudi.

(6) Ugovoreno prekoračenje po osnovnom računu nije dopušteno.

ODJELJAK 2. NAKNADE POVEZANE S OSNOVNIM RAČUNOM Članak 24.

(1) Za usluge iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona kreditna institucija smije potrošaču naplatiti naknade samo ako mu ih i inače naplaćuje prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena.

(2) Ako kreditna institucija i inače prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena naplaćuje potrošaču naknade za pojedine usluge iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona, takve naknade moraju biti razumne, osim naknada za platne transakcije putem kreditnih kartica za koje kreditna institucija naplaćuje naknade prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena.

(3) Razumnu naknadu za pojedinu uslugu iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona određuje kreditna institucija uzimajući u obzir:

1. prosječnu mjesečnu isplaćenu netoplaću u Republici Hrvatskoj u skladu s priopćenjem Državnog zavoda za statistiku o prosječnim mjesečnim isplaćenim netoplaćama zaposlenih na temelju prosjeka I. – XII. mjeseca prethodne kalendarske godine (godišnji pokazatelj) i

2. prosječnu naknadu koju kreditna institucija naplaćuje potrošačima za tu uslugu u vezi s računom za plaćanje.

(4) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, naknada za osnovni račun potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini iz stavka 10. ovoga članka ne smije biti viša od 0,13 % prosječne mjesečne

isplaćene netoplaće u Republici Hrvatskoj u skladu s priopćenjem Državnog zavoda za statistiku o prosječnim mjesečnim isplaćenim netoplaćama zaposlenih na temelju prosjeka I. – XII. mjeseca prethodne kalendarske godine (godišnji pokazatelj).

(5) Naknada iz stavka 4. ovoga članka obuhvaća sve usluge iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona koje nisu platne transakcije i deset nacionalnih platnih transakcija mjesečno u službenoj valuti Republike Hrvatske koje kreditna institucija i inače naplaćuje potrošaču prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena.

(6) Broj besplatnih nacionalnih platnih transakcija iz stavka 5. ovoga članka isključuje kreditne transfere koji nisu zadani u poslovnicama kreditne institucije ili putem internetskog bankarstva.

(7) Ako bi zbog promjene prosječne mjesečne isplaćene netoplaće u Republici Hrvatskoj u skladu s priopćenjem Državnog zavoda za statistiku iz stavka 4. ovoga članka naknada koju kreditna institucija naplaćuje potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini iz stavka 10. ovoga članka bila viša od najviše dozvoljene naknade prema stavku 4. ovoga članka, takva naknada neće činiti povredu odredbe stavka 4. ovoga članka ako izmjena te naknade stupi na snagu u roku od tri mjeseca od dana objave takvog priopćenja Državnog zavoda za statistiku.

(8) Odredba stavka 7. ovoga članka ne dovodi u pitanje primjenu odredbi o izmjenama okvirnog ugovora iz zakona kojim je uređen platni promet.

(9) Naknade koje kreditna institucija naplaćuje potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini za izvršenje platnih transakcija koje prelaze broj određen u skladu sa stavkom 5. ovoga članka moraju biti razumne.

(10) Potrošači koji pripadaju osjetljivoj skupini korisnici su sljedećih prava prema zakonu kojim je uređena socijalna skrb:

1. zajamčene minimalne naknade
2. naknade za osobne potrebe korisnika smještaja
3. naknada za redovito studiranje
4. osobne invalidnine
5. doplatka za pomoć i njegu i
6. naknade do zaposlenja.

(11) Ako kreditna institucija odbije izvršiti autoriziranu platnu transakciju zbog toga što na osnovnom računu potrošača nema dovoljno sredstava, kreditna institucija ne smije potrošaču za tu transakciju ili odbijanje izvršenja transakcije naplatiti naknadu.

(12) Ako osnovni račun potrošača zbog bilo kojeg razloga bude doveden u negativno stanje, kreditna institucija ne smije potrošaču naplatiti kamatu na negativno stanje.

Izješćivanje Hrvatske narodne banke Članak 27.

(1) Pružatelji platnih usluga dužni su izvješćivati Hrvatsku narodnu banku u skladu s propisom iz stavka 2. ovoga članka.

(2) Hrvatska narodna banka u statističke i/ili nadzorne svrhe podzakonskim propisom određuje sadržaj izvješća o aktivnostima pružatelja platnih usluga prema ovom Zakonu te rokove i način dostave tih izvješća.

ODJELJAK 1. TEŽI PREKRŠAJI Članak 31.

(1) Za prekršaj kaznit će se pružatelj platnih usluga novčanom kaznom od 50.000,00 do 500.000,00 kuna ako:

1. potrošaču ne da informativni dokument o naknadama u skladu s člankom 5. stavkom 1. ovoga Zakona
2. potrošaču ne da prethodne informacije iz članka 5. stavka 2. ovoga Zakona istodobno s informativnim dokumentom o naknadama
3. informativni dokument o naknadama ne sastavi u skladu s člankom 5. staccima 3. i 4. ovoga Zakona
4. potrošaču ne učini dostupnim informativni dokument o naknadama u skladu s člankom 5. stavkom 7. ovoga Zakona
5. na zahtjev potrošača ne da potrošaču informativni dokument o naknadama i pojmovnik besplatno na papiru ili drugom trajnom nosaču podataka u skladu s člankom 5. stavkom 8. ovoga Zakona
6. potrošaču ne da ili ne učini dostupnim najmanje jednom godišnje i besplatno izvješće o naknadama u skladu s člankom 6. stavkom 1. ovoga Zakona
7. na zahtjev potrošača ne dostavi potrošaču izvješće o naknadama na papiru u skladu s člankom 6. stavkom 4. ovoga Zakona
8. izvješće o naknadama nije sastavljeno u skladu s člankom 6. stavkom 5. ovoga Zakona
9. na svojoj mrežnoj stranici ne osigura poveznicu s mrežnom stranicom Hrvatske narodne banke u skladu s člankom 8. stavkom 3. ovoga Zakona
10. potrošača ne obavijesti o tome je li moguće račun za plaćanje ugovoriti samostalno u skladu s člankom 9. stavkom 1. ovoga Zakona
11. potrošaču ne pruži informacije o troškovima i naknadama u skladu s člankom 9. stavkom 2. ovoga Zakona
12. potrošaču ne pruži uslugu prebacivanja u skladu s člankom 11. stavkom 1. ovoga Zakona
13. potrošaču ne učini dostupnim informacije o usluzi prebacivanja u skladu s člankom 12. staccima 1. i 2. ovoga Zakona
14. na zahtjev potrošača ne da potrošaču informacije o usluzi prebacivanja na papiru ili drugom trajnom nosaču podataka besplatno u skladu s člankom 12. stavkom 3. ovoga Zakona
15. kao PPU primatelj ne informira potrošača o najranijem datumu u skladu s člankom 13. stavkom 5. ovoga Zakona
16. kao PPU primatelj ne da ili ne učini dostupnim potrošaču primjerak potpisane punomoći u skladu s člankom 13. stavkom 7. ovoga Zakona
17. kao PPU primatelj u roku od dva radna dana od primitka punomoći za prebacivanje ne zatraži od PPU prenositelja da izvrši sve radnje iz članka 14. ovoga Zakona koje su predviđene u punomoći potrošača
18. kao PPU prenositelj po primitku zahtjeva iz članka 14. ovoga Zakona ne poduzme radnje iz članka 15. stavka 1. ovoga Zakona, u skladu s punomoći iz članka 13. ovoga Zakona
19. kao PPU prenositelj ne obavijesti potrošača o postojanju nepodmirenih obveza na računu za plaćanje koje sprječavaju zatvaranje tog računa u skladu s člankom 15. stavkom 2. ovoga Zakona
20. kao PPU prenositelj blokira platni instrument protivno članku 15. stavku 3. ovoga Zakona
21. kao PPU primatelj u roku i na način iz članka 16. stavka 1. ovoga Zakona ne poduzme neku od radnji iz članka 16. stavka 1. točaka 1., 2., 4. ili 5. ovoga Zakona
22. kao PPU primatelj ne dostavi potrošaču pisanu obavijest u skladu s člankom 16. stavkom 2. ovoga Zakona
23. u roku iz članka 17. stavka 2. ovoga Zakona na zahtjev potrošača ne izvrši neku od radnji zatraženih u skladu s člankom 17. stavkom 1. ovoga Zakona
24. ne obavijesti potrošača o postojanju nepodmirenih obveza koje sprječavaju izvršavanje zatraženih radnji u skladu s člankom 17. stavkom 5. ovoga Zakona

25. kao PPU prenositelj ili PPU primatelj ne osigura potrošaču besplatan pristup svim raspoloživim podacima o postojećim trajnim naložima i izravnim terećenjima koje potrošač ima kod tih pružatelja platnih usluga u skladu s člankom 18. stavkom 1. ovoga Zakona

26. kao PPU prenositelj naplati naknadu potrošaču ili PPU primatelju protivno članku 18. stavku 2. ovoga Zakona

27. kao PPU prenositelj ili PPU primatelj naplati naknadu potrošaču protivno članku 18. stavku 4. ovoga Zakona

28. kao kreditna institucija koja prema revidiranim godišnjim financijskim izvještajima za prethodnu godinu ima ukupnu imovinu veću od 15 milijardi kuna ne nudi potrošačima osnovni račun u skladu s člankom 22. stavkom 3. ovoga Zakona

29. kao kreditna institucija u odnosu na zahtjev potrošača za otvaranje osnovnog računa ne postupi na način i u roku iz članka 22. stavka 4. ovoga Zakona

30. kao kreditna institucija ne odbije zahtjev potrošača za otvaranje osnovnog računa u skladu s člankom 22. stavkom 7. ovoga Zakona

31. kao kreditna institucija ne obavijesti nadležno tijelo u skladu s člankom 22. stavkom 8. ovoga Zakona

32. kao kreditna institucija u odnosu na obavijest potrošaču o odbijanju zahtjeva za otvaranje osnovnog računa postupi protivno članku 22. stavku 9. ovoga Zakona

33. kao kreditna institucija uvjetuje otvaranje osnovnog računa ugovaranjem dodatnih usluga protivno članku 22. stavku 11. ovoga Zakona

34. kao kreditna institucija nudi ili ugovara usluge u okviru osnovnog računa u opsegu koji je manji od onoga u kojem ih inače nudi u okviru računa za plaćanje koji nije osnovni račun protivno članku 23. stavku 2. ovoga Zakona

35. kao kreditna institucija nudi ili ugovara osnovni račun u valuti koja nije službena valuta Republike Hrvatske protivno članku 23. stavku 3. ovoga Zakona

36. kao kreditna institucija potrošaču protivno članku 23. stavku 4. ovoga Zakona ne omogućiti izvršavanje neograničenog broja platnih transakcija i drugih radnji u vezi s uslugama iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona

37. kao kreditna institucija potrošaču ne omogućiti iniciranje i upravljanje platnim transakcijama na način iz članka 23. stavka 5. ovoga Zakona

38. kao kreditna institucija nudi ili ugovara ugovoreno prekoračenje po osnovnom računu protivno članku 23. stavku 6. ovoga Zakona

39. kao kreditna institucija protivno članku 24. stavku 1. ovoga Zakona naplati potrošaču naknadu koju inače ne bi naplaćivala prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena

40. kao kreditna institucija naplati potrošaču koji ne pripada osjetljivoj skupini naknadu u visini koja nije u skladu s člankom 24. stavkom 2. ovoga Zakona

41. kao kreditna institucija naplati potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini naknadu u većem iznosu od onog utvrđenog u skladu s člankom 24. stavkom 4. ovoga Zakona

42. kao kreditna institucija naplati potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini naknadu iz članka 24. stavka 4. ovoga Zakona za manji opseg usluga od onog utvrđenog u članku 24. stavku 5. ovoga Zakona

43. kao kreditna institucija naplati potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini naknadu u većem iznosu od onog utvrđenog u skladu s člankom 24. stavkom 9. ovoga Zakona

44. kao kreditna institucija naplati potrošaču naknadu protivno članku 24. stavku 11. ovoga Zakona

45. kao kreditna institucija naplati potrošaču kamatu protivno članku 24. stavku 12. ovoga Zakona

46. kao kreditna institucija potrošaču ne učini dostupnim informacije u skladu s člankom 25. ovoga Zakona

47. kao kreditna institucija raskine okvirni ugovor o osnovnom računu zbog razloga različitih od onih iz članka 26. stavka 2. ovoga Zakona

48. kao kreditna institucija sastavi obavijest o razlogu za raskid na način protivan članku 26. stavcima 3. i 5. ovoga Zakona

49. kao kreditna institucija naplati potrošaču naknadu za obavijest protivno članku 26. stavku 6. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba iz uprave pružatelja platnih usluga, a ako pružatelj platnih usluga ima monistički ustroj, njegov odgovorni izvršni direktor odnosno direktor podružnice pružatelja platnih usluga iz treće zemlje osnovane u Republici Hrvatskoj novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna.

(3) Ako je prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počinio pružatelj platnih usluga osnovan u drugoj državi članici koji platne usluge na području Republike Hrvatske pruža preko podružnice ili zastupnika osnovanog u Republici Hrvatskoj, za taj prekršaj kaznit će se njegova podružnica odnosno njegov zastupnik prema stavku 1. ovoga članka.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i direktor odgovoran za poslovanje podružnice odnosno odgovorna osoba iz uprave zastupnika pravne osobe prema stavku 2. ovoga članka.

Lakši prekršaji

Članak 32.

(1) Za prekršaj kaznit će se pružatelj platnih usluga novčanom kaznom od 20.000,00 do 200.000,00 kuna ako:

1. potrošaču ne učini dostupnim pojmovnik sa sadržajem u skladu s člankom 5. stavkom 5. ovoga Zakona

2. pojmovnik ne sastavi u skladu s člankom 5. stavkom 6. ovoga Zakona

3. potrošaču ne učini dostupnim pojmovnik na način iz članka 5. stavka 7. ovoga Zakona

4. potrošaču ne ponudi primanje izvješća o naknadama na papiru u skladu s člankom 6. stavkom 3. ovoga Zakona

5. se u svojim predugovornim i promidžbenim informacijama namijenjenima potrošačima ili u ugovoru s potrošačem ne koristi pojmovima iz popisa najreprezentativnijih usluga ovoga Zakona u skladu s člankom 7. stavcima 1. i 3. ovoga Zakona

6. kao kreditna institucija u obavijesti potrošaču o odbijanju zahtjeva za otvaranje osnovnog računa ne uputi potrošača na njegova prava u skladu s člankom 22. stavkom 10. ovoga Zakona

7. kao kreditna institucija protivno članku 22. stavku 12. ovoga Zakona omogućiti raspolaganje novčanim sredstvima putem platnih instrumenata koji su povezani s osnovnim računom potrošača u iznosu koji prelazi stanje na tom računu

8. kao kreditna institucija u obavijesti iz članka 26. stavka 3. ili 4. ovoga Zakona ne uputi potrošača na njegova prava u skladu s člankom 26. stavkom 7. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba iz uprave pružatelja platnih usluga, a ako pružatelj platnih usluga ima monistički ustroj, njegov izvršni direktor odnosno direktor podružnice pružatelja platnih usluga iz treće zemlje osnovane u Republici Hrvatskoj novčanom kaznom od 7000,00 do 20.000,00 kuna.

(3) Ako je prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počinio pružatelj platnih usluga osnovan u drugoj državi članici koji platne usluge na području Republike Hrvatske pruža preko podružnice ili zastupnika osnovanog u Republici Hrvatskoj, za taj prekršaj kaznit će se njegova podružnica odnosno njegov zastupnik prema stavku 1. ovoga članka.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i direktor odgovoran za poslovanje podružnice odnosno odgovorna osoba iz uprave zastupnika pravne osobe prema stavku 2. ovoga članka.

- PRILOZI**
- **Izjava o usklađenosti prijedloga propisa s pravnom stečevinom Europske unije**
 - **Usporedni prikaz podudaranja odredbi propisa Europske unije s prijedlogom propisa**

**IZJAVA O USKLADENOSTI PRIJEDLOGA PROPISA S PRAVNOM STEČEVINOM
EUROPSKE UNIJE**

1. Naziv prijedloga propisa

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (II. čitanje)

2. Stručni nositelj izrade prijedloga propisa

MINISTARSTVO FINACIJA

3. Veza s Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije

Predviđeno Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije za 2025. godinu.
Rok: II. kvartal 2025.

4. Preuzimanje odnosno provedba pravne stečevine Europske unije

a) Odredbe primarnih izvora prava Europske unije

Ugovor o funkcioniranju Europske unije
članak/članci 114.

b) Sekundarni izvori prava Europske unije

Direktiva 2014/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o usporedivosti naknada povezanih s računima za plaćanje, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu računima za plaćanje s osnovnim uslugama (SL L 257, 28.8.2014.)

32014L0092

- Članci 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 26., 27. i 29. preuzeto: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17)

c) Ostali izvori prava Europske unije

-

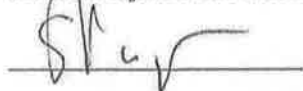
5. Prilog: tablice usporednih prikaza za propise kojima se preuzimaju odredbe sekundarnih izvora prava Europske unije u zakonodavstvo Republike Hrvatske

Da.

Potpis EU koordinatora stručnog nositelja izrade prijedloga propisa, datum i pečat

Stipe Župan

Državni tajnik i EU koordinator

(potpis)

Potpis EU koordinatora Ministarstva vanjskih i europskih poslova, datum i pečat

Andreja Metelko-Zgombić

Državna tajnica za Europu

(potpis)

PR
[initials]

USPOREDNI PRIKAZ PODUDARANJA ODREDBI PROPISA EUROPSKE UNIJE S PRIJEDLOGOM PROPISA

1. Naziv propisa Europske unije

Direktiva 2014/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o usporedivosti naknada povezanih s računima za plaćanje, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu računima za plaćanje s osnovnim uslugama

2. Naziv prijedloga propisa

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (II. čitanje)

3. Usklađenost odredbi propisa Europske unije (sekundarni izvori prava) s odredbama prijedloga propisa

a)	b)	c)	d)
Odredbe propisa Europske unije	Odredbe prijedloga propisa	Je li sadržaj odredbe propisa Europske unije u potpunosti preuzet u odredbu prijedloga propisa?	Obrazloženje (ako sadržaj odredbe propisa Europske unije nije preuzet ili je djelomično preuzet u odredbu prijedloga propisa)

POGLAVLJE I. PREDMET, PODRUČJE PRIMJENE I DEFINICIJE Članak 1. Predmet i područje primjene 1. Ovom se Direktivom utvrđuju pravila o transparentnosti i usporedivosti naknada koje se naplaćuju potrošačima na računima za plaćanje koje posjeduju unutar Unije, pravila o prebacivanju računa za plaćanje unutar države članice i pravilima za olakšavanje prekograničnog otvaranja računa za plaćanje za potrošače. 2. Ovom Direktivom također se utvrđuje okvir za pravila i uvjete prema kojima se od država članica zahtijeva da jamče pravo potrošačima na otvaranje računa za plaćanje s osnovnim uslugama u Uniji i korištenje tih računa. 3. Poglavlja II. i III. odnose se na pružatelje platnih usluga. 4. Poglavlje IV. odnosi se na kreditne institucije.	Članak 1. U Zakonu o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu („Narodne novine“, br. 70/17.) članak 1. mijenja se i glasi: „Ovim se Zakonom uređuje: transparentnost i usporedivost naknada povezanih s računom za plaćanje prebacivanje računa za plaćanje unutar Republike Hrvatske olakšavanje prekograničnog otvaranja računa za plaćanje otvaranje i korištenje osnovnog računa i paket besplatnih usluga koji je vezan za račun za plaćanje na koji potrošač prima redovna primanja.“.	Djelomično preuzeto	Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 1., članak 3. stavak 1. točka 26., članak 4., članak 10., članak 20., članak 22. stavak 7.
---	--	----------------------------	---

Države članice mogu odlučiti primjenjivati poglavlje IV. na pružatelje platnih usluga koji nisu kreditne institucije. 5. Države članice mogu odlučiti da ne primjenjuju cijelu ili dio ove Direktive na subjekte iz članka 2. stavka 5. Direktive 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća (17). 6. Ova Direktiva primjenjuje se na račune za plaćanje putem kojih potrošači mogu barem: (a) uplatiti novčana sredstva na račun za plaćanje; (b) podići gotov novac s računa za plaćanje; (c) izvršavati i primati platne transakcije, uključujući kreditne transfere, u korist treće strane ili od treće strane. Države članice mogu odlučiti primjenjivati cijelu ili dio ove Direktive na račune za plaćanje pored onih iz prvog podstavka. 7. Otvaranje i korištenje računa za plaćanje s osnovnim uslugama, u skladu s ovom Direktivom, usklađeno je Direktivom 2005/60/EZ.		Nije potrebno preuzimanje	Opcije iz članka 1. stavaka 4. i 6. Direktive nisu iskorištene.
--	--	----------------------------------	--

Članak 2. Definicije Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije: 1.,„potrošač” znači svaka fizička osoba koja djeluje u svrhe izvan svoje trgovačke, poslovne, obrtne ili profesionalne djelatnosti; 2.,„zakonito boravište u Uniji” znači kada fizička osoba ima pravo boraviti u državi članici temeljem prava Unije ili nacionalnog prava, uključujući potrošače koji nemaju stalnu adresu i tražitelje azila na temelju Ženevske konvencije od 28. srpnja 1951. o statusu izbjeglica, njezinog Protokola od 31. siječnja 1967. i ostalim relevantnim međunarodnim ugovorima; 3.,„račun za plaćanje” znači račun na ime jednog ili više potrošača koji se koristi za izvršavanje platnih transakcija; 4.,„platna usluga” znači platna usluga kako je definirana člankom 4. točkom 3. Direktive 2007/64/EZ; 5.,„platna transakcija” znači čin polaganja, prijenosa ili podizanja novčanih sredstava koji inicira platitelj ili primatelj plaćanja bez obzira na osnovne obveze između platitelja i primatelja plaćanja; 6.,„usluge povezane s računom za plaćanje” znači sve usluge koje se odnose na otvaranje, vođenje i zatvaranje računa za plaćanje, uključujući platne usluge i		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 3. stavak 1., članak 11. stavak 2.
---	--	---------------	--

platne transakcije koje spadaju u područje primjene članka 3. točke (g) Direktive 2007/64/EZ te ugovore o prekoračenju i premašeno prekoračenje; 7., „pružatelj platnih usluga” znači pružatelj platnih usluga definiran člankom 4. točkom 9. Direktive 2007/64/EZ; 8., „kreditna institucija” znači kreditna institucija kako je definirana u članku 4. stavku 1. točki 1. Uredbe (EU) 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (18); 9., „platni instrument” znači platni instrument kako je definiran u članku 4. stavku 23. Direktive 2007/64/EZ; 10., „pružatelj platnih usluga koji obavlja prijenos” znači pružatelj platnih usluga od kojeg se prenose informacije potrebne za izvršenje prebacivanja; 11., „pružatelj platnih usluga koji je primatelj” znači pružatelj platnih usluga kojemu se prenose informacije potrebne za izvršenje prebacivanja; 12., „nalog za plaćanje” znači svaka uputa platitelja ili primatelja plaćanja njegovom pružatelju platnih usluga kojom se zahtijeva izvršenje platne transakcije; 13., „platitelj” znači fizička ili pravna osoba koja ima račun za plaćanje te odobrava nalog za plaćanje s tog računa, ili, ako nema račun za plaćanje, fizička ili pravna osoba koja uplaćuje platni nalog na račun za plaćanje primatelja plaćanja;			
---	--	--	--

14. „primatelj plaćanja” znači fizička ili pravna osoba koja je predviđeni primatelj novčanih sredstava koja su predmet platne transakcije; 15. „naknade” znači sve troškove i kazne, ako postoje, koje potrošač plaća pružatelju platnih usluga za usluge povezane s računom za plaćanje ili u vezi s njima; 16. „pasivna kamatna stopa” znači svaka stopa po kojoj se plaćaju kamate potrošaču u pogledu novčanih sredstava koja se nalaze na računu za plaćanje; 17. „trajni nosač podataka” znači svaki instrument koji potrošaču omogućuje pohranu informacija naslovljenih na tog potrošača osobno tako da budu dostupni za buduću upotrebu u razdoblju koje odgovara svrsi informacija i koje omogućuje nepromijenjeno reproduciranje pohranjenih informacija; 18. „prebacivanje” ili „usluga prebacivanja” znači, na zahtjev potrošača, prijenos s jednog pružatelja platnih usluga na drugoga ili informacija o svim ili nekim trajnim naložima za kreditne transfere, ponavljajućim izravnim terećenjima i ponavljajućim dolaznim kreditnim transferima koji se izvršavaju na računu za plaćanje, ili svakog pozitivnog salda računa za plaćanje s jednog računa za plaćanje na drugi ili oboje, uz zatvaranje ili bez zatvaranja prijašnjeg računa za plaćanje;			
---	--	--	--

19. „izravno terećenje” znači nacionalna ili prekogranična platna usluga za terećenje platiteljeva računa za plaćanje kada platnu transakciju pokreće primatelj plaćanja na osnovi suglasnosti platitelja; 20. „kreditni transfer” znači nacionalna ili prekogranična platna usluga doznačivanja na račun za plaćanje koji pripada primatelju plaćanja ili niz platnih transakcija na teret platiteljeva računa za plaćanje od strane pružatelja platnih usluga gdje je otvoren platiteljev račun za plaćanje, na temelju platiteljevih uputa; 21. „trajni nalog” znači uputa koju je platitelj dao pružatelju platnih usluga gdje je otvoren platiteljev račun za plaćanje za izvršavanje kreditnih transfera u redovitim vremenskim razmacima ili na unaprijed utvrđene datume; 22. „novčana sredstva” znači novčanice i kovanice, knjižni novac te elektronički novac kako je definiran u članku 2. točki 2. Direktive 2009/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (19); 23. „okvirni ugovor” znači ugovor o obavljanju platnih usluga koji uređuje buduće izvršavanje pojedinačnih i uzastopnih platnih transakcija te koji može sadržavati obvezu i uvjete za otvaranje računa za plaćanje;			
---	--	--	--

24. „radni dan” znači dan na koji posluje relevantni pružatelj platnih usluga kako bi se mogla izvršiti platna transakcija; 25. „ugovor o prekoračenju” znači izričiti kreditni ugovor kojim pružatelj platnih usluga potrošaču stavlja na raspolaganje novčana sredstva koja prelaze postojeći iznos na potrošačevu računu za plaćanje; 26. „premašeno prekoračenje” znači prešutno prihvaćeno prekoračenje kojim pružatelj platnih usluga potrošaču stavlja na raspolaganje novčana sredstva koja premašuju postojeći iznos na potrošačevu računu za plaćanje ili ugovoreno prekoračenje; 27. „nadležno tijelo” znači tijelo koje država članica imenuje kao nadležno u skladu s člankom 21.			
POGLAVLJE II. USPOREDIVOST NAKNADA POVEZANIH S RAČUNIMA ZA PLAĆANJE Članak 3.		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 5. stavak 9., 10. i 11., članak 35. stavak 2.

Popis najreprezentativnijih usluga povezanih s računom za plaćanje koje podliježu naknadi na nacionalnoj razini i standardizirana terminologija 1. Država članica uspostavlja privremeni popis od najmanje 10, ali ne više od 20 najreprezentativnijih usluga povezanih s računom za plaćanje koje podliježu naknadi koje nudi najmanje jedan pružatelj platnih usluga na nacionalnoj razini. Popis sadrži pojmove i definicije za svaku od navedenih usluga. U svakom se službenom jeziku države članice za svaku uslugu koristi samo jedan pojam. 2. Za potrebe stavka 1. države članice uzimaju u obzir usluge koje: (a) najčešće koriste potrošači u vezi s računom za plaćanje; (b) izlažu potrošače najvećem trošku, ukupnom kao i pojedinačnom trošku. Kako bi osigurala pravilna primjena ovih kriterija određenih u prvom podstavku ovoga članka, EBA izdaje smjernice u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 do 18. ožujka 2015. 3. Države članice obavješćuju Komisiju i EBA-u o privremenim popisima iz stavka 1. do 18. rujna 2015. Države članice na zahtjev pružaju Komisiji informacije kojima nadopunjuju podatke na temelju		Nije potrebno preuzimanje	U odnosu na članak 3. stavak 1. Direktive 2014/92/EU, u skladu sa člankom 29. Direktive članak 3. se primjenjivao od 17. rujna 2014. EBA je donijela, 11.05.2015., Smjernice o nacionalnim privremenim popisima najreprezentativnijih usluga povezanih s računom za plaćanje koje podliježu naknadi. U skladu s EBA-inim Smjernicama HNB je pripremio privremeni popis koji je dostavio Europskoj Komisiji i EBA-i u propisanom roku. U skladu s navedenim, nije potrebno odredbu Direktive o privremenom popisu prenositi u Zakon, jer je ova odredba Direktive već realizirana.
		Nije potrebno preuzimanje	U odnosu na članak 3. stavak 2. podstavak 2. i stavak 4. Direktive 2014/92/EU, radi se o propisivanju postupanja EBA-e i Europske komisije.

kojih su sastavile te popise imajući u vidu kriterije određene u stavku 2. 4. Na temelju privremenih popisa dostavljenih u skladu sa stavkom 3., EBA izrađuje nacрте regulatornih tehničkih standarda kojima određuje standardiziranu terminologiju Unije za te usluge koje su zajedničke barem većini država članica. Standardizirana terminologija Unije obuhvaća zajedničke pojmove i definicije za zajedničke usluge te je dostupna na službenim jezicima institucija Unije. Na svakom službenom jeziku države članice, za svaku se uslugu koristi samo jedan pojam. EBA Komisiji dostavlja navedene nacрте provedbenih tehničkih standarda do 18. rujna 2016. Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s postupcima utvrđenima u člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010. 5. Države članice integriraju standardiziranu terminologiju Unije navedenu u stavku 4. na privremeni popis iz stavka 1. i objavljuju tako nastao konačan popis najreprezentativnijih usluga povezanih s računom za plaćanje bez odgađanja i najkasnije u roku od tri mjeseca			
--	--	--	--

nakon što je delegirani akt iz stavka 4. stupio na snagu. 6. Svake četiri godine, nakon objavljivanja konačnog popisa iz stavka 5., države članice procjenjuju i ako je potrebno ažuriraju popis najreprezentativnijih usluga uspostavljen na temelju stavaka 1. i 2. One izvješćuju Komisiju i EBA-u o ishodu svoje procjene i ako je primjenjivo, o ažuriranom popisu najreprezentativnijih usluga. EBA procjenjuje i ako je potrebno ažurira standardiziranu terminologiju Unije u skladu s postupkom navedenim u stavku 4. Nakon ažuriranja standardizirane terminologije Unije države članice ažuriraju svoje konačne popise kako se navodi u stavku 5. te osiguravaju da pružatelji platnih usluga koriste ažurirane pojmove i definicije.			
Članak 4. Informativni dokument o naknadama i pojmovnik 1. Ne dovodeći u pitanje članak 42. stavak 3. Direktive 2007/64/EZ te poglavlje II. Direktive 2008/48/EZ, države članice		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 5. stavci 1. do 8.

osiguravaju da pružatelji platnih usluga pravodobno, prije sklapanja ugovora o računu za plaćanje s potrošačem, dostave potrošaču informativni dokument o naknadama u tiskanom obliku ili na drugom trajnom nosaču podataka koji sadrži standardizirane pojmove na konačnom popisu najreprezentativnijih usluga povezanih s računom za plaćanje iz članka 3. stavka 5. ove Direktive te, ako pružatelj platnih usluga nudi te usluge, odgovarajuće naknade za svaku uslugu. 2. Informativni dokument o naknadama: (a)mora biti kratak i samostalan dokument; (b)mora biti prikazan i strukturiran na način da je jasan i jednostavan za čitanje te napisan slovima veličine koja omogućuju čitljivost; (c)ne smije, u slučaju da je izvorna verzija bila u boji, biti u manjoj mjeri razumljiv kada je tiskan ili fotokopiran u crno-bijeloj verziji; (d)mora biti sastavljen na službenom jeziku države članice u kojoj se nudi račun za plaćanje ili na nekom drugom jeziku ako su se tako dogovorili potrošač i pružatelj platnih usluga; (e)mora biti točan, ne smije biti obmanjujuć te mora biti izražen u valuti računa za plaćanje ili u drugoj valuti Unije ako su se tako dogovorili potrošač i pružatelj platnih usluga;		Nije potrebno preuzimanje	U odnosu na članak 4. stavak 6. Direktive 2014/92/EU, radi se o propisivanju postupanja EBA-e i Europske komisije.
--	--	----------------------------------	---

(f)mora sadržavati naslov „Informativni dokument o naknadama” na vrhu prve stranice pored zajedničkog simbola kako bi se dokument razlikovao od druge dokumentacije; i (g)mora sadržavati izjavu da sadrži naknade za najreprezentativnije usluge povezane s računom za plaćanje te da su detaljne predugovorne i ugovorne informacije o svim uslugama navedene u drugim dokumentima. Države članice mogu odrediti da se, za potrebe stavka 1., informativni dokument o naknadama dostavlja zajedno s informacijama potrebnim u skladu s drugim zakonodavnim aktima Unije ili nacionalnim zakonodavnim aktima o računima za plaćanje i povezanim uslugama pod uvjetom da su zadovoljeni svi zahtjevi iz prvog podstavaka ovog stavka. 3. Ako se jedna ili više usluga nude kao dio paketa usluga povezanih s računom za plaćanje, u informativnom dokumentu o naknadama navodi se naknada za cijeli paket, usluge uključene u paket i njihova količina te dodatna naknada za bilo koju uslugu koja prelazi količinu obuhvaćenu naknadom za paket. 4. Države članice uvode obvezu za pružatelje platnih usluga da potrošačima stave na raspolaganje pojmovnik koji sadrži barem standardizirane pojmove određene u			
--	--	--	--

konačnom popisu iz članka 3. stavka 5. te povezane definicije. Države članice osiguravaju da pojmovnik koji je predviđen u skladu s prvim podstavkom, uključujući druge definicije, ako postoje, bude sastavljen na jasnom, nedvosmislenom i razumljivom jeziku te da ne dovode u zabludu. 5. Pružatelji platnih usluga u bilo kojem trenutku potrošačima stavljaju na raspolaganje informativni dokument o naknadama i pojmovnik. Oni moraju biti lako dostupni i osobama koje nisu potrošači; u elektroničkom obliku na njihovim internetskim stranicama ako je moguće te u prostorijama pružatelja platnih usluga kojima potrošači imaju pristup. One se također, na zahtjev potrošača, besplatno dostavljaju u tiskanom obliku ili na drugom trajnom nosaču podataka. 6. EBA nakon savjetovanja s nacionalnim tijelima i nakon testiranja od strane potrošača izrađuje nacrt provedbenih tehničkih standarda u vezi sa standardiziranim formatom informativnog dokumenta o naknadama te njegovim zajedničkim simbolom. EBA dostavlja Komisiji navedene nacрте provedbenih tehničkih standarda do 18. rujna 2016.			
---	--	--	--

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010. 7. Nakon ažuriranja standardizirane terminologije Unije, u skladu s člankom 3. stavkom 6., EBA prema potrebi revidira i ažurira standardizirani format informativnog dokumenta o naknadama i njegov zajednički simbol putem postupka određenog u stavku 6. ovog članka.			
Članak 5. Izvješće o naknadama 1. Ne dovodeći u pitanje članke 47. i 48. Direktive 2007/64/EZ i članak 12. Direktive 2008/48/EZ, države članice dužne su osigurati da pružatelji platnih usluga potrošaču najmanje jednom godišnje besplatno stave na raspolaganje izvješće o svim nastalim naknadama, kao i, prema potrebi, informacije o kamatnim stopama iz ovog članka stavka 2. točaka (c) i (d) za usluge povezane s računom za plaćanje. Kad je primjenjivo, pružatelji usluga pravnog prometa koriste standardizirane		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 6.
		Nije potrebno preuzimanje	Opcija iz članka 5., stavka 3. Direktive, druga rečenica, nije iskorištena.

pojmove određene u konačnom popisu iz članka 3. stavka 5. ove Direktive. Komunikacijski kanal koji se koristi za dostavu izvješća dogovara se s potrošačem. Izvješće o naknadama dostavlja se na papiru najmanje na zahtjev potrošača. 2. Izvješće o naknadama sadrži barem sljedeće informacije: (a) jediničnu cijenu obračunatu za svaku uslugu i informacije o tome koliko je puta usluga korištena tijekom relevantnog razdoblja, a u slučaju da je više usluga obuhvaćeno paketom, naknada koja se obračunava za cijeli paket, informacije o tome koliko je puta naknada za paket obračunata u relevantnom razdoblju te dodatna naknada koja se obračunava za bilo koju uslugu koja prelazi količinu obuhvaćenu naknadom za paket; (b) ukupni iznos naknada nastalih tijekom relevantnog razdoblja za svaku uslugu, svaki pruženi paket usluga i usluge koje prelaze količinu obuhvaćenu naknadom za paket; (c) kamatnu stopu na prekoračenje koja se primjenjuje na račun za plaćanje te ukupni iznos obračunanih kamata povezanih s prekoračenjem u relevantnom razdoblju, kad je to primjenjivo;		Nije potrebno preuzimanje	U odnosu na članak 5. stavak 4. i 5. Direktive, radi se o propisivanju postupanja EBA-e i Europske komisije.
--	--	----------------------------------	---

(d) pasivnu kamatnu stopu koja se primjenjuje na račun za plaćanje te ukupni iznos ostvarenih kamata u relevantnom razdoblju, kad je to primjenjivo; (e) ukupni iznos naknada naplaćenih za sve usluge pružene tijekom relevantnog razdoblja. 3. Izvješće o naknadama: (a) mora biti prikazano i strukturirano na način da je jasno i jednostavno za čitanje te napisano slovima veličine koja omogućuje čitanje; (b) mora biti točno, ne smije biti obmanjujuće te mora biti izraženo u valuti računa za plaćanje ili u drugoj valuti ako su se tako dogovorili potrošač i pružatelj platnih usluga; (c) mora sadržavati naslov „Izvješće o naknadama” na vrhu prve stranice izvješća pored zajedničkog simbola kako bi se dokument razlikovao od druge dokumentacije; i (d) mora biti sastavljeno na službenom jeziku države članice u kojoj se nudi račun za plaćanje ili na nekom drugom jeziku ako su se tako dogovorili potrošač i pružatelj platnih usluga. Države članice mogu odrediti da se izvješće o naknadama dostavlja zajedno s informacijama potrebnim u skladu s drugim zakonodavnim aktima Unije ili nacionalnim			
--	--	--	--

propisima o računima za plaćanje i povezanim uslugama ako su zadovoljeni svi zahtjevi iz prvog podstavaka. 4. Nakon savjetovanja s nacionalnim tijelima i nakon testiranja od strane potrošača, EBA izrađuje provedbene tehničke standarde u vezi sa standardiziranim formatom izvješća o naknadama te njegovim zajedničkim simbolom. EBA je dužna dostaviti Komisiji te nacрте provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka do 18. rujna 2016. Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010. 5. Nakon ažuriranja standardizirane terminologije Unije, u skladu s člankom 3. stavkom 6., EBA prema potrebi revidira i ažurira standardizirani format izvješća o naknadama i njegov zajednički simbol slijedeći postupak određen u stavku 4. ovog članka.			
---	--	--	--

Članak 6. Informacije za potrošače 1. Države članice osiguravaju da pružatelji platnih usluga u svojim ugovornim, poslovnim i marketinškim informacijama namijenjenima potrošačima prema potrebi koriste standardizirane pojmove određene u konačnom popisu iz članka 3. stavka 5. Pružatelji platnih usluga mogu upotrebljavati robne marke (brand names) u informativnom dokumentu o naknadama i u izvješću o naknadama, pod uvjetom da su te marke (brand names) korištene dodatno uz standardizirane pojmove određene na konačnom popisu iz članka 3. stavka 5. kao sekundarna oznaka tih usluga. 2. Pružatelji platnih usluga mogu koristiti robne marke (brand names) za označavanje svojih usluga u svojim ugovornim, poslovnim i marketinškim informacijama namijenjenima potrošačima, pod uvjetom da su u njima jasno određeni, ako je primjenjivo, odgovarajući standardizirani pojmovi određeni u konačnom popisu iz članka 3. stavka 5.		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 7.
---	--	---------------	--

Članak 7. Internetske stranice za usporedbu 1. Države članice dužne su osigurati da potrošači imaju besplatan pristup najmanje jednoj internetskoj stranici na kojoj se uspoređuju naknade koje pružatelji platnih usluga naplaćuju barem za usluge navedene na konačnom popisu iz članka 3. stavka 5. na nacionalnoj razini.		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 8.
Internetskim stranicama za usporedbu može upravljati privatni operater ili tijelo javne vlasti. 2. Države članice mogu zahtijevati da internetske stranice za usporedbu iz stavka 1. uključuju daljnje usporedne odrednice povezane s razinom usluge koju pruža pružatelj platnih usluga. 3. Internetske stranice za usporedbu uspostavljene u skladu sa stavkom 1.: (a)operativno su neovisne kako bi se osiguralo da su svi pružatelji platnih usluga jednako zastupljeni u rezultatima pretraživanja; (b)sadrže jasnu naznaku svojih vlasnika; (c)određuju jasne i objektivne kriterije na kojima će se temeljiti usporedba; (d)koriste jednostavan i nedvosmislen jezik i, ako je primjenjivo, standardizirane		Nije potrebno preuzimanje	Opcija iz članka 7. stavka 2 . Direktive nije iskorištena.

pojmove određene na konačnom popisu iz članka 3. stavka 5.; (e) pružaju točne i ažurirane informacije i naznaku vremena zadnjeg ažuriranja; (f) obuhvaćaju širok raspon ponuda računa za plaćanje koji obuhvaća znatan dio tržišta te, ako informacije koje su navedene ne predstavljaju cjelovit pregled tržišta, sadrže jasnu naznaku da se ne radi o cjelovitom pregledu prije prikaza rezultata; i (g) sadrže učinkoviti postupak za prijavljivanje netočnih informacija o objavljenim naknadama. 4. Države članice dužne su osigurati da je na internetu stavljena na raspolaganje informacija o dostupnim internetskim stranicama usklađenim s ovim člankom.			
Članak 8. Računi za plaćanje u paketu s drugim proizvodom ili uslugom Države članice dužne su osigurati da, ako se račun za plaćanje nudi kao dio paketa zajedno s drugim proizvodom ili uslugom koji nije povezan s računom za plaćanje, pružatelj platnih usluga obavijesti potrošača o tome je li moguće odvojeno pribaviti račun za plaćanje te, ako je to moguće, pruža zasebne informacije u vezi s troškovima i naknadama povezanim sa		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 9.

svakim od drugih proizvoda i usluga ponuđenih u tom paketu, a koji se mogu kupiti odvojeno.			
POGLAVLJE III. PREBACIVANJE Članak 9. Pružanje usluge prebacivanja računa Države članice dužne su osigurati da pružatelji platnih usluga pružaju uslugu prebacivanja, kako je opisano u članku 10., između računa za plaćanje u istoj valuti svakom potrošaču koji otvori ili ima račun za plaćanje kod pružatelja platnih usluga koji se nalazi na državnom području dotične države članice.		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 11. stavak 1.
Članak 10. Usluga prebacivanja računa 1. Države članice dužne su osigurati da pružatelj platnih usluga koji je primatelj započne uslugu prebacivanja računa na zahtjev potrošača. Usluga prebacivanja		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 11. stavak 1. i 3., članak 13., članak 14., članak 15., članak 16.

računa treba biti usklađena najmanje sa stavcima od 2. do 6. Države članice mogu uspostaviti ili zadržati mjere kao alternativu onim koje su navedene u stavcima od 2. do 6. pod uvjetom da: (a) je to jasno u interesu potrošača; (b) ne postoji dodatno opterećenje za potrošača; te (c) je prebacivanje provedeno, maksimalno, u okviru istog cjelokupnog vremenskog roka kao što je onaj naveden u stavcima od 2. do 6. 2. Pružatelj platnih usluga koji je primatelj obavlja uslugu prebacivanja računa po primitku ovlaštenja potrošača. U slučaju dva ili više imatelja računa, ovlaštenje se mora pribaviti od oba imatelja. Ovlaštenje se sastavlja na službenom jeziku države članice u kojoj se inicira usluga prebacivanja računa ili na bilo kojem drugom jeziku koji su stranke dogovorile. Ovlaštenje omogućuje potrošaču davanje izričitog pristanka pružatelju platnih usluga koji obavlja prijenos, za provođenje svakog zadatka navedenog u stavku 3. i davanje njegova izričitog pristanka pružatelju platnih usluga koji je primatelj, za provođenje, svake od zadaća iz stavka 5.		Nije potrebno preuzimanje	Opcija iz članka 10. stavka 1. Direktive, druge rečenice, nije iskorištena.
---	--	---------------------------	---

Ovlaštenje potrošaču omogućuje da posebno odredi dolazne kreditne transfere, trajne naloge za kreditne transfere te naloge za izravno terećenje koje treba prebaciti. Ovlaštenje također omogućuje potrošačima da odrede datum od kojeg se trajni nalozi za kreditne transfere i izravna terećenja trebaju izvršiti s računa za plaćanje koji su potrošači otvorili ili koje imaju kod pružatelja platnih usluga koji je primatelj. Taj datum jest najmanje šest radnih dana nakon datuma na koji je pružatelj platnih usluga koji je primatelj zaprimio dokumente koje je proslijedio pružatelj platnih usluga koji obavlja prijenos u skladu sa stavkom 4. Države članice mogu zahtijevati da ovlaštenje potrošača bude u pisanom obliku te da primjerak ovlaštenja bude pružen potrošaču. 3. Unutar dva radna dana od primitka ovlaštenja iz stavka 2., pružatelj platnih usluga koji je primatelj zahtijeva od pružatelja platnih usluga koji obavlja prijenos da izvrši sljedeće zadaće ako je tako predviđeno u ovlaštenju potrošača: (a)proslijedi pružatelju platnih usluga koji je primatelj te potrošaču, ako je on to izričito zatražio, popis postojećih trajnih naloga za kreditne transfere i dostupne informacije o ovlaštenjima za izravno terećenje koji se prebacuju; (b)proslijedi pružatelju platnih usluga koji je primatelj te potrošaču, ako je on to			
--	--	--	--

izričito zatražio, dostupne informacije o ponavljajućim dolaznim kreditnim transferima i izravnim terećenjima kojima upravlja vjerovnik koja su izvršena na potrošačevu računu za plaćanje u prethodnih 13 mjeseci; (c) ako pružatelj platnih usluga koji obavlja prijenos nema uspostavljen sustav za automatsko preusmjeravanje dolaznih kreditnih transfera i izravnih terećenja na račun za plaćanje koji potrošač ima kod pružatelja platnih usluga koji je primatelj, prestane primati izravna terećenja i dolazne kreditne transfere s učinkom od datuma navedenog u ovlaštenju; (d) obustavi trajne naloge s učinkom od datuma navedenog u ovlaštenju; (e) prenese sav preostali pozitivan saldo na račun za plaćanje koji je potrošač otvorio ili koji ima kod pružatelja platnih usluga koji je primatelj na datum koji je potrošač odredio; i (f) zatvori račun za plaćanje kod pružatelja platnih usluga koji obavlja prijenos na datum koji je odredio potrošač. 4. Po primitku zahtjeva od pružatelja platnih usluga koji je primatelj, pružatelj platnih usluga koji obavlja prijenos obavlja sljedeće zadaće ako je tako predviđeno u ovlaštenju potrošača: (a) šalje pružatelju platnih usluga koji je primatelj informacije iz stavka 3.			
---	--	--	--

točkama (a) i (b) u roku od pet radnih dana; (b) ako pružatelj platnih usluga koji obavlja prijenos nema uspostavljen sustav za automatsko preusmjeravanje dolaznih kreditnih transfera i izravnih terećenja na račun za plaćanje koji potrošač posjeduje ili koji je otvorio u pružatelju platnih usluga koji je primatelj, prestaje prihvaćati dolazne kreditne transfere i izravna terećenja na računu za plaćanje s učinkom od datuma navedenog u ovlaštenju. Države članice mogu zahtijevati od pružatelja platnih usluga koji obavlja prijenos da obavijesti platitelja ili primatelja plaćanja o razlozima odbijanja platne transakcije; (c) obustavlja trajne naloge s učinkom od datuma navedenog u ovlaštenju; (d) prenosi sav preostali pozitivan saldo s računa za plaćanje na račun za plaćanje koji je potrošač otvorio ili koji posjeduje u pružatelju platnih usluga koji je primatelj na datum određen u ovlaštenju; (e) ne dovodeći u pitanje članak 45. stavke 1. i 6. Direktive 2007/64/EZ, zatvara račun za plaćanje na datum određen u ovlaštenju ako potrošač nema nepodmirenih obveza na tom računu za plaćanje te pod uvjetom da su izvršene radnje nabrojane u točkama (a), (b) i (d) ovog stavka. Pružatelj platnih usluga odmah obavješćuje potrošača ako takve nepodmirene obveze sprječavaju			
---	--	--	--

zatvaranje potrošačeva računa za plaćanje. 5. U roku od pet radnih dana po primitku informacija zatraženih od pružatelja platnih usluga koji obavlja prijenos iz stavka 3., pružatelj platnih usluga koji je primatelj na način kako je i ako je navedeno u ovlaštenju te u mjeri u kojoj mu to dopuštaju informacije koje su pružili pružatelj platnih usluga koji obavlja prijenos ili potrošač, provodi sljedeće zadaće: (a)sastavlja trajne naloge za kreditne transfere koje je zatražio potrošač i izvršava ih s učinkom od datuma navedenog u ovlaštenju; (b)obavlja sve potrebne pripremne radnje za prihvaćanje izravnih terećenja te ih prihvaća s učinkom od datuma navedenog u ovlaštenju; (c)ako je relevantno, obavješćuje potrošače o njihovim pravima na temelju članka 5. stavka 3. točke (d) Uredbe (EU) br. 260/2012; (d)obavješćuje platitelje, koji su navedeni u ovlaštenju i koji zadaju ponavljajuće dolazne kreditne transfere na potrošačev račun za plaćanje, o detaljima potrošačeva računa za plaćanje otvorenog kod pružatelja platnih usluga koji je primatelj te proslijeđuje platiteljima primjerak potrošačeva ovlaštenja. Ako pružatelj platnih usluga koji je primatelj nema sve informacije			
--	--	--	--

koje su mu potrebne da obavijesti platitelje, od potrošača ili pružatelja platnih usluga koji obavlja prijenos traži da pruže informacije koje nedostaju; (e)obavješćuje primatelje plaćanja koji su navedeni u ovlaštenju i koji se korištenjem izravnog terećenja naplaćuju s potrošačeva računa za plaćanje o detaljima potrošačeva računa za plaćanje otvorenog kod pružatelja platnih usluga koji je primatelj te o datumu kada izravna terećenja trebaju biti naplaćena s tog računa za plaćanje i proslijeđuje primateljima plaćanja primjerak ovlaštenja potrošača. Ako pružatelj platnih usluga koji je primatelj nema sve informacije koje su mu potrebne da obavijesti primatelja plaćanja, od potrošača ili pružatelja platnih usluga koji obavlja prijenos traži da pruže informacije koje nedostaju. Ako potrošač odluči osobno pružiti informacije iz ovog stavka prvog podstavka točaka (d) i (e) platiteljima ili primateljima plaćanja umjesto pružanja posebne suglasnosti u skladu sa stavkom 2. pružatelju platnih usluga koji je primatelj da tako postupi, pružatelj platnih usluga koji je primatelj dostavlja potrošaču standardna pisma u kojima su navedeni detalji računa za plaćanje te početni datum određen u ovlaštenju u roku navedenom u ovom stavku prvom podstavku.			
--	--	--	--

6. Ne dovodeći u pitanje članak 55. stavak 2. Direktive 2007/64/EZ, pružatelj platnih usluga koji obavlja prijenos ne blokira instrumente plaćanja prije datuma navedenog u ovlaštenju potrošača kako pružanje platnih usluga potrošaču ne bi bilo prekinuto tijekom pružanja usluge prebacivanja.			
Članak 11. Olakšavanje prekograničnog otvaranja računa za potrošače 1. Države članice osiguravaju da, ako potrošač dâ do znanja svojem pružatelju platnih usluga da potrošač želi otvoriti račun za plaćanje kod pružatelja platnih usluga koji se nalazi u nekoj drugoj državi članici, pružatelj platnih usluga, kod kojeg potrošač ima otvoren račun za plaćanje, po primitku takvog zahtjeva pruža potrošaču sljedeću pomoć: (a) potrošaču besplatno dostavi popis svih trenutno aktivnih trajnih naloga za kreditne transfere i ovlaštenja za izravno terećenje kojima upravlja dužnik, ako su dostupni, te dostupne informacije o ponavljajućim dolaznim kreditnim transferima i izravnim terećenjima kojima upravlja vjerovnik, a koji su izvršeni na potrošačevu računu za plaćanje u prethodnih 13 mjeseci. Taj		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 17.

popis ne povlači za sobom nikakvu obvezu na strani novog pružatelja platnih usluga da uspostavi usluge koje on ne pruža; (b) prenese sav pozitivan saldo koji je preostao na potrošačevu računu za plaćanje na račun za plaćanje koji je potrošač otvorio ili koji ima kod novog pružatelja platnih usluga, pod uvjetom da zahtjev sadrži sve detalje koji omogućuju identifikaciju novog pružatelja platnih usluga i potrošačevog računa za plaćanje; (c) zatvori potrošačev račun za plaćanje. 2. Ne dovodeći u pitanje članak 45. stavke 1. i 6. Direktive 2007/64/EZ te ako potrošač nema nepodmirenih obveza na računu za plaćanje, pružatelj platnih usluga kod kojeg potrošač ima taj račun za plaćanje provodi korake određene ovom članku stavku 1. točkama (a), (b) i (c) na datum koji je potrošač odredio, a koji mora biti najmanje šest radnih dana nakon što taj pružatelj platnih usluga primi potrošačev zahtjev, osim ako su se stranke dogovorile drukčije. Pružatelj platnih usluga odmah obavješćuje potrošača ako nepodmirene obveze sprječavaju zatvaranje njegova računa za plaćanje.			
---	--	--	--

Članak 12. Naknade povezane s uslugom prebacivanja računa 1. Države članice osiguravaju da potrošači mogu besplatno pristupiti svojim osobnim informacijama o postojećim trajnim nalogima i izravnim terećenjima koje imaju kod pružatelja platnih usluga koji obavlja prijenos, ili kod pružatelja platnih usluga koji je primatelj. 2. Države članice osiguravaju da pružatelj platnih usluga koji obavlja prijenos pruži informacije koje zatraži pružatelj platnih usluga koji je primatelj u skladu s člankom 10. stavkom 4. točkom (a) bez da to naplati potrošaču ili pružatelju platnih usluga koji je primatelj. 3. Države članice osiguravaju da su naknade, ako postoje, koje pružatelj platnih usluga koji obavlja prijenos primjenjuje na potrošača u slučaju zatvaranja računa za plaćanje kojeg ima kod njega određene u skladu s člankom 45. stavcima 2., 4. i 6. Direktive 2007/64/EZ. 4. Države članice osiguravaju da naknade koje, ako postoje, pružatelj platnih usluga koji obavlja prijenos ili pružatelj platnih usluga koji je primatelj primjenjuje na potrošača za svaku uslugu pruženu na temelju članka 10., osim onih navedenih u		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 18.
---	--	---------------	---

stavcima 1., 2. i 3. ovog članka, budu razumne i u skladu sa stvarnim troškovima tog pružatelja platnih usluga.			
Članak 13. Financijski gubitak za potrošače 1. Države članice osiguravaju da pružatelj platnih usluga bez odgode namiri svaki financijski gubitak, uključujući davanja i kamate, koji je generirao potrošač te koji je nastao izravno zbog toga što taj pružatelj platnih usluga, koji je uključen u postupak prebacivanja računa, ne poštuje svoje obveze na temelju članka 10. 2. Odgovornost na temelju stavka 1. ne primjenjuje se u slučajevima iznimnih i nepredvidivih okolnosti na koje pružatelj platnih usluga koji se poziva na te okolnosti nije mogao utjecati, a čije se posljedice ne bi mogle izbjeći neovisno o uloženom trudu ili ako je pružatelj platnih usluga obvezan drugim pravnim obvezama koje određuju zakonodavni akti Unije ili nacionalni propisi. 3. Države članice osiguravaju da se odgovornost s obzirom na stavke 1. i 2.		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 19.

utvrđuje u skladu s pravnim zahtjevima primjenjivim na nacionalnoj razini.			
Članak 14. Informacije o usluzi prebacivanja računa 1. Države članice osiguravaju da pružatelji platnih usluga stave na raspolaganje potrošačima sljedeće informacije o usluzi prebacivanja računa: (a) uloge pružatelja platnih usluga koji obavlja prijenos i pružatelja platnih usluga koji je primatelj za svaki korak postupka prebacivanja računa, kako je naznačeno u članku 10.; (b) vremenski okvir za izvršenje pojedinačnih koraka; (c) naknade, ako postoje, koje se naplaćuju za postupak prebacivanja računa; (d) bilo koje informacije koje će potrošač trebati dostaviti; i (e) alternativni postupci za rješavanje sporova iz članka 24. Države članice mogu zahtijevati da pružatelji platnih usluga također stave na raspolaganje druge informacije, uključujući,		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 12.
		Nije potrebno preuzimanje	Opcija iz članka 14. stavka 1. Direktive, druga rečenica, je iskorištena djelomično – nije propisana obveza informiranja o sustavu osiguranja depozita.

ako je primjenjivo, informacije potrebne za utvrđivanje sustava osiguranja depozita unutar Unije čiji je pružatelj platnih usluga član. 2. Informacije iz stavka 1. moraju biti dostupne besplatno, na papiru ili na nekom drugom trajnom nosaču podataka, u svim prostorijama pružatelja platnih usluga kojima potrošači imaju pristup, moraju uvijek biti dostupne u elektroničkom obliku na njegovoj internetskoj stranici te se moraju pružiti potrošačima na njihov zahtjev.			
POGLAVLJE IV. PRISTUP RAČUNIMA ZA PLAĆANJE Članak 15. Nediskriminacija Države članice osiguravaju da kreditne institucije ne diskriminiraju potrošače koji imaju zakonito boravište u Uniji na temelju njihovog državljanstva ili mjesta boravka ili po bilo kojoj drugoj osnovi navedenoj u članku 21. Povelje kada ti potrošači podnose zahtjev za račun za plaćanje ili pristupaju tom računu unutar Unije. Uvjeti primjenjivi na posjedovanje računa za		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 21.

plaćanje s osnovnim uslugama ne smiju ni na koji način biti diskriminirajući.			
Članak 16. Pravo pristupa računu za plaćanje s osnovnim uslugama 1. Države članice osiguravaju da sve kreditne institucije ili dovoljan broj kreditnih institucija nudi potrošačima račune za plaćanje s osnovnim uslugama kako bi se time zajamčila dostupnost za sve potrošače na njihovu području te kako bi se spriječilo narušavanje tržišnog natjecanja. Države članice osiguravaju da račune za plaćanje s osnovnim uslugama ne nude isključivo kreditne institucije koje pružaju račune za plaćanje isključivo putem internetskih usluga. 2. Države članice osiguravaju da potrošači koji imaju zakonito boravište u Uniji, uključujući potrošače koji nemaju stalnu adresu i tražitelje azila te potrošače koji nisu dobili dozvolu za boravak no čije protjerivanje nije moguće iz pravnih ili činjeničnih razloga imaju pravo otvoriti i koristiti račun za plaćanje s osnovnim	Članak 3. U članku 22. stavak 3. mijenja se i glasi: „(3) Kreditna institucija koja prema revidiranim godišnjim financijskim izvještajima za prethodnu godinu ima ukupnu imovinu veću od 1,99 milijardi eura dužna je potrošačima nuditi osnovni račun, dok ga ostale kreditne institucije mogu nuditi prema vlastitom izboru.“. U stavku 11. iza riječi: „usluga“ dodaju se riječi: „ili kupovinom udjela u kreditnoj instituciji, osim ako potonje predstavlja uvjet za sve potrošače kreditne institucije“. Iza stavka 12. dodaje se stavak 13. koji glasi: „(13) Financijska agencija ovlaštena je, na zahtjev kreditne institucije,	Djelomično preuzeto	Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 22.

uslugama u kreditnim institucijama koje se nalaze na njihovu državnom području. Takvo pravo primjenjuje se neovisno o mjestu boravka potrošača.	dostaviti kreditnoj instituciji podatak ima li potrošač već otvoren osnovni račun, prema podacima iz Jedinstvenog registra računa.“.		
Države članice mogu, uz potpuno poštovanje temeljnih sloboda zajamčenih Ugovorima, zatražiti od potrošača koji žele otvoriti račun za plaćanje s osnovnim uslugama na njihovom državnom području da pokažu stvaran interes za tako nešto. Države članice osiguravaju da ostvarenje tog prava nije suviše teško ili da potrošaču ne predstavlja preveliko opterećenje.		Nije potrebno preuzimanje	Opcija iz članka 16. stavka 2., Direktive, rečenice 3. i 4. te opcija iz članka 16. stavka 6. Direktive nisu iskorištene.
3. Države članice osiguravaju da kreditne institucije koje nude račune za plaćanje s osnovnim uslugama bilo otvore račun za plaćanje s osnovnim uslugama ili odbiju potrošačev zahtjev za račun za plaćanje s osnovnim uslugama, u svakom slučaju bez neopravdanog odlaganja te najkasnije 10 radnih dana od primitka potpunog zahtjeva. 4. Države članice osiguravaju da kreditne institucije odbiju zahtjev za račun za plaćanje s osnovnim uslugama ako bi otvaranje takvog računa prouzročilo kršenje odredbi o sprečavanju pranja novaca i borbi protiv financiranja terorizma utvrđenih u Direktivi 2005/60/EZ. 5. Države članice mogu dozvoliti kreditnim institucijama koje nude račune za		Nije potrebno preuzimanje	U odnosu na članak 16. stavak 10. Direktive, Zakonom o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) i ovim Zakonom su utvrđena sva prava i obveze iz poglavlja IV. Direktive.

plaćanje s osnovnim uslugama da odbiju zahtjev za takav račun ako potrošač već posjeduje račun za plaćanje u kreditnoj instituciji koja se nalazi na njihovom državnom području, a koji mu omogućuje korištenje usluga navedenih u članku 17. stavku 1., osim ako potrošač izjavi da je primio obavijest o zatvaranju računa za plaćanje. U takvim slučajevima, prije otvaranja računa za plaćanje s osnovnim uslugama, kreditna institucija može provjeriti ima li ili nema potrošač račun za plaćanje u kreditnoj instituciji koja se nalazi u istoj državi članici, a koji mu omogućuje korištenje usluga iz članka 17. stavka 1. Kreditne institucije mogu se osloniti na izjavu koju su potrošači potpisali u tu svrhu. 6. Države članice mogu utvrditi ograničene i posebne dodatne slučajeve u kojima se od kreditnih institucija može zahtijevati odbijanje zahtjeva za račun za plaćanje s osnovnim uslugama ili u kojima one mogu odlučiti odbiti takav račun. Takvi slučajevi temelje se na odredbama iz nacionalnog prava koje se primjenjuje na njihovu državnom području i usmjerene su na olakšavanje besplatnog pristupa potrošača računu za plaćanje s osnovnim uslugama na temelju mehanizma iz članka 25. ili je njihov cilj izbjegavanje zlouporabe, od strane potrošača, njihova			
--	--	--	--

prava na pristup računu za plaćanje s osnovnim uslugama. 7. Države članice osiguravaju da u slučajevima iz stavaka od 4., 5. i 6. kreditna institucija, nakon što je donijela odluku, bez odlaganja obavijesti potrošača o odbijanju i o specifičnom razlogu za to odbijanje, pisanim putem i besplatno, osim ako bi takvo otkrivanje bilo u suprotnosti s ciljevima nacionalne sigurnosti, javnog poretka ili Direktive 2005/60/EZ. U slučaju odbijanja, kreditna institucija savjetuje potrošača o postupku podnošenja žalbe na odbijanje te o pravu potrošača da stupe u kontakt s relevantnim nadležnim tijelom i imenovanim alternativnim tijelom za rješavanje sporova te pruža relevantne podatke za kontakt. 8. Države članice dužne su osigurati da u slučajevima iz stavka 4. kreditna institucija donese odgovarajuće mjere u skladu s poglavljem III. Direktive 2005/60/EZ. 9. Države članice osiguravaju da pristup računu za plaćanje s osnovnim uslugama ne ovisi o kupnji dodatnih usluga ili dionica kreditne institucije, osim ako potonje predstavlja uvjet za sve potrošače kreditne institucije. 10. Smatra se da države članice ispunjavaju obveze utvrđene u poglavlju IV. ako postojeći obvezujući okvir			
---	--	--	--

osigurava njegovu punu primjenu na dovoljno jasan i precizan način kako bi predmetne osobe mogle utvrditi puni opseg svojih prava te se na njih pozivati pred nacionalnim sudovima.			
Članak 17. Obilježja računa za plaćanje s osnovnim uslugama 1. Države članice osiguravaju da račun za plaćanje s osnovnim uslugama uključuje sljedeće usluge: (a) usluge koje omogućuju sve radnje potrebne za otvaranje, vođenje i zatvaranje računa za plaćanje; (b) usluge koje omogućuju polaganje novčanih sredstava na račun za plaćanje; (c) usluge koje omogućuju podizanje gotova novca s računa za plaćanje unutar Unije na šalteru ili na bankomatima tijekom ili izvan radnog vremena kreditne institucije; (d) izvršenje sljedećih platnih transakcija unutar Unije: i. izravnih terećenja; ii. platnih transakcija putem platne kartice, uključujući plaćanja internetom;	Članak 4. U članku 23. stavku 1. točki 4. podtočki c) iza riječi: „internetskog“ dodaju se riječi: „i mobilnog“. Članak 5. Članak 24. mijenja se i glasi: „(1) Za usluge iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona kreditna institucija smije potrošaču naplatiti naknade samo ako mu ih i inače naplaćuje prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena. (2) Ako kreditna institucija i inače prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena naplaćuje potrošaču naknade za pojedine usluge iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona, takve naknade moraju biti razumne,	Djelomično preuzeto	Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 23., članak 24. stavak 1. do 6.

iii.kreditnih transfera, uključujući trajne naloge, na, ako su dostupni, bankovnim terminalima i šalterima te putem sustava internetskog bankarstva kreditne institucije. Kreditne institucije usluge navedene u prvom podstavku točkama od (a) do (d) nude u mjeri u kojoj ih već nude potrošačima koji imaju račune za plaćanje koji nisu računi za plaćanje s osnovnim uslugama. 2. Države članice mogu utvrditi obvezu kojom se zahtijeva da kreditne institucije s poslovnim nastanom na njihovu državnom području pružaju dodatne usluge, koje se na temelju uobičajene prakse na nacionalnoj razini smatraju od ključne važnosti za potrošače, u okviru računa za plaćanje s osnovnim uslugama. 3. Države članice osiguravaju da kreditne institucije s poslovnim nastanom na njihovu državnom području nude račune za plaćanje s osnovnim uslugama barem u nacionalnoj valuti dotične države članice. 4. Države članice osiguravaju da račun za plaćanje s osnovnim uslugama omogućuje	osim naknada za platne transakcije putem kreditnih kartica za koje kreditna institucija naplaćuje naknade prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena. (3) Razumnu naknadu za pojedinu uslugu iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona određuje kreditna institucija uzimajući u obzir: prosječnu mjesečnu isplaćenu netoplaću u Republici Hrvatskoj u skladu s priopćenjem Državnog zavoda za statistiku o prosječnim mjesečnim isplaćenim netoplaćama zaposlenih na temelju prosjeka I. - XII. mjeseca prethodne kalendarske godine (godišnji pokazatelj) i prosječnu naknadu koju kreditna institucija naplaćuje potrošačima za tu uslugu u vezi s računom za plaćanje. (4) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, kreditna institucija ne smije potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini iz stavka 9. ovoga članka, a kojem vodi osnovni račun, naplatiti naknadu za:		
---	---	--	--

potrošačima da izvrše neograničeni broj radnji u vezi s uslugama iz stavka 1. 5. S obzirom na usluge iz stavka 1. točaka (a), (b) i (c) te stavka 1. točke (d) podtočke ii. ovog članka osim platnih transakcija putem kreditne kartice, države članice osiguravaju da kreditne institucije ne naplaćuju bilo kakve naknade osim razumnih naknada, ako postoje, iz članka 18., bez obzira na broj radnji koje su izvršene na računu za plaćanje. 6. S obzirom na usluge iz ovog članka stavka 1. točke (d) podtočke i., iz ovog članka stavka 1. točke (d) podtočke ii. samo u pogledu platnih transakcija putem kreditne kartice te iz ovog članka stavka 1. točke (d) podtočke iii., države članice mogu odrediti minimalni broj radnji za koje kreditne institucije mogu naplatiti samo razumne naknade, ako postoje, koje su navedene u članku 18. Države članice osiguravaju da je minimalni broj radnji dovoljan kako bi se pokrila osobna upotreba od strane potrošača, uzimajući u obzir postojeće ponašanje potrošača te uobičajenu trgovačku praksu. Naknade koje se naplaćuju za radnje iznad minimalnog broja radnji nikad nisu više od onih koje se naplaćuju prema uobičajenoj politici	1. usluge otvaranja, vođenja i zatvaranja osnovnog računa 2. usluge internetskog ili mobilnog bankarstva prema odabiru kreditne institucije 3. usluge koje omogućuju polaganje gotovog novca na osnovni račun na šalteru ili bankomatu, izuzev obrade kovanog novca 4. usluge koje omogućuju podizanje gotovog novca s osnovnog računa na šalteru i bankomatu kreditne institucije koja vodi osnovni račun 5. priljev nacionalnih i prekograničnih platnih transakcija u eurima 6. usluge redovnog izdavanja debitne kartice i njezino korištenje 7. usluge izvršenja plaćanja debitnom karticom na		
--	---	--	--

određivanja cijena od strane kreditne institucije. 7. Države članice osiguravaju da potrošač može upravljati platnim transakcijama i pokretati ih s potrošačeva računa za plaćanje s osnovnim uslugama u prostorijama kreditne institucije i/ili putem internetskog bankarstva ako je ta mogućnost dostupna. 8. Ne dovodeći u pitanje zahtjeve utvrđene u Direktivi 2008/48/EZ, države članice mogu dopustiti kreditnim institucijama da na zahtjev potrošača pruže mogućnost ugovora o prekoračenju po računu za plaćanje s osnovnim uslugama. Države članice mogu odrediti maksimalni iznos i maksimalno trajanje svakog takvog prekoračenja. Pristup korištenju ili korištenje računa za plaćanje s osnovnim uslugama ne smije biti ograničeno ili uvjetovano kupnjom takvih kreditnih usluga.	fizičkim prodajnim mjestima. (5) Kreditna institucija dužna je omogućiti potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini iz stavka 9. ovoga članka, mjesečno i bez naknade, izvršenje deset nacionalnih i/ili prekograničnih kreditnih transfera (što uključuje instant kreditne transfere i trajne naloge) i/ili izravnih terećenja u službenoj valuti Republike Hrvatske s osnovnog računa za koje kreditna institucija i inače naplaćuje potrošaču naknadu prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena. (6) Broj besplatnih platnih transakcija iz stavka 5. ovoga članka isključuje kreditne transfere koji nisu zadani u poslovnicama kreditne institucije ili putem internetskog ili mobilnog bankarstva. (7) Naknade koje kreditna institucija naplaćuje potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini iz stavka 9. ovoga članka za izvršenje platnih transakcija koje prelaze broj određen u skladu sa stavkom 5. ovoga članka moraju biti razumne.		
--	--	--	--

	(8) Za usluge koje kreditna institucija pruža potrošaču dodatno uz osnovni račun, a nisu navedene u članku 23. stavku 1. ovoga Zakona, kreditna institucija smije potrošaču naplatiti naknadu ako ju i inače naplaćuje prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena za račun za plaćanje koji nije osnovni račun, u iznosu koji za pojedinu uslugu ne može biti viši od naknade koju uobičajeno naplaćuje za svaku tu pojedinu uslugu.		
		Nije potrebno preuzimanje	Opcije iz članka 17. stavka 2. Direktive i članka 17. stavka 8. Direktive nisu iskorištene.
Članak 18. Povezane naknade 1. Države članice osiguravaju da kreditne institucije pružaju usluge iz članka 17. besplatno ili uz razumnu naknadu. 2. Države članice osiguravaju da su naknade naplaćene potrošaču za	Članak 5. Članak 24. mijenja se i glasi: „(1) Za usluge iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona kreditna institucija smije potrošaču naplatiti naknade samo ako mu ih i inače naplaćuje	U potpunosti preuzeto	

nepoštovanje potrošačkih obveza navedenih u okvirnom ugovoru razumne. 3. Države članice dužne su osigurati da se razumne naknade iz stavaka 1. i 2. uspostavljaju uzimajući u obzir najmanje sljedeće kriterije: (a) razine nacionalnog prihoda; (b) prosječne naknade koje kreditne institucije u dotičnoj državi članici naplaćuju za usluge pružene u okviru računa za plaćanje. 4. Ne dovodeći u pitanje pravo iz članka 16. stavku 2. te obvezu sadržanu u stavku 1. ovog članka, države članice mogu zahtijevati od kreditnih institucija da uvedu sustave određivanja cijena ovisno o razini bankovne uključenosti potrošača, čime bi se osobito omogućili povoljniji uvjeti za osjetljive skupine potrošača bez bankovnog računa. U takvim slučajevima države članice osiguravaju da je potrošačima osigurana pomoć te da su im pružene odgovarajuće informacije o dostupnim mogućnostima.	prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena. (2) Ako kreditna institucija i inače prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena naplaćuje potrošaču naknade za pojedine usluge iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona, takve naknade moraju biti razumne, osim naknada za platne transakcije putem kreditnih kartica za koje kreditna institucija naplaćuje naknade prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena. (3) Razumnu naknadu za pojedinu uslugu iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona određuje kreditna institucija uzimajući u obzir: prosječnu mjesečnu isplaćenu netoplaću u Republici Hrvatskoj u skladu s priopćenjem Državnog zavoda za statistiku o prosječnim mjesečnim isplaćenim netoplaćama zaposlenih na temelju prosjeka I. - XII. mjeseca prethodne kalendarske godine (godišnji pokazatelj) i prosječnu naknadu koju kreditna institucija naplaćuje potrošačima za tu uslugu u vezi s računom za plaćanje.		
---	--	--	--

	(4) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, kreditna institucija ne smije potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini iz stavka 9. ovoga članka, a kojem vodi osnovni račun, naplatiti naknadu za: 1. usluge otvaranja, vođenja i zatvaranja osnovnog računa 2. usluge internetskog ili mobilnog bankarstva prema odabiru kreditne institucije 3. usluge koje omogućuju polaganje gotovog novca na osnovni račun na šalteru ili bankomatu, izuzev obrade kovanog novca 4. usluge koje omogućuju podizanje gotovog novca s osnovnog računa na šalteru i bankomatu kreditne institucije koja vodi osnovni račun 5. priljev nacionalnih i prekograničnih platnih transakcija u eurima		
--	---	--	--

	6. usluge redovnog izdavanja debitne kartice i njezino korištenje 7. usluge izvršenja plaćanja debitnom karticom na fizičkim prodajnim mjestima. (5) Kreditna institucija dužna je omogućiti potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini iz stavka 9. ovoga članka, mjesečno i bez naknade, izvršenje deset nacionalnih i/ili prekograničnih kreditnih transfera (što uključuje instant kreditne transfere i trajne naloge) i/ili izravnih terećenja u službenoj valuti Republike Hrvatske s osnovnog računa za koje kreditna institucija i inače naplaćuje potrošaču naknadu prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena. (6) Broj besplatnih platnih transakcija iz stavka 5. ovoga članka isključuje kreditne transfere koji nisu zadani u poslovnicama kreditne institucije ili putem internetskog ili mobilnog bankarstva. (7) Naknade koje kreditna institucija naplaćuje potrošaču koji pripada		
--	---	--	--

	osjetljivoj skupini iz stavka 9. ovoga članka za izvršenje platnih transakcija koje prelaze broj određen u skladu sa stavkom 5. ovoga članka moraju biti razumne. (8) Za usluge koje kreditna institucija pruža potrošaču dodatno uz osnovni račun, a nisu navedene u članku 23. stavku 1. ovoga Zakona, kreditna institucija smije potrošaču naplatiti naknadu ako ju i inače naplaćuje prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena za račun za plaćanje koji nije osnovni račun, u iznosu koji za pojedinu uslugu ne može biti viši od naknade koju uobičajeno naplaćuje za svaku tu pojedinu uslugu. (9) Potrošači koji pripadaju osjetljivoj skupini korisnici su sljedećih prava prema zakonima kojima je uređena socijalna skrb i inkluzivni dodatak: zajamčene minimalne naknade naknade za osobne potrebe naknade za redovito studiranje osobne invalidnine		
--	---	--	--

	doplatka za pomoć i njegu inkluzivnog dodatka koji imaju status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja. (10) Ako kreditna institucija odbije izvršiti autoriziranu platnu transakciju zbog toga što na osnovnom računu potrošača nema dovoljno sredstava, kreditna institucija ne smije potrošaču za tu transakciju ili odbijanje izvršenja transakcije naplatiti naknadu. (11) Ako osnovni račun potrošača zbog bilo kojeg razloga bude doveden u negativno stanje, kreditna institucija ne smije potrošaču naplatiti kamatu na negativno stanje.“.		
		Nije potrebno preuzimanje	Opcija iz članka 18. stavka 4. Direktive nije iskorištena.

		Nije potrebno preuzimanje	Članak 18. stavak 2. Direktive nije primjenjiv. Naime, naknade za nepoštivanje potrošačkih obveza navedenih u okvirnom ugovoru mogle bi se pojaviti jedino kao obveza plaćanja kamata na iznos prešutnog prekoračenja te bi se u tom smislu one teoretski mogle ograničiti na „razumne“, no u skladu s člankom 24. stavkom 11. ovoga Zakona, na iznos prešutnog prekoračenja ne plaćaju se kamate. Slijedom navedenoga, isključen je jedini mogući slučaj naplaćivanja naknade za nepoštivanje potrošačkih obveza.
Članak 19. Okvirni ugovori i raskid 1. Okvirni ugovori koji omogućuju pristup računu za plaćanje s osnovnim uslugama podliježu Direktivi 2007/64/EZ, osim ako je drukčije navedeno u stavcima 2. i 4. ovog članka. 2. Kreditna institucija može jednostrano raskinuti ili otkazati okvirni ugovor isključivo ako je ispunjen najmanje jedan od sljedećih uvjeta: (a) potrošač je namjerno koristio račun za plaćanje u nezakonite svrhe; (b) na računu za plaćanje nije izvršena nijedna transakcija duže od 24 uzastopna mjeseca;		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 26.
		Nije potrebno preuzimanje	Opcija iz članka 19. stavka 3. Direktive nije iskorištena.

(c)potrošač je dostavio netočne informacije kako bi dobio račun za plaćanje s osnovnim uslugama jer bi točne informacije rezultirale uskraćivanjem takvog prava; (d)potrošač više nema zakonito boravište u Uniji; (e)potrošač je naknadno otvorio drugi račun za plaćanje putem kojeg može koristiti usluge navedene u članku 17. stavku 1. u državi članici u kojoj već posjeduje račun za plaćanje s osnovnim uslugama. 3. Države članice mogu utvrditi dodatne ograničene i posebne slučajeve u kojima se za okvirni ugovor za račun za plaćanje s osnovnim uslugama kreditna institucija može jednostrano raskinuti ili otkazati. Takvi slučajevi temelje se na odredbama nacionalnog prava koje se primjenjuje na njihovu državnom području te je njihov cilj izbjegavanje zlouporabe, od strane potrošača, njihova prava na pristup računu za plaćanje s osnovnim uslugama. 4. Države članice dužne su osigurati da, u slučaju da kreditna institucija raskine ili otkáže ugovor za račun za plaćanje s osnovnim uslugama iz jednog ili više razloga navedenih u stavku 2. točkama (b), (d) i (e) te u stavku 3., ona obavijesti potrošača o razlozima i opravdanju za raskid najmanje dva mjeseca prije negoli raskid stupi na snagu, pisanim putem i besplatno, osim ako bi takvo otkrivanje			
--	--	--	--

podataka bilo protivno ciljevima nacionalne sigurnosti ili javnog poretka. Ako kreditna institucija raskine ugovor u skladu sa stavkom 2. točkama (a) ili (c), njegov raskid proizvodi učinke odmah. 5. Obaviješću o raskidu ili otkazu potrošače se savjetuje o postupku podnošenja žalbe na raskid ili otkaz, ako postoji, te o pravu potrošača da stupe u kontakt s relevantnim nadležnim tijelom i imenovanim alternativnim tijelom za rješavanje sporova te im se pružaju relevantni podatci za kontakt.			
Članak 20. Opće informacije o računima za plaćanje s osnovnim uslugama 1. Države članice osiguravaju uspostavu odgovarajućih mjera za podizanje svijesti u javnosti o dostupnosti računa za plaćanje s osnovnim uslugama, njihovim općim uvjetima određivanja cijena, postupcima koje valja slijediti kako bi se iskoristilo pravo pristupa na otvaranje i korištenje računa za plaćanje s osnovnim uslugama te metodama pristupa alternativnim postupcima za rješavanje sporova radi. Države članice osiguravaju da su mjere obavješćivanja dostatne i pravilno usmjerene te da posebno obuhvaćaju		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 25.

potrošače bez bankovnog računa te osjetljive i mobilne potrošače. 2. Države članice osiguravaju da kreditne institucije potrošačima besplatno stave na raspolaganje dostupne informacije i pomoć u vezi s posebnim uslugama koje se nude u okviru računa za plaćanje s osnovnim uslugama, o naknadama za njihovo korištenje te o uvjetima korištenja. Države članice također su dužne osigurati da informacije jasno daju do znanja da kupovina dodatnih usluga nije obvezna za pristupanje računu za plaćanje s osnovnim uslugama.			
POGLAVLJE V. NADLEŽNA TIJELA I ALTERNATIVNO RJEŠAVANJE SPOROVA Članak 21. Nadležna tijela 1. Države članice imenuju nacionalna nadležna tijela ovlaštena za osiguranje primjene i izvršavanja ove Direktive i osiguravaju da su im dodijeljene istražne i provedbene ovlasti te adekvatni resursi potrebni za uspješno i učinkovito obavljanje njihovih zadaća.		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 28., članak 33., članak 36. stavak 1.
		Nije potrebno preuzimanje	Člankom 21. stavkom 7. Direktive uređuje se postupanje Europske komisije.

Nadležna tijela jesu ili javna tijela ili tijela priznata prema nacionalnom pravu ili od strane javnih tijela izričito ovlaštenih u tu svrhu prema nacionalnom pravu. Ona nisu pružatelji platnih usluga, uz iznimku nacionalnih središnjih banaka. 2. Države članice osiguravaju da nadležna tijela i sve osobe koje rade ili koje su radile za nadležna tijela, kao i revizori i stručne osobe koje su dobile nalog od nadležnih tijela, podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne. Povjerljive podatke koje su mogli primiti tijekom obavljanja svojih dužnosti ne smiju otkriti drugim osobama niti tijelima, osim u sažetom ili općenitom obliku, ne dovodeći u pitanje slučajeve iz kaznenog prava ili ove Direktive. Međutim, to ne priječi nadležna tijela da međusobno razmjenjuju ili prosljeđuju povjerljive podatke u skladu s pravom Unije i nacionalnim pravom. 3. Države članice osiguravaju da su tijela imenovana nadležnima za osiguravanje primjene i provedbe ove Direktive barem jedno od sljedećeg: (a) nadležna tijela kako su definirana u članku 4. stavku 2. Uredbe (EU) br. 1093/2010; (b) tijela koja se razlikuju od nadležnih tijela iz točke (a), pod uvjetom da nacionalni zakoni ili drugi propisi zahtijevaju od tih tijela suradnju s nadležnim tijelima iz			
---	--	--	--

točke (a) kad god je to potrebno za obavljanje svojih zadaća u okviru ove Direktive, uključujući za potrebe suradnje s EBA-om, kako je propisano ovom Direktivom. 4. Države članice obavješćuju Komisiju i EBA-u o nadležnim tijelima i o svim promjenama u tom pogledu. Prva takva obavijest šalje se u najkraćem mogućem roku, a najkasnije do 18. rujna 2016. 5. Nadležna tijela izvršavaju svoje ovlasti u skladu s nacionalnim pravom: (a) izravno u skladu s vlastitom ovlašću ili pod nadzorom pravosudnih tijela; ili (b) zahtjevom upućenim sudovima koji su nadležni za donošenje potrebnih odluka, uključujući, prema potrebi, i žalbom, ako zahtjev za dobivanje potrebne odluke nije bio uspješan. 6. Ako na državnom području država članica postoji više od jednog nadležnog tijela, države članice osiguravaju jasno određenje njihovih zadaća i njihovu blisku suradnju kako bi svako tijelo moglo učinkovito obavljati svoje zadaće. 7. Komisija najmanje jednom godišnje objavljuje popis nadležnih tijela u Službenom listu Europske unije i stalno ga ažurira na svojoj internetskoj stranici.			
--	--	--	--

Članak 22. Obveza suradnje 1. Nadležna tijela raznih država članica međusobno surađuju uvijek kada je to potrebno u svrhu izvršavanja njihovih zadaća na temelju ove Direktive, koristeći se ovlastima određenima u ovoj Direktivi ili nacionalnom pravu. Nadležna tijela pružaju pomoć nadležnim tijelima drugih država članica. Posebno razmjenjuju podatke i surađuju u bilo kojim istragama ili nadzornim aktivnostima. Radi olakšavanja i ubrzavanja suradnje, a posebno radi razmjene informacija, svaka država članica imenuje jedno nadležno tijelo kao kontaktnu točku za potrebe ove Direktive. Država članica dostavlja Komisiji i drugim državama članicama imena nadležnih tijela određenih za primanje zahtjeva za razmjenu informacija ili suradnju u skladu s ovim stavkom.		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 29., članak 36. stavak 1.

2. Države članice poduzimaju potrebne administrativne i organizacijske mjere za olakšavanje pružanja pomoći predviđenog u stavku 1. 3. Nadležna tijela država članica koja su imenovana kao kontaktne točke za potrebe ove Direktive u skladu sa stavkom 1. trebaju bez neopravdanog odlaganja jedna drugima dostaviti informacije potrebne za izvršavanje zadaća nadležnih tijela kako su utvrđene u mjerama donesenima na temelju ove Direktive. Nadležna tijela koja razmjenjuju informacije s drugim nadležnim tijelima na temelju ove Direktive mogu naznačiti kod razmjene informacija da se te informacije ne smiju otkrivati bez njihove izričite suglasnosti, u kojem se slučaju takve informacije mogu razmijeniti samo u svrhu za koju su ta tijela dala suglasnost. Nadležno tijelo koje je imenovano kao kontaktna točka može prenijeti primljene informacije drugim nadležnim tijelima; međutim, ono ne smije prenositi informacije drugim tijelima ili fizičkim ili pravnim osobama bez izričite suglasnosti nadležnih tijela koja su informacije dostavila i samo u svrhu za koju su ta tijela dala suglasnost, osim u valjano opravdanim okolnostima, u kojem slučaju odmah			
--	--	--	--

obavješćuje kontaktnu točku koja je poslala informacije. 4. Nadležno tijelo može odbiti zahtjev za suradnju u provođenju istražne radnje ili nadzorne aktivnosti ili odbiti razmjenu informacija predviđenu u stavku 3. samo: (a) ako bi takva istražna radnja, provjera na terenu, nadzorna aktivnost ili razmjena informacija mogla negativno utjecati na suverenitet, sigurnost ili javni poredak te države članice; (b) ako su već pokrenuti sudski postupci protiv istih osoba i za iste radnje pred tijelima te države članice; (c) ako je već donesena pravomoćna presuda protiv istih osoba i za iste radnje u toj državi članici. U slučaju odbijanja suradnje nadležno tijelo o tome obavješćuje nadležno tijelo koje je zatražilo suradnju i dostavlja što više pojedinosti.			
Članak 23. Rješavanje sporova među nadležnim tijelima različitih država članica Nadležna tijela mogu se obratiti EBA-i vezano uz slučajeve kada je zahtjev za suradnju, posebice za razmjenu informacija, odbijen ili nije obrađen u razumnom roku,		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 29. stavak 10.

te mogu zatražiti pomoć EBA-e u skladu s člankom 19. Uredbe (EU) br. 1093/2010. U tim slučajevima EBA može postupati u skladu s ovlastima koje su joj dodijeljene na temelju tog članka i svaka obvezujuća odluka EBA-e u skladu s tim člankom obvezujuća je za dotična nadležna tijela, bez obzira na to jesu li ta nadležna tijela članovi EBA-e.			
Članak 24. Alternativno rješavanje sporova Države članice potrošačima osiguravaju pristup učinkovitim i djelotvornim postupcima alternativnog rješavanja sporova koji se odnose na prava i obveze utvrđene ovom Direktivom. Takvi postupci alternativnog rješavanja sporova te subjekti koji ih nude zadovoljavaju kriterije kvalitete utvrđene Direktivom 2013/11/EU.		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 30.
Članak 25. Mehanizam u slučaju odbijanja računa za plaćanje za koji se naplaćuje naknada Ne dovodeći u pitanje članak 16., države članice mogu uspostaviti posebni mehanizam kako bi osigurale da potrošači koji ne posjeduju račun za plaćanje na njihovu državnom području te kojima je		Nije potrebno preuzimanje	Opcija nije iskorištena/implementirana.

odbijen pristup računu za plaćanje za koji kreditne institucije naplaćuju naknadu imaju učinkovit i besplatan pristup računu za plaćanje s osnovnim uslugama.			
POGLAVLJE VI. SANKCIJE Članak 26. Sankcije 1. Države članice utvrđuju pravila o sankcijama primjenjivima u slučaju kršenja nacionalnih propisa kojim se prenosi ova Direktiva te poduzimaju sve potrebne mjere kako bi osigurale da se ona primjenjuju. Takve su sankcije učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. 2. Države članice osiguravaju nadležnim tijelima mogućnost otkrivanja javnosti svih upravnih sankcija koje su izrečene u slučaju kršenja mjera donesenih pri prenošenju ove Direktive, osim ako bi takvo otkrivanje moglo ozbiljno ugroziti financijska tržišta ili uključenim stranama prouzročiti nerazmjernu štetu.	Članak 7. U članku 31. stavku 1. u uvodnoj rečenici riječi: „50.000,00 do 500.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „6.630,00 do 66.360,00 eura“. Točka 28. mijenja se i glasi: „28. kao kreditna institucija koja prema revidiranim godišnjim financijskim izvještajima za prethodnu godinu ima ukupnu imovinu veću od 1,99 milijardi eura ne nudi potrošačima osnovni račun u skladu s člankom 22. stavkom 3. ovoga Zakona“. Točka 33. mijenja se i glasi: „33. kao kreditna institucija uvjetuje otvaranje osnovnog računa ugovaranjem dodatnih usluga ili kupovinom udjela u kreditnoj	Djelomično preuzeto	Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 31., članak 32., članak 33., članak 34.

	instituciji protivno članku 22. stavku 11. ovoga Zakona“. Točke 41. do 43. mijenjaju se i glase: „41. kao kreditna institucija naplati potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini, a kojem vodi osnovni račun, naknadu protivno članku 24. stavku 4. ovoga Zakona 42. kao kreditna institucija ne omogućiti potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini, mjesečno i bez naknade, izvršenje deset nacionalnih i/ili prekograničnih platnih transakcija kreditnih transfera (uključivo instant kreditnih transfera i trajnih naloga) i/ili izravnih terećenja u službenoj valuti Republike Hrvatske s osnovnog računa za koje kreditna institucija i inače naplaćuje potrošaču naknadu prema svojoj uobičajenoj politici određivanja cijena, protivno članku 24. stavku 5. ovoga Zakona 43. kao kreditna institucija naplati potrošaču koji pripada osjetljivoj skupini naknadu za izvršenje platnih transakcija u višem iznosu od onoga utvrđenog u skladu s člankom 24. stavkom 7. ovoga Zakona“.		
--	---	--	--

	Iza točke 43. dodaje se točka 43.a koja glasi: „43.a kao kreditna institucija potrošaču naplati naknadu za usluge koje mu pruža dodatno uz osnovni račun protivno članku 24. stavku 8. ovoga Zakona“. Točke 44. i 45. mijenjaju se i glase: „44. kao kreditna institucija naplati potrošaču naknadu protivno članku 24. stavku 10. ovoga Zakona 45. kao kreditna institucija naplati potrošaču kamatu protivno članku 24. stavku 11. ovoga Zakona“. U stavku 2. riječi: „10.000,00 do 50.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „1.320,00 do 6.630,00 eura“. Članak 8. U članku 32. stavku 1. u uvodnoj rečenici riječi: „20.000,00 do 200.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „2.650,00 do 26.540,00 eura“.		
--	--	--	--

	U stavku 2. riječi: „7000,00 do 20.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima: „920,00 do 2.650,00 eura“.		
POGLAVLJE VII. ZAVRŠNE ODREDBE Članak 27. Ocjenjivanje 1. Države članice prvi put do 18. rujna 2018., a nakon toga svake dvije godine Komisiju obavješćuju o sljedećim pitanjima: (a)usklađenosti pružateljâ platnih usluga s člancima 4., 5. i 6.; (b)usklađenosti država članica sa zahtjevima za osiguravanje postojanja internetskih stranica za usporedbu u skladu s člankom 7.; (c)broju računa za plaćanje koji su prebačeni i udjelu zahtjeva za prebacivanje koji su odbijeni; (d)broju kreditnih institucija koje nude račune za plaćanje s osnovnim uslugama, broju takvih računa koji su otvoreni te udjelu zahtjeva za otvaranje računa za		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 36. stavak 2.
		Nije potrebno preuzimanje	U odnosu na članak 27. stavak 2. Direktive, radi se o propisivanju postupanja Europske komisije.

plaćanje s osnovnim uslugama koji su odbijeni. 2. Komisija priprema izvješće, prvi puta do 18. rujna 2018., a nakon toga svake dvije godine, na temelju informacija koje je dobila od država članica.			
Članak 28. Preispitivanje 1. Do 18. rujna 2019. Komisija podnosi Europskom parlamentu i Vijeću, izvješće o primjeni ove Direktive, po potrebi popraćeno zakonodavnim prijedlogom. To izvješće sadrži: (a) popis svih postupaka radi kršenja koje je pokrenula Komisija u vezi s ovom Direktivom; (b) procjenu prosječnih razina naknade u državama članicama za račune za plaćanje koji spadaju u područje primjene ove Direktive; (c) procjenu izvedivosti razvoja okvira za osiguravanje automatskog preusmjeravanja plaćanja s jednog računa za plaćanje na drugi unutar iste države članice u kombinaciji s automatskim obavijestima primateljima plaćanja ili platiteljima kada su njihovi transferi preusmjereni;		Nije potrebno preuzimanje	Propisuje se postupanje Europske komisije.

(d)procjenu izvedivosti proširenja usluga prebacivanja računa predviđenih u članku 10. kako bi obuhvatile slučajeve u kojima su pružatelji platnih usluga koji su primatelji te oni koji obavljaju prijenos smješteni u različitim državama članicama te izvedivosti prekograničnog otvaranja računa na temelju članka 11.; (e)procjenu broja imatelja računa koji su prebacili račune za plaćanje nakon prenošenja ove Direktive na temelju informacija koje su dostavile države članice u skladu s člankom 27.; (f)procjenu troškova i koristi provedbe sveobuhvatne prenosivosti brojeva računa za plaćanje diljem Unije; (g)procjenu broja kreditnih institucija koje nude račune za plaćanje s osnovnim uslugama; (h)procjenu broja te, ako su dostupni anonimni podaci, obilježja potrošača koji su otvorili račune za plaćanje s osnovnim uslugama nakon prenošenja ove Direktive; (i)procjenu prosječnih godišnjih naknada obračunanih za račune za plaćanje s osnovnim uslugama na razini države članice; (j)procjenu učinkovitosti postojećih mjera te potrebe za dodatnim mjerama kako bi se povećala financijska uključivost te kako bi se pomoglo osjetljivim članovima društva u pogledu prezaduženosti;			
---	--	--	--

(k) primjere najbolje prakse među državama članicama za smanjivanje isključenosti potrošača pristupu platnim uslugama. 2. Izvješćem se, također na temelju informacija dobivenih od država članica u skladu s člankom 27., procjenjuje treba li izmijeniti i ažurirati popis usluga koje su dio računa za plaćanje s osnovnim uslugama, uzimajući u obzir razvoj načina plaćanja i tehnologije. 3. Izvješćem se također procjenjuje jesu li potrebne dodatne mjere uz mjere donesene u skladu s člancima 7. i 8. u pogledu internetskih stranica za usporedbu i ponuda u paketu te osobito potreba za ovlašćivanjem internetskih stranica za usporedbu.			
Članak 29. Prenošenje 1. Države članice najkasnije do 18. rujna 2016. donose i objavljuju zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih mjera. 2. One primjenjuju mjere iz stavka 1. od 18. rujna 2016.	<i>Stupanje na snagu</i> Članak 10. Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“, osim članka 27.a do 27.d koji su dodani člankom 6. ovoga Zakona, koji stupaju na snagu u roku od 30 dana od dana objave u „Narodnim novinama“, članka 31. stavka 1. točaka 50. do 65. koje su	Djelomično preuzeto	Preuzeto u: Zakon o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu (NN 70/17) članak/članci Članak 2., članak 35. stavak 1., članak 37.

Odstupajući od prvog podstavka: (a)Članak 3. primjenjuje se od 17. rujna 2014.; (b)Države članice primjenjuju mjere potrebne za usklađivanje s člankom 4. stavcima od 1. do 5., člankom 5. stavcima 1. 2. i 3., člankom 6. stavcima 1. i 2. te člankom 7. devet mjeseci od stupanja na snagu delegiranog akta iz članka 3. stavka 4.; (c)Države članice u kojima na nacionalnoj razini već postoji dokument koji je istovjetan informativnom dokumentu o naknadama mogu odlučiti integrirati zajednički format i njegov zajednički simbol najkasnije 18 mjeseci od stupanja na snagu delegiranog akta iz članka 3. stavka 4.; (d)Države članice u kojima na nacionalnoj razini već postoji izvješće koje je istovjetno izvješću o naknadama mogu odlučiti integrirati zajednički format i njegov zajednički simbol najkasnije 18 mjeseci od stupanja na snagu delegiranog akta iz članka 3. stavka 4. 3. Kad države članice donose mjere iz stavka 1., one prilikom službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine tog upućivanja određuju države članice. 4. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih mjera iz nacionalnog prava	dodane člankom 7. ovoga Zakona, koje stupaju na snagu u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu članka 6. ovoga Zakona te članka 27.e koji je dodan člankom 6. ovoga Zakona i članka 31. stavka 1. točke 66. koja je dodana člankom 7. ovoga Zakona, koji stupaju na snagu 1. siječnja 2027.		
--	---	--	--

koje donesu u području koje obuhvaća ova Direktiva.			
Članak 30. Stupanje na snagu Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.		Nije potrebno preuzimanje	Propisuje se stupanje na snagu Direktive.
Članak 31. Adresati Ova Direktiva upućena je državama članicama u skladu s Ugovorima.		Nije potrebno preuzimanje	Određuju se adresati Direktive.